

bukla

Brezplačna revija
o dobrih knjigah.

leto 11/št. 114
september 2015
www.bukla.si

Ker zgodbe navdihujejo ...

Intervjuji: Janez Kajzer, Meta Kušar, Emica Antončič, Danni Stražar in Matevž Košir. Predstavitev nominirancev Rožančeve nagrade.

bukla**plus**

Naslovna intervjuja (str. 36 in 37):

ZVONKO ČOH in ANDREJ ROZMAN ROZA
o svojem delu in ustvarjalnem sodelovanju

Predstavljenih je več kot 170 novih knjig. Naslednja številka izide 14. oktobra 2015.

knjigokup

21. 9. – 17. 10. 2015

30 založb
1000 knjižnih
naslovov
od 1 do 15 €

srečavanja

ŠKOFJA LOKA
sreda, 23. september
ob 18. uri

LJUBLJANA
četrtek, 24. september
ob 18. uri

LJUBLJANA
torek, 29. september
ob 18. uri

LJUBLJANA
četrtek, 1. oktober
ob 18. uri

ŠKOFJA LOKA
sreda, 7. oktober
ob 18. uri

LJUBLJANA
torek, 13. oktober
ob 18. uri

LJUBLJANA
četrtek, 15. oktober
ob 18. uri

modrijan.si

facebook.com/ZalozbaModrijan

Prostozidarstvo na Slovenskem

O vpetosti prostozidarjev v družbeno, politično in kulturno realnost ter o knjigi *Zgodovina prostozidarstva na Slovenskem* (Modrijan, 2015)
Gosta: dr. Matevž Košir, dr. Peter Vodopivec; vodi Monika Tavčar

Slovenske knjigarne danes. Kaj pa jutri?

V knjigarni o naših knjigarnah, o njihovi sedanjosti in prihodnosti
Gostje: dr. Miha Kovač, Davorka Štefanec, Janez Miš, Mitja Ličen; vodi Janko Petrovec

»Skrivnostni« trikotnik prevajalec-urednik-lektor

Kdo je kdo v odličnem literarnem prevodu ...
Gostje: Marija Zlatnar Moe, Aleš Učakar, Aleksandra Kocmut; vodi Breda Biščak

»Star sem 31 let in bi rad izdal knjigo ...«

Pot od rokopisa do bralca ni preprosta. Kako izdati knjigo pri slovenski založbi?
Gostje: dr. Andrej Blatnik, Vesna Lemaić, Bronislava Aubelj; vodi Iva Kosmos

Gostovanje Nine Bunjevac v Sloveniji

Ob izidu biografskega romana v stripu *Očetnjava* (Modrijan, 2015)
srbsko-kanadske striparke Nine Bunjevac
Gostja: Nina Bunjevac; vodi Iztok Sitar

Ob 120-letnici rojstva Josipa Vidmarja

O najvidnejšem slovenskem literarnem in gledališkem kritiku 20. stoletja
ter v spomin na kritika in pisatelja dr. Andreja Inkreta (1943–2015)

O lahkotnem in »zahtevnem« leposlovju

Iz SSKJ: trivialen – vsebinsko prazen, obrabljen, malovreden. Je leposlovje sploh lahko »trivialno«?
Gostje: dr. Vanesa Matajnc, Luana Malec, Majda Kne; vodi Breda Biščak

IZDAJATELJ

UMco, d. d., Leskoškova 12, 1000 Ljubljana
Telefon: (01) 520 18 39,
Faks: (01) 520 18 40
bukla-urednistvo@umco.si
ISSN: 1854-3359

UREDNIŠTVO in PISCI

Odgovorni urednik: Samo Rugelj
Kreativna urednica: Renate Rugelj
Jezikovni pregled: Tine Logar

Pisci: Sabina Burkeljca, Katja Cingerle, Iztok Ilich, Ajda Janovsky, Klara Jarc, Simona Kopinšek, Maša Ogrizek, Renate Rugelj, Samo Rugelj, Vesna Sivec Poljanšek, Neža Poznič, Kristina Sluga, Žiga Valetič

Gostujoči pisci: Barbara Jursič, Manca Košir, Boštjan Videmšek, Darja Lavrenčič Vrabec

OBLIKA in PRIPRAVA

Oblikovanje in prelom: Aleš Cimprič
Organizacija tiska: Merima Jular s.p.
Natisnjeno v Evropski uniji.
Fotografija na naslovnici: Borut Krajnc

OGLASNO TRŽENJE

Renate Rugelj
Telefon: (01) 520 18 31,
GSM: 031/688 590

Brez pisnega dovoljenja izdajateljca je vsaka javna priobčitev, predelava ali uporaba vsebine prepovedana. Vse pravice pridržane! Pisci in kolumnisti izražajo svoja mnenja in ne nujno mnenja uredništva.

LEGENDA KRATIC

m. v. – mehka vezava
t. v. – trda vezava
pt. v. – poltrda vezava

bukla

Brezplačna revija o dobrih knjigah.

Izdajo te publikacije je sofinancirala Javna agencija za knjigo Republike Slovenije.

bukla plus

Sofinancer projekta »Berimo Slovence v BukliPlus« je Ministrstvo za kulturo RS.

www.bukla.si

dr. Samo Rugelj razmišlja

Zakaj potrebujemo knjižne uspešnice

Sredi junija se je po svetu začela prodajati knjiga *Grey*, moška različica *Petdesetih odtenkov sive*, ki je zdaj v prevodu izšla tudi pri nas. Julija je izšla nova knjiga Harper Lee, avtorice romana *Ne ubijaj slavca* (to jesen izide v novem prevodu kot *Če ubiješ oponašalca*), z naslovom *Go Set a Watchman*, ki je zbudila bralce po vsem svetu. Konec avgusta se je po svetu začela prodajati knjiga *Dekle v pajkovi mreži*, nadaljevanje Larssonove trilogije, ki je hkrati v prevodu izšla tudi pri nas. Prvega septembra se je po svetu začel prodajati novi roman Jonathana Franzna *Purity*, ki so ga že nekaj dni pred izidom dobili tudi v slovenske knjigarne. Ena od knjigark me je o tem prijazno obvestila, trznil sem nanj, tako da me je z njim ekspresno založila in lahko sem ga bral že hkrati z recenzijo v New York Timesu, kjer so (tudi) že vnaprej dobili svoje recenzijske izvode.

Ne glede na to, ali gre za ljubezenske knjige, sodobne kriminalke, klasike ali pa t. i. višjo literaturo, v vsakem segmentu knjižne ponudbe nastopajo t. i. best-sellerji, torej knjižne prodajne uspešnice. Včasih se kdo nad njimi zgraža, češ, ne želim brati tistega, kar je v trenutnem trendu, jaz pa jih vsakič znova lepo pozdravljam. Zakaj? Zakaj dejansko potrebujemo knjižne uspešnice?

Razlog za njihovo nujnost in zaželenost je preprost. Ne glede na to, ali gre za novo knjigo Slavoj Žižka ali pa Gorana Vojnoviča, ali so izšle nove pesmi Cirila Zlobca ali pa Svetlane Makarovič, so izidi odmevnih knjig dogodek, ki spet in vedno znova aktivira kupce in bralce knjig različnih vsebinskih področij. Kaj pa se zgodi potem?

Če gre za kupce, jih izid takih knjig po navadi spomni, da »že nekaj časa niso bili v knjigarni«, kar – sploh v tem predjesenskem času, ko so prebrali že (skoraj) vso zalogo poletnega branja – pripelje do tega, da spet obiščejo svojo najbližjo ali pa najbolj priljubljeno knjigarno. Običajno v njej ugotovijo, da je v času od zadnjega obiska »izšlo toliko novega«, da si je treba narediti nov spisek in priskrbeti nov paket knjig.

So med njimi ravno te izpostavljene uspešnice? Ni nujno. Pogosto se zgodi, da kupec domov pride s kupčkom povsem drugih knjig. Kaj se je torej zgodilo?

No, seveda, odmevna knjiga, t. i. programirana uspešnica, je ponovno aktivirala morda malce pozabljeno navado rednega obiskovanja knjigarn, ki se zaradi tega v posamezniku znova prebudi, in potem, če gre vse normalno, vztraja vse do konca leta, ko je čas za božične nakupe. Knjižne nakupe, se razume. ☺

Je to slabo? Seveda ne. V poletnem času je, ne glede na to, da naj bi šlo za knjižno zatišje, pri nas spet izšlo na desetine dobrih knjig, za katere bi bilo ško-

da, da jih zgrešite. Zdaj je več kot primeren čas, da zopet obiščete knjigarne in pogledate, kaj vse se je na knjižnem področju zgodilo novega, medtem ko ste bili na dopustu.

Knjižne uspešnice torej zagotavljajo ohranjanje pozornosti v zvezi s knjigami in ostajanje bralcev ter kupcev znotraj knjižnega cikla skozi vse leto. Vse to pa prispeva k temu, da se tudi tako rojevajo resni bralci, ki načrtno berejo po lastnem bralnem načrtu in si – kot nekakšno lastno duhovno nadstavbo – ustvarjajo tudi lastno knjižnico nepogrešljivih knjig, ki jih morajo vedno imeti v svoji bližini.

Knjižne uspešnice poskrbijo tudi za kakšno prikupno anekdoto. Ko je, denimo, sredi aprila izšla nova knjiga avtorja uspešnice *Rojeni za tek* Christopherja McDougalla, tokrat z naslovom *Naravni heroji* (*Natural Born Heroes*), sem prijateljico, za katero sem po naključju izvedel, da se mudi v Londonu, prosil, če mi lahko kupi izvod. Pride tako ona v knjigarno dopoldan na dan napovedanega izida knjige in povpraša po njej. Knjigar na drugi strani pulta je nekaj časa tipkal v računalnik, gledal v ekran ter zmajeval z glavo, potem pa rekel: »Imamo jo že na zalogi v skladišču, vendar je še nimamo na policah ...« Nekaj trenutkov zatem je nekdo prinesel deset izvodov te knjige. »Aha, tule je,« je rekel knjigar in ji podal eno s kupa, prijateljci pa se je zdelo fino, da je prišla po tako svežo knjigo, da zanj niso vedeli niti knjigarji.

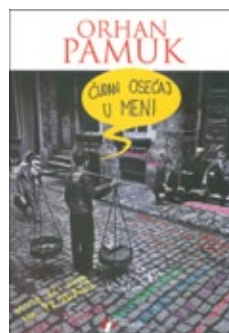
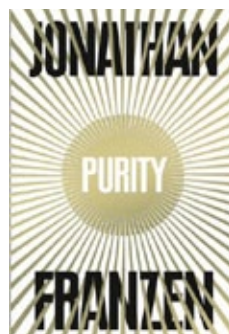
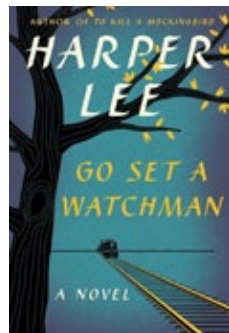
Ali pa druga izpred nekaj tednov. V časopisu sem prebral poročilo o tem, kaj berejo Srbi, in še posebej je bila izpostavljena nova knjiga Orhana Pamuka *Čuden občutek v meni* (*Çudan osjećay u meni*), ki je pri moji priljubljeni srbski založbi Geopoetika izšla kot premierni prevod po izvirnem turškem izidu (Srbi pri tem pogosto prehitijo vse druge). Ko to omenim Renate, me spomni, da je najina prijateljica ravno zdaj na službeni poti v srbski prestolnici. Nekaj sms-sporočil kasneje ter nekaj obiskov knjigarn v urah za tem se je uspešno zaključilo z »ulovom« v knjigarni na Terazijah. »Veš, kako so me gledali,« nama je med smehom razlagala kasneje doma, »pripeljala sem se s taksijem, vstopila v knjigarno, taksi me je čakal na cesti, takoj sem povedala, da želim to knjigo, plačala ter se odpeljala naprej.«

No, to pa je druga lepa lastnost ne samo knjižnih uspešnic, temveč knjig na splošno. Krepijo in žlahtnijo vezi med ljudmi. Sam za marsikatero knjigo vem, kje sem jo dobil, od koga in v kakšnih okoliščinah. Kaj pa vi?

Za vse to se trudimo tudi pri *Bukli*. Vabimo vas, da ste z nami in dobrimi knjigami tudi to jesen!

Foto: Borut Krajnc

Janez Kajzer (1938) je svojo literarno pot pričel sredi petdesetih let. Po nekaj izdanih delih se je z vsem žarom zapisal novinarskemu in uredniškemu poklicu, pred dobrim desetletjem pa se ponovno vrnil k pisateljstvu. V tem času je izdal dva romana in štiri kratkoprozne zbirke, zadnja z naslovom *Krik* je izšla pred kratkim. Avtor se v njej razkriva kot polnokrven opazovalec življenja tako z raznovrstnimi temami kot s prepletanjem slogovnih prvin, skratka z lastnostmi, ki v sodobnih delih niso več tako samoumevne, kot bi si želeli. Čas je, da ga spoznajo tudi mlajši bralci.

»Vzgibi mojih zgodb koreninijo v resničnosti.«

Krik

Janez Kajzer

Mladinska knjiga, zbirka Nova slovenska knjiga, 2015, pt. v., 195 str., 24,94 €, JAK

Bukla: Pisateljsko pot ste začeli sredi petdesetih let, nato pa ste se k literarnemu ustvarjanju vrnili šele v novem tisočletju. Kaj je botrovalo tako dolgemu premoru?

Kajzer: No, bila sta dva dolga premora. Po letih preskušanja z literarnimi vrstniki, po prvih objavah in knjižnem prvencu sem se od literature poslovil za vso dobo mojega aktivnega novinarstva (reporterstva), ki pa sem jo preživel s poklicno strastjo. Spominjam se, da sem v enem samem tednu napisal in objavil 60 tipkanih strani! Ob koncu te dobe sem zmozel objaviti nekaj knjig. Nato pa me je usoda pognala v založniške, uredniške vode.

Bukla: Kratkoprozna zbirka *Prava moška družba* (1979) je humoren portret takratne družbe in njenih posameznikov, po drugi strani pa se v delih, ki so izšla po osamosvojitvi, pogosto vračate v čas nekdanje Jugoslavije in ste do takratnega sistema odkrito družbenokritični (npr. kratka zgodba *Zaznamek za dosje*). Je to razlog, da je do objav prišlo tako pozno?

Kajzer: Res, vzgibi teh zgodb koreninijo v resničnosti. Ni jih mogoče zapisati takoj, ko so se zgodile, kot npr. zapišemo novinarsko novico. Potreben je časovni odmik, ko z novo vednostjo in dozorelostjo polneje razumemo nekdanje dogajanje.

Bukla: Več publicističnih del ste posvetili razkrivanju usode Slovencev, ki so bili v svojem času iz različnih razlogov spregledani ali celo preganjani. Menite, da smo z lastno državo pridobili tudi več védenja o naši zgodovini ali smo ob njihovi omembi (nedavni primer Franceta Balantiča) še vedno razdvojeni?

Kajzer: Seveda je zdaj čas tudi za zamolčane strani naše preteklosti in za odrinjene osebnosti. Pretekla dogajanja se kažejo v svoji večplastnosti. Svet ni idealno razdeljen na dobrega in slabega, ampak se najpogosteje prepleta. Toda v mnogih letih je bilo zasejanega veliko sovraštva in prepričanja, da obstaja zgolj ena resnica. Sovrašтво pa je starejšega datuma, kot se na splošno misli. Kakor vidim jaz, se je pri nas začelo mogočno bohotiti konec 19. stoletja.

Bukla: Zanima me, »po kakšnem ključu« ste izbirali osebe, o katerih ste pisali, oz. kako so stopile v vaše življenje.

Kajzer: Nisem jih izbiral, same so potrkale na moja vrata. Ko so trkale dovolj dolgo, sem sedel za tipkovnico. In da ne bo pomote. So bralci, ki skušajo v literarno obravnavani osebi ugledati konkretno osebo z imenom in s priimkom in konkreten dogodek. Temu je namenjen časopis. Pisatelj naj bi imel svobodo, da pove zgodbo po svoje, tako da bo kakor koli učinkovala na bralca. Najboljša najkrajša zgodba, ki sem jo kdaj prebral, je Twainova z naslovom *Obzirno povedano*. Vsega skupaj kakih 20 vrst. Dvomim, da se je v resnici zgodila prav tako. Toda kakor jo je *brezobzirno* povedal Mark Twain, odlično odraža njegovo dobo.

Bukla: V več delih, med drugim je to glavna tema romana *Sanjska hiša*, se vračate k fenomenu graditeljstva in posedovanja lastne nepremičnine, znanem za Slovence. Zdi se, da je to ena od tem, ki vam je posebej blizu, pri čemer se je vedno lotevate s humorjem.

Kajzer: Gradnja doma je za Slovence morda res bolj značilna kot za kakšen drug narod. V tem se izraža želja po svojem unikatnem domu, po lastni trati, po nekaj grmih in drevesih. V tem ni nič slabega. Ne pozabimo, da so bili

Slovinci v samogradnjo kruto prisiljeni, saj je bila to najcenejša možnost dokopati se do ustreznega temeljnega premoženja. Popotovanje do lastnega doma, razmišljanja, kakšen naj pravzaprav bo, in neštete gradbene težave pa sami od sebe ponujajo salve smeha. Škoda bi bilo, če bi ostal skrit za gradbenimi ograjami.

Bukla: Predvsem v zadnjih dveh zbirkah (*V temnih, nemirnih nočeh* in *Kriku*) je opaziti, da so v zgodbe pričeli vdirati elementi fantastike, groteske, tudi sanjski prividi. Od kod ta preobrat?

Kajzer: Ni ravno preobrat, ampak denimo razvoj. Saj, če dobro pomislimo, se nam tudi v življenju dogajajo fantastične, groteskne in sanjske stvari; in v njih se odražajo naše napetosti, težave, nelagodje. To je samo način, kako ustrezno povedati stvari.

Bukla: Cikel *Dvojina* iz zbirke *Krik* razgrinja različne odnose bivanja v dvojnini ali družini. Tema, ki se je še nikoli niste lotili tako celostno, po drugi strani pa nove ljubezenske zgodbe v primerjavi s preteklimi, ki so največkrat humorne ali celo ironične, ubesedujejo resne težave (alkoholizem, varanje, skleroza). Gre za drugačen pogled, ki ga prinaša drugo starostno obdobje, ali za duh časa?

Kajzer: Življenje v dvoje, kakršno vidimo vse okrog nas, je seveda lahko ena sama vesela pesem in mnogi se trudimo, da bi tudi bila, nekaterim uspeva, drugim nekoliko manj. Ne mislim, da bi bil to kakšen velik narodni problem. Če dvojicam uspeva medsebojno sožitje, jim lahko čestitamo, kadar pa jim ne uspeva, je zanimivo vsaj odslikati vzroke tega neuspevanja. Dvojino imam sicer rad: prvič zato, ker je človeku samemu dolgčas in ker se rad s kom pogovarjam in z njim delim človeško bližino; drugič zato, ker je slovenska jezikovna posebnost in smo Slovenci nanjo neskončno ponosni, čeprav jo v vsakdanji jezikovni praksi vse bolj opuščamo.

Bukla: V našem literarnem prostoru ste prisotni že dolgo časa, poklicno pa ste delovali kot novinar in urednik. Še vedno vneto spremljate kulturo in prebirate novejša književna dela?

Kajzer: Ne berem več toliko kot v mladih letih. Od množice novih proznih knjig jih tako poznam le delček. V zadnjem času me je bralsko prevzel vsestransko polnokrvni roman *To noč sem jo videl* Draga Jančarja. Rad bi opozoril na dokaj spregledani roman *Sol v grlu* Teda Kramolca, morda našega najboljšega pisatelja v izseljenstvu. V razločnem spominu mi ostaja roman *V pozlačenem mestu* Miriam Drev, mogočna freska tujstva na Dunaju; ne samo zaradi zdomskega ambienta, ampak zaradi izrazito ženskega, a neromantičnega pogleda na svet. Znova in znova mi prihajajo pred oči svetovljanski motivi Flisarjeve proze ter pomorski motivi v novelah Mateta Dolenca. In seveda se vračam k mojstru Lojzetu Kovačiču, ki me je očaral že s svojimi *Ljubljanskimi razglednicami*. Mislim, da imamo v primerjavi z literarno bolj slavni narodi veliko literature, in to dobre; nikoli toliko kot zdaj.

Bukla: Nam lahko za konec zaupate, kaj pripravljate v prihodnje?

Kajzer: Seveda se mi mota po glavi še kakšna želja in z vnovičnim in vnovičnim vznikanjem moti moj duševni mir. Moja življenjska sopotnica Marjeta Novak Kajzer, tudi sama pisateljica, je odlična spodbujevalka takšnih želja. Toda tudi če mi zelenega ne bo moč uresničiti, temo dodobra pozna vsaj dva (dvojina!). V času, ko so naklade izvirnih slovenskih knjig zgrmele vse tja do 200 izvodov, sta že dva bralca (kar midva v tem primeru sva) kar lepo število.

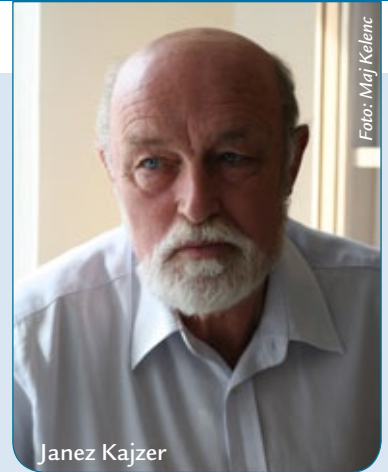

Foto: Maj Kelenc

Janez Kajzer

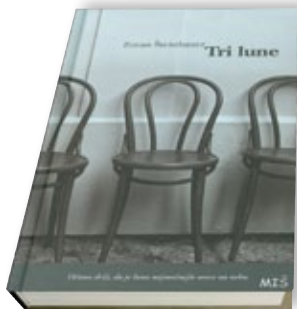
Tri lune

Zoran Šteinbauer

Miš, 2015, t. v., 136 str., 26,95 €, JAK

Zoran Šteinbauer

Najnovejši roman Zorana Šteinbauerja (njegovu prejšnje delo je *Ljubezenski vrtljak*), je svojevrstni triptih, ki v ločenih poglavjih izmenično pripoveduje zgodbe treh različnih junakov, na katere namesto sonca sije luna. Prva je Delfina, deklica s kmetov, ki mora na deželi negovati svoje sorodnike za ceno lastnega zanikanja in navkljub

družinskemu nasilju nad njo (tri lune iz naslova so tudi podplutbe očetovega čevlja na njenem trebuhu, potem ko izve, da je zanosila). Drugi je naivni in preprosti Adam, ki mu je umrla mama, sam pa ostane v strahobni hiši. Tretji pa je znanstvenik Krištof, njegova pripoved je prvoosebna, ki se po vrnitvi iz zapora skuša reintegrirati v družbo, tudi z opravljanjem preprostih fizičnih del, vendar mu to nikakor ne uspe. Njihove poti se srečajo na točki, ko se odločijo aktivno poseči v svoje življenje in ga preobrniti. Roman o človeški trdoživosti. > SAMO RUGELJ

Poljane sle in zla

Kristijan Jezernik

Celjska Mohorjeva družba, 2015, m. v., 174 str., 16 €

Avtor knjige, po izobrazbi sicer doktor medicine, ki pa ne skriva svojih umetniških talentov, od slikarstva – o čemer govori tudi naslovnica te knjige – do pisanja, je v svojem novem delu tenkočutno in prodorno zaobjel usode malih ljudi, ujete v »velike« vojne čase 20. stoletja. S sprotinim menjavanjem prvo- in tretjeosebne pripovedovalca je bralcu omogočil večplastno razumevanje nanizanih zgodb, ki kljub navidezni časovni različnosti nosijo

... vsi junaki so na neki način žrtve ...

obilo skupnega: prav vsi junaki so na neki način žrtve (političnega) časa, a kljub temu ponosno zastopajo in živijo svoja prepričanja. Zgodba glavnih protagonistov, Jakoba in Ane, tako tudi prek njihovih potomcev prehaja iz roda v rod in, prepredena z vetrom, ki veje prek »poljan sle in zla«, nikdar ne izzveni. V opomin in spomin na vse preživeto. > VESNA SIVEC POLJANŠEK

nih potomcev prehaja iz roda v rod in, prepredena z vetrom, ki veje prek »poljan sle in zla«, nikdar ne izzveni. V opomin in spomin na vse preživeto. > VESNA SIVEC POLJANŠEK

Otroštvo

Miha Mazzini

Goga, zbirka Literarna zbirka Goga, 2015, t. v., 235 str., 24,90 €, JAK

Miha Mazzini

Otroštvo, ki ga je avtor posrečeno podnaslovlil avtobiografski roman v izmišljenih zgodbah, je močna knjiga, ki se prav toliko kot z glavo bere s telesom. Drama je biti otrok, je dejala znamenita psihoanalitičarka Alice Miller, in tudi Miha Mazzini boleče iskreno spodjeda mit o otroštvu kot srečnem kraju, kamor se vračamo zobat magdalenice.

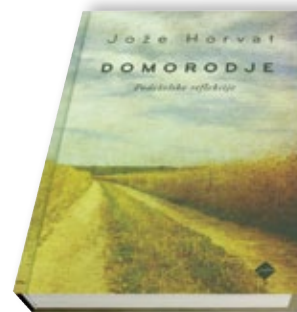
Protagonist njegovega romana se vrača v otroštvo, da bi si izdrl trnje. Deček v njegovih zgodbah je ujetnik versko fanatične babice in večno zagrenjene, besneče mame; je nenehno nadzorovan, a obenem prezrt. Avtor mojstrsko združuje dobesedno, anekdotično in metaforično raven; njegov slog je kristalno jasen, opran vsakršnih sentimentalnih tančic. Ta emocionalna goluta pa ni posledica eksihibicionizma, ampak nuje. Junakom romana – dečkovim stricem – se lažnive besede zataknejo v grlu kot rak. In če pripovedovalec noče iti po njihovih stopinjah, mora izpovedati resnico. V zgodbah je veliko solz, a branje ne prinaša katarzičnega joka. Zarisuje pa (naporno) pot, po kateri se lahko vsakdo odpravi iskat jezero svojih neizjokanih otroških solz. > MAŠA OGRIZEK

Domorodje

Podeželske refleksije

Jože Horvat

Cankarjeva založba, 2015, t. v., 206 str., 24,94 €, JAK

Knjiga *Domorodje* prinaša štiri zgodbe iz življenja domačinov prekmurske ravnice. Med njimi srečamo sprta družinska člana, grešnega župnika, veseljaškega kaplana, vaška posebneža, za katera še v starosti skrbi mati, in dekle, ki je pobegnilo v tujino. Vsaka zgodba je zraščena z zemljo in zdi se, da brez nje ne bi mogla obstajati. V njej in njenih plodovih najdejo vaščani tolažbo in preživetje, zato se veselijo njenih darov in težko poslavljajo od nje. Prekmurje je zapustil tudi novinar in pisatelj Jože Horvat, avtor knjig intervjujev s pisatelji in proznih del: romana *Bela Lendava* (1992), potpisov in kratkih zgodb *Tihožitje z goro* (2006), romanov *Dvojni svet* (2009) in *Obrazi prostora* (2013) ter otroških zgodb. > KATJA CINGERLE

Nova zbirka kratkih zgodb Dr. Petra Čeferina

100 SODNIJSKIH

NAPOVEDUJEMO

Jeseni bo pri založbi Litera izšla nova, četrta zbirka kratkih zgodb Dr. Petra Čeferina, z naslovom **100 SODNIJSKIH**, v katerih je avtor zbral sto najbolj zanimivih pa tudi najbolj odmevnih primerov s katerimi se je v svojem odvetniškem poklicu, ki ga opravlja neprekinjeno že od leta 1967 dalje, ukvarjal.

Posebnost Čeferinovega pisanja je v njegovi zmožnosti, da z nekaj kratkimi stavki povzame bistvo sodnega spisa, ki je praviloma daljši od romana.

Primere, zastopane v tej knjigi je avtorju uspelo zgostiti na bistveno, pri tem pa še enkrat dokazal, da sta si odvetništvo in literarna umetnost bližje kot se zdi, obe se namreč ukvarjata s človekom.

Ljubimje

Zbirka doslej odmomljenih pesmi

Patricija Dodič

Založništvo tržaškega tiska,
2015, m. v., 86 str., 12 €

Četrta zbirka Patricije Dodič, bibliotekarke, publicistke, mentorice tečajev italijanščine in slovenščine za tujce ter študijskih krožkov in tečajev kreativnega pisanja, vodje literarnih delavnic – in seveda pesnice – prinaša njene novejšje, še ne natisnjene in zato le polglasno odmomljane pesmi. Ključna beseda te nove zbirke je – ljubezen. O tem ve največ povedati Tomaž Mahkovic – kdo drug bi o tem mogel vedeti več, kot on, avtoričin partner?! – v spremni besedi Ljubimje kot fraktal ali dežela ljubezni. Bralcu, ki se nameni raziskati Ljubimje, čeprav je to do potankosti skoraj nemogoče, napove, da ne bo vstopil v deželo ljubezni, registrirano le za ljubeza, temveč v duhovno krajino, v kateri se ljubezen kot zrak pretaka povsod in skozi vse. Do lepot in užitkov pa ga ne more popeljati noben zemljevid, temveč le poezija sama, ko zdrkne vanjo ... > **IZTOK ILICH**

Kot belo, kot ljubezen

Vinko Möderndorfer

Litera, zbirka Piramida,
2015, t. v., 65 str., 16,90 €, JAK

Vinko Möderndorfer

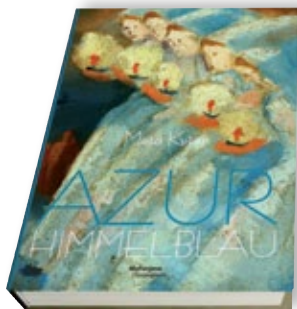
Izbrizgati seme in izreči besedo je v poeziji Vinka Möderndorferja ena ista zgodba. Ne veš, bi najprej prebiral pesmi, se nato ljubil ali obratno, se najprej ljubil in odzvenel s pesmi v eros dotika. Morda bi pesmi prebiral kar vmes, med branjem telesa, *med enim in drugim poljubom*. Dobro, poezija ni »namenjena« temu, ne zmanjšujem njenega pome-

na, prav nasprotno, a Vinkova poezija je tako močno erotično nabita, da si jo jemlješ prej, potem in še vmes. Je sploh razlika med dotikom in besedo (tistima pravima, seveda)? Zanimiva erotika je tudi pri plezanju na drevo, ko tam ostaneš čisto do večera in se ne oglasiš, ko te kličejo k večerji, kaj ni? Seveda nosi eros tudi svoj protipol – tanatos: smrt, padanje, razhod, ampak je vedno znova »vredno«, kajti ljubezen je tako bela, da je noben dotik smrti ne umre. Ni konca besed, ni konca dotikov. Sva. > **SABINA BURKELJCA**

Azur / Himmelblau

Meta Kušar

prevod v nemščino: Ivana Kampuš
Mohorjeva Celovec, zb. Ellerjeva edicija,
2015, t. v., 172 str., 22,90 €

Svojo zapovrstjo šesto in drugo dvojezično zbirko je pesnica in esejistka Meta Kušar poslala med bralce tostran in onstran slovenskih meja s, kot

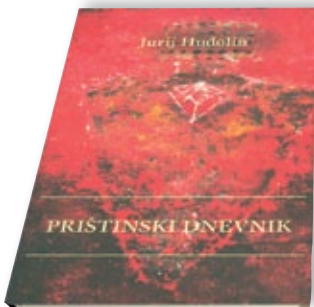
je mogoče razumeti, pomenljivim pripisom, da je knjiga nastala že leta 2006 v Švici in Ljubljani, in s posvetilom: Tomažu Šalamunu za šestdeset let pesniškega zaveznitva in prijateljstva. Med nastankom in izidom torej mineva devet let, Šalamun je medtem umrl, zbirka pa po avtoričini sodbi očitno prinaša še vedno aktualne pesmi, posvečene brezčasnemu, večnemu erosu ustvarjanja. Kajti pesnik, katerega koli spola je, preberemo v osmem razdelku pesmi *Reka* eno ključnih misli, je Eros. »Ob njegovem dotiku postane vsakdo poet. Eros ustvarja. Vse drugo drsi v popravo.« Prevajalka Ivana Kampuš, iskrena občudovalka pesniškega ustvarjanja, je na koncu dodala še svoje dojetje in doživljanje njenih verzov – kot hkratio izkušanje enosti in neizmernosti – z željo, da bi zbirka v obeh jezikih izzvenela kot izbrušen diamant. > **IZTOK ILICH**

Prištinski dnevnik

Jurij Hudolin

KUD Apokalipsa, zbirka Apokalipsa,
2015, m. v., 60 str., 15 €, JAK

Prištinski dnevnik je že deseta pesniška zbirka slovenskega pesnika, pisatelja, prevajalca in urednika Jurija Hudolina. Sestavlja jo 41 pesmi, skozi katere lahko začutimo jezo in razočaranje govorca, obenem pa tudi močno željo obstati, znati se in preživeti v tem svetu. Prvi del zbirke nam ponudi politično obarvane in družbenokritične pesmi, v drugem delu pa najdemo bolj osebnoizpovedne pesmi o razmerjih med ljudmi in vsakdanu posameznika, ki pa jih še vedno zaznamuje tudi pridih političnega. Zbirka je nedvomno obarvana z duhom Prištine in tamkajšnjega življenja, kar jo naredi še bolj edinstveno. Čeprav gre za kratke pesmi, ki jih preberemo na mah, v naših mislih ostanejo še kar nekaj časa. > **NEŽA POZNIČ**

Gradim gradove

Milan Šelj

Škuc, zbirka Lambda,
2015, m. v., 91 str., 18 €, JAK

V dosedanjih zbirkah je bila v ospredju Šeljeva družbena angažiranost, tokrat pa pesmi vznikajo iz silovitosti življenja in razmišljanja o poeziji. Eno je vpeto v drugo – to je poezija, iz katere se cedijo telesni sokovi, kjer pesnik z enakim jezikom vstopa v ljubimca, in pesem, ker sta pesnjenje in ljubljenje eno. Pri obeh se razgalimo do konca. Nekje ob robu se pojavljajo še Kras, osamljenost, rahločutnost, zbadljiv pogled na starost ..., skratka poezija, ki mora izhajati iz polnokrvnega življenja, sicer je sploh ne bi bilo. > **KRISTINA SLUGA**

Kajuh – zbrane pesmi

Karel Destovnik – Kajuh

Knjižnica Velenje,
2015, t. v., 179 str., 8,50 €

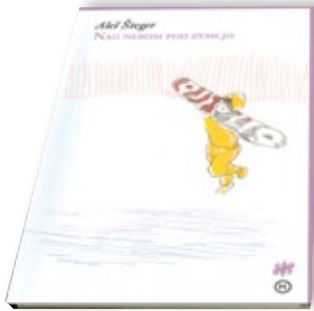

Z *Zbranimi pesmimi* se je Knjižnica Velenje poklonila izjemnemu pesniku in narodnemu heroju Karlu Destovniku - Kajuhu, ki je komaj 21-leten padel v partizanih, hkrati pa z zbirko obeležila tudi 70. obletnico zmage nad fašizmom. Gre za edino delo, v katerem so zbrane vse Kajuhove pesmi (od 1938 do 1944), tudi doslej neobjavljene in osnutki iz pesnikove rokopisne zapuščine. Poleg nekaj ljubezenskih pesmi in pokrajinskih impresij večino zbirke sestavlja družbenopolitično angažirana poezija. Kajuh je odkrito nasprotoval vsem zatiralcem Slovencev in ljudstvo pozival k revoluciji, v vojni pa dvigal moralno soborcem. Naj zapis sklenem z enim njegovih znanih verzov: »Lepo je, veš, mama, lepo je živeti, / toda, za kar sem umrl, bi hotel še enkrat umreti.« > **KRISTINA SLUGA**

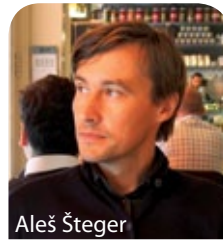
Nad nebom pod zemljo

Aleš Šteger; risbe: Mitja Ficko

Mladinska knjiga, 2015, pt. v., 95 str., 22,95 €, JAK

Nova zbirka pesnika, pisatelja in esejista je odziv na srečevanja z azijskimi kulturami, z njihovimi duhovnimi in estetskimi izročili (kot formo večkrat uporabi haiku). V primerjavi s preteklimi zbirkami gre za odmik od ontološkosti, avtor skuša sleči kožo Evropejca, čeprav se ga duša še vedno drži kot klop, in upesniti tisto, kar se razgalja na površini. Vsebinsko se loteva aktualnih dogodkov, pogosto s humorjem in ironijo, razmišlja o nastajanju poezije in beleži vtise metropol, skozi katere potuje. > **RENATE RUGELJ**

Velika črna maša za pobite Slovence

Jeremija Kalin (Tine Debeljak)

Družina, 2015, m. v., 348 str., 29,90 €

Veličastna lirsko-epska pesnitev ni le avtorjev umetniški prispevek k ohranitvi spomina na za mnoge že pozabljene čase iz naše (pol)preteklosti, ampak je predvsem odraz pesnikovega globokega (so)čutenja usode lastnega naroda. Celotno delo je prepredeno s trpkim in precej baladnim tonom, pa vendar avtor v njem ne pozabi na pomembno sol življenja: na upanje, ki dviga tudi najbolj strta srca in zlomljene duše. S spretnim krmarjenjem med liturgičnimi elementi, folklornimi vložki, dodatki iz slovenske literarne klasike in vidnimi primesmi antičnega duha je Debeljaku že leta 1949, ko je *Veliko črno mašo* izdal v Argentini pod psevdonimom Jeremija Kalin, uspelo ustvariti umetnino, ki tudi šestinšestdeset let po prvi izdaji ne izgubi svojega osnovnega namena: poklona pobitim žrtvam druge svetovne vojne. Delo, katerega umetniško vrednost poleg avtorjeve večplastne stvaritve poglobljuje izvrstni lesorezi Bare Remec. > **VESNA SIVEC POLJANŠEK**

Potapljanja

Pavle Jakop; fotografije: Klemen Kunaver

Družina, 2015, m. v., 123 str., 14,90 €

Nova pesniška zbirka frančiškanskega patra je izbor meditacij, ki so izhajale v reviji *Nаша družina*. Pesmi kljub himničnemu razpoloženju v prvi vrsti niso namenjene upesnjevanju estetskega užitka, ampak vzbujanju upanja in vere v Božje usmiljenje. Meditacije, ki se dotikajo tako radostnih (rojstvo otroka) kot bolečih (smrt bližnjega) življenjskih dogodkov in kritično razmišljajo o sedanjem času (*Mi pa stojimo in vztrajamo*),

spominjajo, da je Bog vedno z nami, in hkrati spodbujajo k izpovedovanju brezpogojne krščanske ljubezni. > **KRISTINA SLUGA**

Odprta okna, odprta vrata

urejanje: Tanja Petrič, Maja Kavzar Hudej

Društvo slovenskih pisateljev, 2015, 20 €

Antologija *Odprta okna, odprta vrata*, literarni hommage ob 30. obletnici vileniškega festivala, prinaša zbir in izbor besedil, ki jih je 31 nagrajenih avtorjev in avtoric objavilo v posameznih letnikih vileniških zbornikov. Od prvega vileniškega nagradjenca leta 1986, pisatelja Fulvia Tomizze, do aktualnega lavreata Jáchyma Topola se bralcu izrisuje zemljevid vrhuncev sodobne evropske, pa tudi svetovne književnosti. Nekatera besedila so kasneje izšla v knjižni obliki, druga poskuša jubilejna publikacija rešiti »zborniške« pozabe. V knjigi so avtorji predstavljeni še s kratkimi biografijami in bibliografijami slovenskih knjižnih prevodov, ki jih je sestavila Nika Babovič. Uvodno besedo je prispeval ustanovitelj in dolgoletni vodja Vilenice, pesnik in prevajalec Venio Taufer, ki je med drugim zapisal: »Še zmeraj pa moramo na *Mednarodnem literarnem festivalu Vilenica* govoriti o mejah; nekoč smo govorili o »navdihu meja«. Zdaj niso posebnost Srednje Evrope, marveč planetarna vsakdanjost.« > **TANJA PETRIČ**

že v
knjigarnah

C.G. Jung: Rdeča knjiga
Koda / monografija

Cena: 29€

Rdeča knjiga je Jungovo avtobiografsko delo, ki predstavlja neprecenljiv dokument globoko človeške izkušnje enega največjih mislecev 20. stoletja. V njej je beležil svoje sanje, vizije, fantazije in čustva, zaradi česar je objavo za časa svojega življenja prepovedal.

Ob izidu slovenskega prevoda prirejamo cikel predavanj o C. G. Jungu.

15. oktober Jan Ciglencečki, Borut Škodlar:
Jungova Rdeča knjiga - duhovno (mistično) in psihotično doživljanje

29. oktober Jožef Magdič:
Jung - človek in njegova Rdeča knjiga

19. november Matjaž Regovec:
Vprašanje religioznosti v Rdeči knjigi

3. december Igor Škamperle:
Jung - pot individualizacije in oblikovanje sebstva

Vsa predavanja bodo ob **19. uri** v klubu **Lili Novy** v Cankarjevem domu.

www.beletrina.si

Skorajsanje; Prevedeno iz noči

Jean-Joseph Rabearivelo
prevod: Aleš Berger
Mladinska knjiga,
zbirka Nova lirika,
2015, pt. v., 90 str., 24,94 €, JAK

Enega največjih literatov z Madagaskarja in prvega afriškega modernega poeta Jean-Josepha Rabearivela (1903–1937) prvič prebiramo v odličnem prevodu tudi v slovenščini. Prevedeni zbirki je pesnik napisal v letih 1931 in 1932 v francoščini in malgaščini hkrati. Rabearivelo je bil ves čas močno povezan tudi z evropskim literarnim prostorom, predvsem francoskim, dopisoval si je z vodilnimi literati tega časa (Gide, Valéry, Claudel), bil dober poznavalec literarnih tokov in hkrati posrednik med obema jezicoma. Čeprav je v prevedenih zbirkah opaziti vpliv francoskega simbolizma, pesnik vseeno ni goli posnemovalc. Izviren je v tem, da simbolistične prvine preplete s podobami otoške bujne flore in favne ter mitološkim in verskim izročilom. > KRISTINA SLUGA

Zilščə pušəłč

Maria Bartoloth; prevod: Reinhold Jannach
Mohorjeva Celovec, 2015, t. v., 72 str., 24,90 €

Objave v narečjih zapisanih besedil so redki in za jezikoslovce, etnologe ali zgolj ljubitelje toliko bolj dragoceni dogodki. Posebno kdar gre za narečja zamajskih rojakov, ki so se, stoletja ločena od matice in knjižnega jezika, razvijala po svoje in večidel tudi vedno bolj usihajo. Že druga knjiga pesmi Marie Bartoloth iz Gorij na Zilji – pesmi o starodavnih domačih šegah, oddaljenem otroštvu in današnjem življenju – je v tem krogu že kar praznik. Pri izvedbi zahtevne izdaje je sodelovala vrsta strokovnjakov: pesmi so v narečni obliki zapisali Tijmen Pronk, Ludvik Karničar, Martina Piko - Rustia, ki je dodala še spremno besedo, Reinhold Jannach, ki je vse pesmi tudi prevedel v knjižno nemščino in slovenščino ter pospremil s pojasnili in slovarčkom ziljskega narečja, in pesničina hči Melanie Bartoloth, ki je prispevala šopek ilustracij. Na dodani DVD-ju so pesmi, ki jih je zvočno posnel Naško Križnar, uredil Miha Peče, pripravil pa Avdiovizualni laboratorij ISN ZRC SAZU. > IZTOK ILICH

Zoprna lirika

Prva pomoč za bralce v stresu

Andreas Thalmayr; prevod in priredba: Emica Antončič
prevod posameznih pesmi in odlomkov: Urška P. Černe
Aristej, 2014, t. v., 103 str., 19 €, JAK

»Morda si domišljamo, da so pesmi nekaj skrivnostnega in da jih ne moremo zaštekati brez pomoči specialistov«

Najslabše, kar se lahko zgodi pri uri slovenščine, je vzbujen odpor do branja poezije, do besed in celo do svobodnega čaranja z njimi ali razmišljujočega odzivanja. A se dogaja. Nekaj podobnega se je zgodilo tudi šestnajstletni Ani zaradi slabe ocene pri interpretativnem eseju o pesmi Srečka Kosovela. In »Kdo bi si mislil, da imata nilski konj in klavir kaj skupnega in da je lubenico mogoče primerjati z Budo. To mora najprej nekdo pogruntati!« beremo pod verzi pesnika Charlesa Simica. »Poučno-zabavni« pri-

ročnik o zgodovini ter možnostih pesnjenja, prevajanju in še marsičem lahko prepreči resne posledice zoprnih ali napačnih razlag o poeziji. Nagovarja pa tudi k pisanju. Prevod, ki mu je treba dopisati soavtorstvo Emice Antončič (posamezne pesmi in odlomke je prevedla Urška P. Černe), je odlično prirejen za slovenski kulturni prostor, od koder bralko in bralca s poezijo popelje po svetu, skozi čas, stvarnost in domišljijo. V bran poeziji in njenim neomejenim razsežnostim si v priročniku sledijo poglavja PRVA POMOČ, PLESNA URA, MAMA / PIŽAMA, ATA / COPATA, GRADBIŠČE, PROSTI SLOG, UMETNINE, NE ŠTEKAM, NAREDI SAM. Obvezno branje tudi za profesorice in profesorje slovenščine, starše in sploh vse poezijomržeže. > SIMONA KOPINŠEK

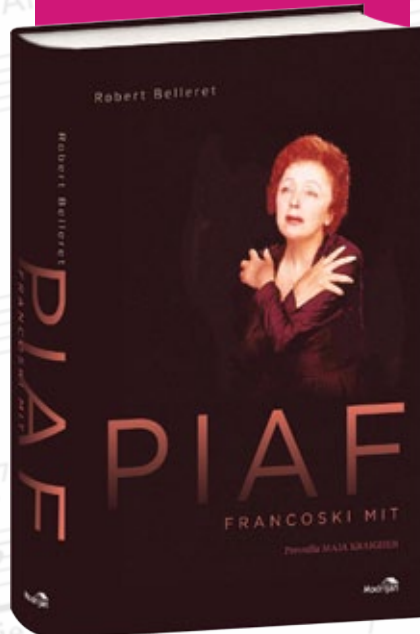
PREDNAROČILO

Biografija Édith Piaf

Najizčrpnejša, najnatančnejša, najbolj dokumentirana biografija Édith Piaf doslej

Knjiga *Piaf, francoski mit*, ki jo je napisal priznan francoski biograf Robert Belleret, temelji na dragocenih pričevanjih, doslej neobjavljeni korespondenci in obsežnem arhivskem gradivu. Ruši kar nekaj mitov – v zameno zanje ponuja resnično zgodbo Édithinega fantastičnega, turbulentnega in kaotičnega življenja.

Knjiga izide ob 100-letnici rojstva pariškega vrbčaka.

150 x 225 mm • trda vezava, ščitni ovitek • okoli 700 strani + slikovna priloga

PREDNAROČILO

Cena do izida: 30,00 €

Cena po izidu: 37,90 €

Izid: 16. oktober 2015

DARILO za prednaročnike
Marguerite Duras *To je vse*

NAROČILA

080 23 64

prodaja@modrijan.si

www.modrijan.si

Kinderland

Liliana Corobca; prevod: Aleš Mustar
Modrijan, 2015, m. v., 190 str., 12,70 €, JAK

Kinderland je igra, v kateri otroci prevzamejo vlogo odraslih. V moldavskih vaseh pa je postala resničnost, saj so v njih le otroci in starci, sposobnih za delo pa je malo. Ti so odšli v tujino, domov pošiljali le denar. Za dom skrbijo njihovi otroci. Takšna usoda je doletela tudi dvanajstletno Christino, ki vzgaja še dva mlajša bratca. Čeprav jo nemalokrat stisne v srcu in jo sili na jok, vé, da mora ostati trdna, da bi zmogla prenesti težko breme. Starši se le redko vrnejo, tega pa si otroci najbolj želijo. Liliana Corobca se je kot prvoosebna pripovedovalka vživela v dušo najstnice, ki je morala prezgodaj odrasti. Odlomek tega romana je bil leta 2014 nagrajen s kristalom Vilenice. Moldavska pisateljica je napisala še roman *Negrissimo* (2003), ki je dobil nagrado za najboljši romaneskni prvenec in nagrado kritikov Prometheus, ter roman *Un an in Paradis (Leto v raji)*, (2005). > **KATJA CINGERLE**

Fama o kolesarjih

Svetislav Basara; prevod: Dean Rajčić
Goga, 2015, t. v., 345 str., 24,90 €, JAK

Basara (1953) je srbski pisatelj, ki ga v slovenščini že poznamo po romanu *Vzpon in padec Parkinsonove bolezni*, *Fama o kolesarjih* iz leta 1987 pa je njegovo najbolj znano delo. Gre za postmodernistični vrtljak, v katerem se Basara preko zbornika najrazličnejših besedil,

med katerimi nastopajo tako primer Sherlocka Holmesa kot Freudova analiza pacienta in dopisovanje z njegovo materjo, lucidno poigrava z različnimi resničnimi in izmišljenimi liki in časom od srednjega veka pa vse do izida romana. V njegovo središče pa postavi mistični red kolesarjev rožnega križa – asociativno zmodelirani po prostozidarskih rožnih križarjih – pri čemer se njihova prava identiteta nenehno skriva in spreminja. Roman, ki nima namena doseči enotne, temveč, specifično, kot ugotavlja Tanja Tomazin v spremni besedi »postmoderno večglasje in notranjo raznolikost zgodovine.« > **SAMO RUGELJ**

Vse življenje

Robert Seethaler
prevod: Aleš Učakar
Cankarjeva založba,
2015, t. v., 148 str., 19,95 €, JAK

Roman *Vse življenje* nas že na prvih straneh pozdravi z mislijo, da smrti ne moremo ubežati. To je resda misel, ki bi marsikoga potrla, a pisatelj Robert Seethaler svoje misli na papir izliva s tako mojstrsko kombinacijo humorja, elegancije in obenem preprostosti, da si ne moremo kaj, da v pripovedi ne bi uživali. Glavni junak Egger nekega večera želi sovaščana obraniti pred zagotovo smrtjo v nevihti, a mu ta pobegne in naslednjih nekaj let velja za pogrešanega in mrtvega. V nadaljevanju spremljamo Eggerjevo življenje, ki ga bolj kot ne zaznamuje kontrast med vsemi, ki okoli njega umirajo, in njim, ki živi dalje. Pred našimi očmi se odvije izjemno življenje človeka, ki je preživel težko otroštvo, snežni plaz in vojno, ki je neizmerno ljubil in za ljubljenimi osebami tudi žaloval, a kljub vsemu temu v sebi vedno znova našel željo po življenju, po novih izzivih in novih izkušnjah. > **NEŽA POZNIČ**

Moji preslavni bratje Makabejci

Howard Fast; prevod: Rudi Meden
Celjska Mohorjeva družba,
2015, m. v., 295 str., 23 €, JAK

Howard Fast, eden najbolj vplivnih ameriških politično angažiranih pisateljev, je bil obseden tako z (daljno) zgodovino kot s prihodnostjo. Bil je mož, ki je razmišljal o revoluciji in v časih, ko to ni bilo ne samoumevno ne popularno, zagovarjal človekove pravice in enakost, hkrati pa je bil obseden z velikimi zgodovinskimi liki, denimo Spartakom.

Moji preslavni bratje Makabejci so – na prvo žogo – mešanica zgodovinskega romana in junaškega epa o judovskem verskem voditelju in njegovih petih sinovih, ki so se slabi dve stoletji pred našim štetjem spopadli z grškimi vladarji tedanje Judeje in Samare, ki so svojo slavno zgodovino zlorabili za brutalno nasilje in nadvlado. Ta je povzročila nasilno helenizacijo in brisanje judovskega izročila. Bratje Makabejci so se temu »gverilsko« uprli, in potem ko so v apatičnih sonarodnjakih prebudili uporniški duh, porazili grško vojsko in njihove okrutne plačance.

Moji preslavni bratje Makabejci v lucidnem in neverjetno nežnem prevodu Rudija Medena bralca s kančkom občutljivosti za dogajanje na Jutrovem od prve do zadnje strani vodijo čez zunajčasno zgodbo, ki jo je mogoče brati na več ravneh. Še posebej ob dejstvu, da je knjiga izšla leta 1948, v času, ko je na palestinskih ozemljih po holokavstu, ki so ga med drugo svetovno vojno doživeli evropski Judi, nastajala izraelska država. Natančnemu bralcu preprosto ne smejo uiti močna etična in politična sporočila, ki so 67 let kasneje aktualna ravno tako kot leta 1948. Ali 166 let pred našim štetjem.

Judovska Iliada, le da ne v verzih. > **BOŠTJAN VIDEMŠEK, DELO**

1851

CELJSKA MOHORJEVA DRUŽBA
Prva slovenska založba

Lili Novy
Robert Seethaler
Fogotten Harvest
Pozabljeni žetev

Lili Novy (1885–1958) se ni nikdar predajala lažnim utvaram, ampak ostana iskrena do bolečine.

Dvojezična izdaja.
Izbor in prevod Andrej Rijavec,
spremni esej Miha Pintarič.

www.mohorjeva.org

Celje Prešernova 23, T 03/490-14-20 · Ljubljana Nazorjeva 1, T 01/244-36-50

Ubežnica

Alice Munro; prevod: Tjaša Mohar

Celjska Mohorjeva, 2015, t. v., 320 str., 25 €, JAK

Tisti, ki ste se do sedaj že zaljubili v zavite, kompleksne, melanholične, pogosto presenetljive zgodbe kanadske nobelovke Alice Munro (1931) iz preteklih zbirk kratkih zgodb, ki so že bile prevedene v slovenščino (nazadnje *Ljubo življenje*), vas seveda ni treba prepričevati, da posežete še po tej njeni knjigi, ki je izvirno izšla

leta 2004. V njej je osem zgodb, zadnja, *Sposobnosti*, je napisana v petih delih in že prerašča v novelo, avtorica pa tudi v tej knjigi na svoj prepoznavni način prepleta življenjske usode svojih, večinoma junakinj. Značilnost njenega pisanja je, da zgodbe pogosto začenja nejasno, z neposredno vpeljavo likov v določeni situaciji, potem pa nam počasi razkriva dogajanje, v katerega virtuozno vpleta osnovno nit posamezne zgodbe. Posebnost pričujoče zbirke je, da v treh zgodbah nastopa isti lik, ženska Juliet Anderson, ta pa v njih doživi svojevrstno transformacijo, ki bi, z nekaj razširitvijo, lahko delovala tudi kot krajši roman. Umirjene in umetelno spisane zgodbe. > **SAMO RUGELJ**

Alice Munro

V imenu otroka

Ian McEwan

prevod: Dušanka Zabukovec

Cankarjeva založba,

2015, t. v., 234 str., 24,94 €, JAK

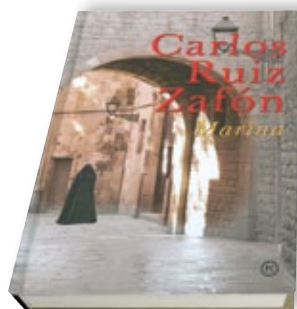
McEwan je eden najbolj znanih angleških pisateljev, z romani, kot so *Pokora*, *Amsterdam*, *Sobota*, *Solar* itn., je dobro znan tudi pri nas. *V imenu otroka* je njegovo zadnje romaneskno delo manjšega obsega. Glavna junakinja tega intenzivno napisanega romana je sodnica Fiona Maye v poznih srednjih letih, ki se v svojem poklicnem življenju ukvarja z razsojanjem o izjemno zapletenih primerih, v katere so vključeni otroci: denimo, ali je prav, da se za preživetje enega siamskega dvojčka usmrti drugega, in ali je prav, da se iz zdravstvenih razlogov nasilno daje transfuzijo krvi mladoletniku, čeprav starši iz verskih razlogov to prepovedujejo. Poklicnim dilemam pa se pridruži še zasebna – mož jo obvesti, da bi si pred dokončnim sestopom v starost rad privoščil še zadnjo avanturo z mlajšo žensko. Fiona mora tako sedeti na vrtiljak, na katerem še ni bila, *V imenu otroka* pa nas popelje po poti doživljanja razpadanja njenega dolgoletnega odnosa z možem, za katerega ni jasno, ali se lahko še kdaj sestavi. Pri tem pa ji obenem na pot pride zdaj že polnoletni mladoletnik iz »transfuzijskega primera« ter jo postavi pred dilemo, kje so skrajne meje možnosti vplivanja v njenem poklicu. Domišljeno. > **SAMO RUGELJ**

Marina

Carlos Ruiz Zafón; prevod: Veronika Rot

Mladinska knjiga, zbirka Oddih,

2015, t. v., 286 str., 29,95 €

Danes uspešni katalonski pisatelj, ki ga pri nas poznamo po romanih kot so *Senca vetra*, *Igra angela*, *Ujetnik nebes* idr., je svojo pisateljsko pot začel kot mladinski pisatelj in za roman *Marina*

pravijo, da je neke vrste most med svetom odraslega in mladinskega leposlovja. Petnajstletni Oskar, pripovedovalec zgodbe, ob popoldnevih pogosto uhaja iz dolgočasnega internata in se sprehaja po ulicah Barcelone. In tako se nekega večera znajde v na videz zapuščeni stavbi, od koder nehote izmakne zlato žepno uro, s čimer se zaplete v življenje nežne deklice Marine in njenega melanholičnega umetniškega očeta Germana. Počasi spoznava njuno žalostno zgodbo in se, lačen topline in ljubezni, povsem naveže nanju. Marinina domišljija, pogum in ravnost mlada dva zapelje v skrivnostne podzemeljske labirinte Barcelone, kjer korak za korakom odkrivata staro skrivnost lepe umetnice in se zapleteta z nevarno družino. A najhujša preizkušnja je velika srčna bolečina ob izgubi pravega prijateljstva in prve ljubezni. Zaradi prepoznavnega pripovednega sloga in preprosto lepega jezika je to ena tistih pripovedi, ki jih boste želeli prebrati v enem kosu. > **RENATE RUGELJ**

Večerja

Herman Koch

prevod: Stana Anželj

Sanje, 2015, m. v., 251 str., 18 €

Odmevna, tudi večkrat filmsko prirejena uspešnica nizozemskega pisatelja iz leta 2009 postreže z zgodbo, ki se zgodi na eni lokaciji v enem samem večeru. Njena protagonistka sta dva para višjega srednjega razreda (brata s svojimi ženami), ki se dobita na prvi pogled običajni večerji v prestižni restavraciji, da bi se tam po pogovorih o vsakodnevnih rečeh v nadaljevanju posvetila veliko večjemu problemu, s katerim se soočata: njuna sinova sta se v navalu objestnosti znesla nad brezdomko. Splet nasilja in razizma vse bolj zaznamuje njihovo večerno druženje, skozi tančice prvoosebne pripovedi postopoma natančneje spoznavamo tudi pripovedovalca zgodbe, ta knjižna mešanica drame in shrhljivke pa nas v vse bolj napetem ritmu pelje in pripelje tako do konca večerje kot tudi do presenetljivega konca zgodbe. Roman, ki bi se lahko zgodil kjer koli in ki se sprašuje, kje so meje starševske zaščite otrok in dopuščanja njihovega neustreznega obnašanja. > **SAMO RUGELJ**

Črnina in srebro

Paolo Giordano

prevod: Anita Jadrič

Mladinska knjiga, zbirka Roman, 2015, t. v., 135 str., 22,95 €

Mladi italijanski doktor fizike, (rojen leta 1982) je že s prvencem *Samotnost praštevila* (2010) dosegel velikanski uspeh in med drugim navdušil tudi slovenske bralce, sledil mu je roman *Človeško telo* (2013). Zdaj je pred nami njegov tretji roman, literarno obdelan osnutek resnične zgodbe, ki bralce zapelje z neskončno milino, ki smo ji bili priča tudi v prvencu. Norina nosečnost se izkaže za nekoliko bolj problematično, kot je mladi par pričakoval, zato se odločita za dodatno

pomoč v obliki gospe A. Redoljubna in večča gospodinjinskih opravil je priletna osamljena gospa v domu svojih delodajalcev vzpostavila nova pravila, ki so navkljub začetnemu negotovanju, skupaj z njo postala nepogrešljiva in tako je gospa A. v hiši ostala tudi po rojstvu malega Emanuela. Njena vsakodnevna tiha prisotnost je mlado družino ohranjala v ravnotežju in ji olajšala mnoge družinske zagate, ko pa jo je nepričakovana bolezen priklenila na posteljo se je pod njihovimi nogami sprožil nepričakovani plaz. > **RENATE RUGELJ**

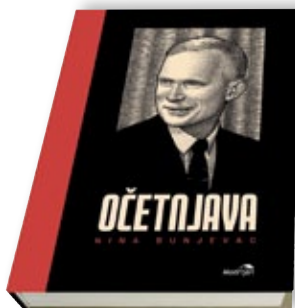
Očetnjava

Nina Bunjevac

prevod: Maja Novak

Modrijan, 2015, t. v., 160 str., 23,50 €

Nina Bunjevac (1973) se je rodila v Kanadi srbskima priseljencema, potem z mamo in starejšo sestro zapustila to deželo in do sedemnajstega leta živela v Jugoslaviji ter se kasneje spet vrnila v Kanado, kjer je diplomirala iz oblikovanja. *Očetnjava* je njen stripovski roman iz leta 2014, v njem pa nas ustvarjalka s posebno tehniko risanja popelje v svojo življenjsko zgodbo, ki jo je usodno zaznamoval njen oče – terorist, ki je v Kanadi nastavljal bombe jugoslovanskim komunistom, potem pa v garaži nesrečno umrl v eksploziji doma narejene bombe. Svojo družinsko zgodbo nam Nina Bunjevac osvetljuje skozi različne časovne perspektive rodbine, ki je tako ali drugače preživljala desetletja tegob v balkanskem in jugoslovanskem kotlu, ob tem pa prikaže, kako malo je včasih potrebno, da si človek v življenju izbere pot, ki pelje v strahovit konec. > **SAMO RUGELJ**

Umetnost padanja

Inga Sætre

prevod: Katja Šaponjić, Ana Geršak

Zavod VigeVageKnjige,

2015, m. v., 233 str., 22 €

Risoroman norveške striparke, animatorke in ilustratorke Inge Saetre (1978) iz leta 2011 je nagrajeno delo za mladino, ki ga, podobno kot romane Johna Greena, z lahkoto prebirajo tudi odrasli.

Glavna junakinja je Rakel, ki končuje srednjo šolo in se ne razume z domačimi, še posebej z očetom, zato se preseli v lastno stanovanje, v katerem skuša zaživeti svoje, vse bolj odraslo življenje. Hodi v šolo, družu se s prijateljico, se vpiše na aikido, igra v glasbeni skupini, sestavi ptičjo hišico itn., vse pa se spremeni, ko nenadoma ugotovi, da je zanosila. Minimalistično izrisana in v skopih besedah posredovana zgodba gradi na prefinjeno zgrajenem ozračju, saj Rakel le postopoma dojema, kako se bo v nadaljevanju spremenilo njeno življenje. Pri tem se okolica, skupaj z družino, ne glede na to, da ne pove, kdo je oče otroka, odziva precej drugače od njenih pričakovanj. Tankočutna zgodba o prevzemanju odgovornosti za svoja dejanja. > **SAMO RUGELJ**

Super paradiz

Ralf König; prevod: Milan Štefe

Škuc, zbirka Lambda, 2015, m. v., 197 str.

Strip priznanega nemškega avtorja Ralfa Königa (1960) je razdeljen na tri zgodbe, ki vsaka po svoje karikirano, samoironično slikajo gejevsko življenje. Osvežujoča je že perspektiva, ki homoseksualce jemlje za normo in »strejte« obravnava kot nebodijhtreba, ki jim odžirajo težko izborjeni košček paradiza. Avtor nazorno, spogledujoč se s pornografijo, prikazuje promiskuitetni gejevski seks – bodisi spodbujen z razgaljenimi telesi na plaži, ovit v usnje v klubih ali naphan z drogami in viagro na domačih zabavah. Obenem pa razmišlja tudi o razmerju med seksom in ljubeznijo ter duhovito pokaže, da so z vidika evolucije monogamija, zvestoba in sorodni ljubezenski problemi pri homoseksualcih še dodatno preživeti. Ob tem iskreno dodaja, da je eden od stranskih učinkov takšnega življenja tudi aids, posledice katerega poleg tablet in vitamina C pomaga blažiti tudi tovariška podpora. > **MAŠA OGRIZEK**

Nova ganljiva pripoved avtorice romana Novorojen

nagradi
Strega in
Grinzane
Cavour

Kirurg Timoteo hčerki pripoveduje zamolčano zgodbo svojega življenja – o burni ljubezni, izgubi in strasti, ki je včasih močnejša od ljudi. Po knjigi posnet film s Penélope Cruz.

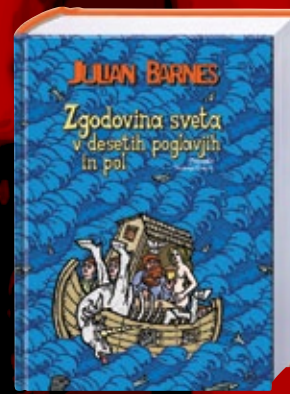
Knjiga je izšla s podporo programa
Ustvarjalna Evropa (2014–2020).

Na svoj seznam **NUJNO PREBERI** dodajte še:

Roman o soočanju z izgubo izpod peresa avtorja uspešnic *Samotnost* praštevila in *Človeško telo*.

Eden od najbolj ambicioznih romanov tudi pri nas priljubljenega Juliana Barnesesa.

Tiha hiša

Orhan Pamuk; prevod: Erna Pačnik
Sanje, 2015, m. v., 301 str., 18 €

Pamukov drugi roman iz leta 1983 je intimistična zgodovinska freska, ki obdeluje več generacij turške družine v majhnem mestu nedaleč od Istanbula. Ključni junaki tega romana so dva brata in sestra. Ti pletiti 1980 pridejo na počitnice k svoji devetdesetletni babici v hišo, ki jo je dal zgraditi njihov ded, potem ko je bil kot politični pregnanec prisiljen zapustiti Istanbul. Medtem ko mladina preživlja

prijetne dneve v senci drevesa na dvorišču, njihova babica pa nadstropje više v tišini svoje sobe pregleduje spomine na svojega moža, ki je imel v svojem času razsvetljenske ideje, na drugi strani dvoriščnega zidu mladi desničarji snujejo radikalne politične ideje. Roman, v katerem se dodobra vidijo nastavki motivov, ki jih je Pamuk razvil v svojih naslednjih knjigah, od *Snega* do *Muzeja nedolžnosti*. > SAMO RUGELJ

Orhan Pamuk

Leto petelina

Tereza Boučková; prevod: Nives Vidrih
Modrijan, 2015, m. v., 459 str., 16,90 €, JAK

Češka pisateljica, scenaristka in publicistka (rojena 1957) je bila zaradi režimskih težav svojega očeta prikrajšana za možnost rednega študija in je bila do konca devetdesetih let prisiljena opravljati slabo plačana dela, kot snažilka, strežnica in poštarica. To pa je ni ustavilo pri pisanju in ustvarjanju. Kot prvo od njenih, večinoma avtobiografskih zgodb, smo v slovenščini dobili njen nagradni roman *Leto petelina*, izvirno izdan leta 2008. V njegovem središču je odkrita izpoved ženske, ki poleg ustvarjalne krize ne zmore najti dovolj starševske moči, da bi ukrotila svoja posvojena romska sinova, sploh potem, ko rodi še sina, ki z vključevanjem v družbo nima težav. Materinsko preizpraševanje o vplivu okolja in/ali genov na razvoj otrok je prepredeno tudi s stvarnim razkrivanjem romske problematike v sodobni družbi. > RENATE RUGELJ

Samko Tále: Knjiga o britofu

Daniela Kapitáňová
prevod: Diana Pungerič
KUD Sodobnost International,
2015, t. v., 188 str., 24,90 €

Komunistična oblast bi težko ustvarila ideologiji tako prilagojenega posameznika, kot je Sámko Tále. Zaostali invazivski upokojenec v srednjih letih točno ve, kaj je prepovedano in kaj zapovedano, ne da bi o čem podvomil. Ve le, da bo »privit«, če ne bo Tistim zgoraj ovajal nekonformistov, med katerimi so celo njegovi bližnji. V prvoosebni preprosti govorici lahko v njem prepoznamo Slovaka, kakršnega bi si oblast lahko le želela – poslušnega, nerazmišljujočega in delavnega. A kot tak je nevede največji kritik družbe. V narodno mešanem slovaškem mestu Komárno se razkriva odnos od Romov, Madžarov, Čehov, istospolnih, temnopoltih, vernikov ... Tragikomično se pred nami razgalja slovaška družba od druge svetovne vojne do sredine devetdesetih let 20. stoletja. > KATJA CINGERLE

Razkoščičena Marilyn

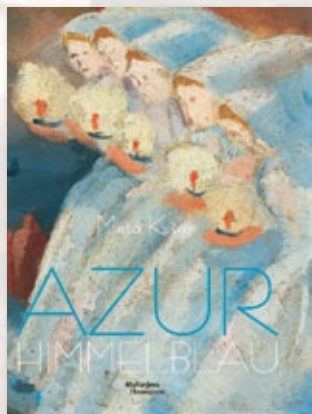
Isabelle Wéry
prevod: Mateja Seliškar Kenda
Zala, zbirka Zale izbranke,
2015, t. v., 151 str., 24,97 €, JAK

Fragmentarni roman, ki ga je avtorica podnaslovlila kot iniciacijsko pravljico, je razdeljen na tri življenjska obdobja osrednje junakinje Marilyn Turkey. Kot deklica sanjari o usodni ljubezni in opreza za spolnimi igrigami na šolskem igrišču. A tudi na drugi strani iniciacijskega prehoda je ne čaka trdna, enovita (spolna) identiteta, ampak ostaja shizofreno razplata in polimorfno perverzna. Vseskozi se samoizumlja in razblinja v (spolnih) fantazijah, kar se odraža tudi na ravni jezika, ki včasih preha v (svoboden) verz, tu in tam pa celo razpade v brezpomensko brbljanje ali se zgosti v prisilno ponavljanje. > MAŠA OGRIZEK

www.mohorjeva.com

Mohorjeva
Celovec

Meta Kušar Azur – Himmelblau

Meta Kušar v novi slovensko-nemški pesniški zbirki (iz slovenščine prevedla Ivana Kampuš) spregovori o smislu in življenju in čemu pesnica daje mero.

„Branje njenih pesmi razodeva vedenje, da se poetično lahko prenaša s podobo, zvokom, otipom, vonjem, saj poezija lahko zapusti besedo kot izvirno formo, pa ji ne bo škodilo, če je res prava. In poezija Mete Kušar je taka.“

Iztok Simoniti

172 strani, t. v. s ščitnim ovitkom, € 22,90

Janez Gregorič, Fabjan Hafner
(izd.)

TRIVIUM / tri poti / drei wege

Od leta 2000 poteka na gori Hemi nad Globasnico prireditev TRIVIUM / TRI POTI / DREI WEGE, niz prireditev, kjer se srečajo tri umetniške vrste – literatura, glasba in umetnost. Delo obsega knjigo s predstavljenimi literarnimi besedili in prispevkom o zgodovini gore Heme ter spremno zgoščenko z avdioposnetki od 2000 do 2014.

132 strani, m. v. z zavihki
€ 19,90,

knjiga in zgoščenka

Naročila: Družina d.o.o., Krekov trg 1, Ljubljana, tel: (01) 360 28 28, narocila@druzina.si

Nasilje pod masko

Dragan Petrovec

Sanje, 2015, m. v., 109 str., 12,95 €

V politično angažirani zbirki Dokumenta je izšla nova knjiga dr. Dragana Petrovca z Inštituta za kriminologijo na Pravni fakulteti v Ljubljani. Tudi v *Nasilju pod masko* – enako kot v prejšnjih knjigah *Mediji in nasilje* (2003) in *Kult žrtve* (2005) – ne postreže z izrazito dolgo vsebino, zato pa v desetih esejih, ki jih odlikuje sporočilna nedvoumnost, pribije žebljico na glavico. Petrovec niza, analizira, komentira in z vidika temeljne človečnosti osvetluje primere, ki jih poznamo, in nekatere, ki nam jih šele predstavi. Od Zinedina Zidana, ki je z udarcem v glavo podrl italijanskega nogometaša Marca Materazzija, do filma *Lov*, v katerem je Thomas Vinterberg prikazal, kaj se zgodi, če je nedolžni obtožen pedofilije. Od zdravnikov, ki prevečkrat veljajo za moralno elito, do ljudskih običajev (kurenti, šrangra ipd.), v katerih pogosto tlijo nasilni vzgibi. Ne obsežna, toda ena najboljših slovenskih esejističnih knjig v tem letu. > ŽIGA VALETIČ

Prerok na tankem ledu

Eseji, pisma, mnenja o avtorjih in knjigi na Slovenskem

Slavko Pregl

Cankarjeva založba, zbirka Bralna znamenja, 2015, m. v., 244 str., 24,94 €, JAK

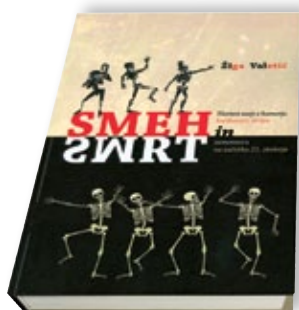

Slavko Pregl

Pregl (1945) se je v svojem knjižnem udejstvovanju preizkusil v številnih vlogah, od raznih funkcij, tudi direktorske v največji slovenski založbi, prek mladinskega pisatelja, predsednika Bralne značke in na koncu tudi prvega direktorja Javne agencije za knjigo. V knjigi, ki izhaja ob njegovi sedemdesetletnici, so v štirih delih (o mladinski literaturi, o avtorskih stvarih, o založniških zgodbah in o Javni agenciji za knjigo) zbrani zapisi/polemike/govori, ki jih je Pregl v zadnjem dobrem desetletju objavil v raznih medijih in ob različnih priložnostih (besedila so objavljena v izvorni obliki brez časovne kontekstualizacije, tudi denarne valute so še pretekle). V njih se Pregl razodeva kot angažiran pisatelj, ki družbeno-kulturno funkcijo pisnega ustvarjalca osvetluje z različnih perspektiv in v primerjavi z različnimi drugimi dejavnostmi. Dokument o polpretekli knjižni publicistiki. > KLARA JARC

... v zapisih se
Pregl razodeva kot
angažiran pisatelj ...

Smeh in smrt

Žiga Valetič

Buča, 2015, m. v., 245 str., 23 €

Valetič (1973), ki je svojo publicistično dejavnost začel v uredništvu naše založbe na začetku tretjega tisočletja, se v tem zborniku svojih besedil iz zadnjega desetletja posveča raznim temam, od stripa do stendapa, pri čemer pa,

kot ugotavlja sam v predgovoru, rdečo nit njegovega zanimanja v tem času (tudi tematiko njegovega romana *Optimisti v nebesih*, njegovega soavtorskega stripa *Gugalnica* itn.) predstavljata na pogled nezdružljivi temi humorja, torej smeha in smrti oziroma samomora. Knjiga prinaša raznorodna besedila, od intervjujev do knjižnih recenzij, objavljena v različnih medijih, ki so organizirana v šestih delih s povednimi naslovi (Politična karikatura, Humor in literatura, Stendup in televizijska komedija, Multimedijski likovni ustvarjalci, Strip in stripovski roman in Samomor in kultura), v njih pa se Valetič razkriva kot pronicljiv premišljevalec obravnavanih tem v sodobnem svetu. > SAMO RUGELJ

»Zarečja«

Vsakdanjosti, laži in ἀλήθεια;

Pisma v nebesa – Eseji

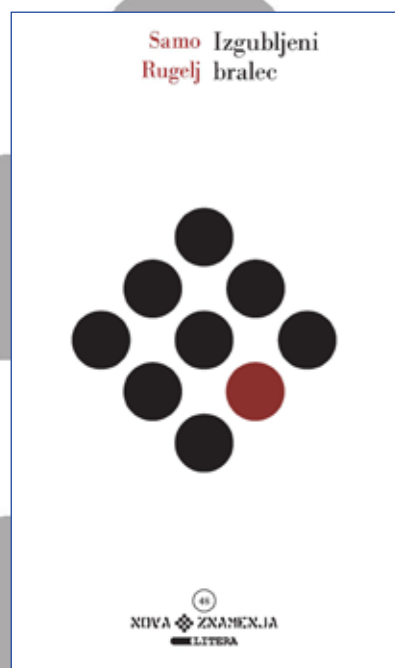
Andrej Medved

Hyperion, 2015, m. v., 196 str., 20 €

Medvedova »Zarečja« so družbeno-kritični in kulturološki eseji, v katerih se pesnik ozira po javnih slikah in osebnostih, ki jih bodisi pozna osebno bodisi z zaslonov, zvočnikov in časnikov. Začenja (Plato št. 1: Vice) z Borutom Pahorjem, ki ga ocenjuje skozi precep predsednik/človek, nadaljuje s komentarjem TV-oddaje *Odmevi* in posega v lokalne, primorske akademsko-medijske zaplete. Ocenjuje kontroverzno Svetlane Makarovič, pa županovanje Zorana Jankovića, Janševе teorije zarot, dogodke v zvezi s časnikom Charlie Hebdo, družinski zakonik, v nadaljevanju (Plato št. 2: Nebesa) pa problematizira predvsem umetniškost, na primer »vprašanje forme«, Lacanovo filozofijo, dela Gabrijele Stupice ali celo gumijaste zapestnice, ki si jih spleta mali deklič. V tretjem delu (Plato št. 3: Pekel) najdemo pesnitev. > ŽIGA VALETIČ

»Z jezikom, ki ni le suhoparno strokoven, ter s posebno iskro, ki jo ima Samo Rugelj kot ustvarjalec avtorskih knjig, esej *Izgubljeni bralec* ne bo pritegnil le raziskovalcev in študentov, pač pa tudi širši krog bralcev. Tudi izgubljenih.«

Ste tudi vi izgubljeni?

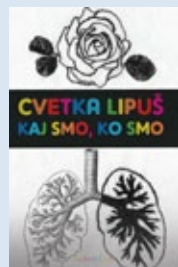
LITERA
www.zalozba-litera.org

Konec avgusta je bila v Celju podeljena že 19. Veronikina nagrada za najboljšo pesniško zbirko leta, ki je poleg Prešernove in Jenkove nagrade ena najpomembnejših literarnih nagrad pri nas. Podeljuje jo Mestna občina Celje ob izvedbeni pomoči podjetja Fit media d.o.o., ki je tudi pobudnik celotne prireditve, ime pa je dobila po Veroniki Deseniški, prepovedani ljubezni grofa Friderika II. Celjskega. Letošnji člani žirije so bili pesnik Primož Čučnik, tudi predsednik žirije in leta 2012 Veronikin nagrajenec, dr. Darja Pavlič, profesorica na Filozofski fakulteti mariborske Univerze in Petra Vidali, urednica kulturne redakcije Včera. Do končne izbire jih je čakal kar zajeten zalogaj, saj je v času od junija 2014 do vključno maja 2015 izšlo okoli 260 izvirnih pesniških zbirk (upoštevajo se dela izdana v založbah in samozaložbah, ki so namenjena odraslim bralcem), med katerimi so izbrali pet nominirancev in nazadnje končnega nagrajenca. Hkrati z Veronikino nagrado se od leta 2005 podeljuje tudi nagrada za življenjski pesniški opus Zlatnik poezije, pri čemer nagrajenca izbere podjetje Fit media d.o.o.

»Poezija je bila in je za vse čase!«

Letošnja Veronikina nagrajenka je postala pesnica, esejistka in publicistka Meta Kušar za pesniško zbirko *Vrt* (KUD Sodobnost International, 2014), medtem ko je Zlatnik poezije prejel pesnik, slikar in urednik Gustav Januš. Med končnih pet nominirancev za Veronikino nagrado so se uvrstili še naslednji avtorji: Jan Krmelj z zbirko *Relikvije dihanja* (Litera, 2014), Nataša Velikonja z zbirko *Ostani* (Škuc, 2014), Tone Škrjanec z zbirko *Sladke pogajčice* (Lud Literatura, 2015) in Cvetka Lipuš z zbirko *Kaj smo, ko smo* (Beletrina, 2015).

Žirija je za letošnjo lavreatinjo v utemeljitvi zapisala, da gre za: »suvereno pisano pesniško letino, ki stavi na neskrto bero najboljših in najbolj zrelih sadežev, čeprav hkrati ruva in premišljuje tudi gnile in nagnite, s tal pobira odpadle, da bi jih postavila na dvignjen krožnik, ki ga nese; ki jo nese.« Po nagradi smo kratek intervju z Meto Kušar pripravili tudi v reviji *Bukla*, v katerem je spregovorila o svoji poeziji, ustvarjanju in pogledu na slovenski literarni prostor.

Vrt

Meta Kušar

KUD Sodobnost International,
2014, t. v., 88 str., 19,60

Bukla: Naj vam najprej čestitam za Veronikino nagrado, ki je sploh prva nagrada za vašo poezijo. Naj se na nagrajevanje navežem tudi v prvem vprašanju – kakšen odnos imate do literarnih nagrad? To je namreč že vaša šesta zbirka in potrditev za ustvarjanje ste od bralcev v tem času že prejeli.

Kušar: Bralci se že opredelijo, vseeno pa morajo priti do tvoje knjige. Kot avtor moraš biti prepoznan. Imeti moraš možnost, da se pokažeš v javnosti. Ker sem veliko pisala za 7. Val Primorskih novic, sem imela na Primorskem vedno več bralcev kot drugod. Vedeli so, kakšne so moje vrednote in kako bogata je moja domišljija. Revija *Bukla* je zelo dragocena za informiranje, ampak neposreden stik s knjigo in avtorjem, ki je mogoč le v knjigarnah in knjižnicah, je najvažnejši. Bralci želijo od avtorja doživeti; tako v knjigi kot resničnem življenju. Nagrade pomagajo pri izpostavljanju, ker izide veliko novih knjig. Če nisi nagrajen, te tudi strokovne komisije, ki rokopisom podeljujejo subvencije, hitro spregledajo. Brez subvencije te ne tiskajo niti založniki! No, KUD Sodobnost International je moja zbirko natisnil, kljub temu da rokopis že četrtič ni dobil subvencije. Zelo sem vesela, da so bili tudi oni poplačani za zaupanje in poznavanje.

Bukla: Zbirka *Vrt* je prejela nekaj pohvalnih kritičkih odzivov. Kritiki so med drugim z naklonjenostjo sprejeli vaše pisanje tudi zato, ker je zbirka ena redkih danes, ki ni »resnoba in privzdignjena, ne slovesna, ne abstraktno nerazumljiva«, kot je v svoji kritiki zapisala Tatjana Pregl Kobe. Se mora pesnik približati bralcu?

Kušar: Verjamem, da se pesnik sme bližati bralcu samo z močnim dožitvjem in z ničemer drugim. Nobene igre s popularnostjo ne sme biti. Nekateri koketirajo z aktualizmi in satiro, vendar so to površinske zadeve, ki jih čas hitro menja. Poezija zahteva najgloblje aktualnosti. Priznam, da sem enako orientirana že v vsakdanjem življenju. Ne maram doktrine in cenenosti. Kritičkih odzivov na *Vrt* ni bilo le nekaj, ampak, presenetljivo, zelo veliko. Ne bom ocenjevala, koliko se je kdo prepustil, predal svoje-

mu »vrtarjenju«, kajti kdor se ni, je bil sam prikrajšan. Manj, ko se posvetiš in predaš, manj dobiš! Najbolj me je ganila ocena Tomaža Šalamuna, ki je zbirko še utegnil prebrati in mi rekel, da je to moja najbolj mila in nežna knjiga. Prav tako sem pisala. *Vrt* je moja prva pesniška zbirka, za katero mi Tomaž, moj pesniški zaveznik, ni mogel napisati zapisa na knjižni platnici. Najnovejšo knjigo *Azur - Himmelblau* sem posvetila najinemu štiridesetletnemu prijateljstvu.

Bukla: Pesmi ste razdelili v cikle, poimenovane po letnih časih (*Pomladne pesmi, Zimske pesmi* itn.), pri čemer je daleč najboljše najbližji ravno zimski cikel. Je zima vaš najljubši letni čas?

Kušar: Pomlad je moj najljubši čas, ko drevesa, ti velikani, cvetijo, ne samo grmi in rože. Pesmi sem pisala točno od 21. marca do 21. marca naslednjega leta. To je dnevnik moje duše in mojega srca. Ne vem, kako sem bila tako pogumna, da sem tisto pomlad, ko sem napisala prvo pesem, rekla, da bom knjigo posvetila vrtu in življenju z njim. Ko napišem pesem, prav nič ne vem, kdaj bo kapnila druga. Nikoli ne vem, kdaj duša nabere dovolj snovi za novo pesem. Ene okoliščine so boljše druge slabše. Brezskrbni nemir je že dober. In zgovorno srce. Ker je vrt narava in ljubezen, ne more živeti v linearnem času, ampak le v cikličnem, zato razdelki pomlad, poletje, jesen in zima. Da pa bi bilo jasno, da je to moj pesniški *Vrt*, sem dodala morskimi letnimi časi in *Morske pesmi* ter *Celoletno pesem Srčna črta*, ki stika konec z začetkom kot celoto. Zimskih pesmi je morda največ zato, ker je takrat največ časa za introvertirano meditativnost, intimno sanjarjenje in vse tiste arhetipičnosti, ki se ob živem ognju od nekdaj počno.

Bukla: Vaša poezija je pravi preplet arhetipov, božanstev različnih religij, simbolov, miselnih utrinkov ... Ko bralec prebira pesmi, dobi občutek, kot da jih priklicujete z neznansko lahkotnostjo. Je tako, ali vas ob končnem »mojstrenju« čaka še garaško delo?

Kušar: Vsaka moja knjiga je drugačna. *Jaspis* je bil obračun s svetom, *Ljubljana* čaščenje vseh mest, ki nam nudijo zavetje itn. Poetičnost je demokratska, enako kakor duša, ki je pramodni demokracije. Naj vsak vidi

Foto: Jože Silhadorink

in čuti v moji poeziji, kar želi. Želim si, da bi zaznali, da je moja poezija preplet življenja, ki je v človeku in okoli njega. Nekateri se močno trudijo, da bi vse razumeli, vendar je bolj pomembno, da se trudimo, kot pa da pričakujemo ali celo zahtevamo razlago in točni pomen. Kaj pa v življenju zares razumemo? Kaj pa zares razumemo, ko gledamo češnje v cvetju in mesec kasneje sočne sladke plodove na njej? Pesmi ne kličem jaz, ampak one kličejo mene. In tudi pilim in predelujem jih ne, samo odvečne repke jim postržem in včasih spreminjam vrstni red verzov. Pa lepo mirno morajo ležati. Vsakokrat, ko jih na glas preberem, me ne sme nič zmotiti. Pesem je »petje«, in šele ko pesem glasno preberem, vem, kako je z njo. Se pa od samega začetka držim nasveta, ki mi ga je dal moj profesor slovenščine v srednji šoli, prof. Tone Vrhovšek: »Nobena pesem ni prekratka, lahko pa je predolga.«

Bukla: Kako pesem vstopi v vas oziroma kaj prebudi navdih, ali če uporabim kar verz vaše pesmi: kako je vzeti nebeški doping?

Kušar: Ljubezen je nebeški doping. Ko ga vzameš, se je treba izogibati zmotnih misli, ki poganjajo trnje naprej in nazaj, in paziti je treba, da so čuti zdravi. Morajo biti sposobni posesati etične reči in se ne odreči velikemu užitku. Veliko vedeti, ni nič nevarnega, kadar ljubezen straži vednost. Svet je zmešan, kadar verjame, da so informacije najpomembnejša edukacija. Zares smo educirani samo s pomočjo srca – če ga poslušamo.

Bukla: Veliko, če ne celo osrednjo vlogo v vaši poeziji ima Jezik. Pišete: »Črka naredi besedo in beseda naredi vrt / in vrt naredi toploto in toplota posuši dušo.« Je Jezik vse – temelj našega bivanja, ljubezni?

Kušar: Ta jezik tukaj, v teh verzih pomeni pesem. Ne poznam tiste jezikovne melase, ki se ji predaja Šalamun in o kateri se prav dobro, deklarativno, izrazi, da je luciferična. Vem, da je kralj umetnosti in znanosti Lucifer. To nam sporoča tudi Šalamun v *Dojenčkih*. Pesem je v resnici iz duše in barva moje duše je barva moje pesmi. Ampak duša ni neki preparat v meni, ločen od vsega. Najbolj tesno je povezana z mentalnim svetom, ki sem ga trenirala na vse mogoče utečene in heretične načine ter z mojimi čuti. Jasno, čustva ne smejo biti nekje v neznani podzavesti, ampak dosegljiva, znana in gibka. Vse to služi duši, da lahko ustvarja z Erosom, ki je energija duše.

Jezik je tisti, ki materializira vibracije, ki so v meni. Z jezikom se da okušati, tipati, dihati, občutiti, se bližati in oddaljevati, ozdravljati in ustvarjati – pa tudi rušiti. Tudi ubijati se da.

Bukla: Kako kot pesnica doživljate odnos slovenskega naroda do poezije? V preteklosti smo se radi oklicali za »narod pesnikov«, medtem ko sodobni bralec, če že, raje poseže po prozi. Gre za duh časa ali ima kaj pri tem tudi prej omenjena »abstraktna nerazumljivost« slovenske poezije?

Kušar: Ljudje imajo radi poezijo. Tega ne govorim na pamet. Ne branim se, ker sem pesnica. Če lahko s poezijo napolnim Slovensko filharmonijo do zadnjega kotička, potem smo narod pesnikov. Upala bi si imeti abonma za poezijo v katerem koli slovenskem gledališču. Moji Meta-večeri in glasbeno-literarni dogodki Prestol poezije so dobro obiskani. Poezija ne prenese, da bi z njo predvsem služili. Če je duh časa zdaj čemu naklonjen, je gotovo poeziji, ki zdravi čustva, ki so v sodobnem času najbolj bolna. Poezija je bila in je za vse čase! Ljudje, ki odločajo o tem, čemu bodo v javnosti dali prostor in čas in pozornost, so pre malo občutljivi za poetično. Zakaj v časopisnem podlistku ne objavijo cele pesniške zbirke, kakor objavijo cel roman? Ker uredniki ne verjamejo, da smo naseljeni na poeziji. Saj niti slovenisti in komparativisti ne verjamejo. Kakšne govorance so to o ohranjanju slovenskega jezika? Da bi ga dali na led ali v muzejski depo? A dragoceni slovenski jezik bi ležal v depolu, mi bi si pa izmenjavali ničvredne potrošne besede in papirje? Reševanje poezije ni v tem, da jo porivamo v rešilni avto in našigamo sirene. Kot da poezija ne more živeti. A ji ne pustimo, da bi opravljala svojo funkcijo, ne damo ji dihati. Zakaj jo omejujemo, saj poetično kipi od moči in prihodnosti?

Trdim, da človek potrebuje notranjo svobodo, ker brez nje ne bo mogel uresničiti poetičnega odnosa do sebe in bližnjega. Brez notranje svobode smo samo neme priče nesporazuma.

Pisma in analize

Listi z roba

Izidor Cankar, Venó Pilon
spremni besedi: Alenka Puhar, Irene Mislej
Mladinska knjiga, zbirka Kultura,
2015, pt. v., 223 str., 24,94 €, JAK

Za božič leta 1949 so se v Parizu spoznali in spoprijateljili slikar Venó Pilon, pisatelj in umetnostni zgodovinar Izidor Cankar ter slikar in grafik France Mihelič. Pilon, ki je živel v kozmopolitskem Parizu, v tedanjem in tudi kasnejšem času inspiracija in ustvarjalni vir mnogih slovenskih kulturnikov, od slikarjev do filmarjev, in Cankar, ki se je počasi bližal zatonu svoje ustvarjalnosti, sta v prihodnjih letih ohranila stike ter si dokaj redno izmenjevala pisma. V njih najdete tako prošnje za nakup ekskluzivnih modnih pariških izdelkov in najnovejših knjižnoumetnostnih knjig kot odmeve časa in kulture, ki sta ji pripadala dopisovalca. Obdobje njunega dopisovanja v času od 1950–1957 (Cankar je umrl leto kasneje), v katerem je imela politika do Pariza in tudi vse druge tujine prejkone sovražni odnos, osvetlujeta uvodni esej Irene Mislej ter izvrstna nadrobna kulturnozgodovinska študija Alenke Puhar, ki napisano (pa tudi zamolčano) pojasnjuje in interpretira v širšem družbenem in osebnem kontekstu glavnih nastopajočih. Unikatna študija fragmenta slovenske kulturne zgodovine. > SAMO RUGELJ

Smrt kraljuje povsod in bela Smrt triumfira

Tine Germ
Znanstvena založba Filozofske fakultete,
2015, m. v., 176 str., 19,90 €

Monografija, ki prvič natančno in celovito predstavlja manj znano, čeprav zelo zanimivo Valvasorjevo delo iz leta 1682 (izšlo je sedem let pred *Slavo Vojvodine Kranjske*). V njej se, avtor, sicer umetnostni zgodovinar osredotoči na analizo bakroreznih ilustracij, ki krasijo knjigo in jo hkrati umesti v poučno-moralistični žanr, ki je bil popularen v času nastanka. Govori o vsemogočnosti smrti ter ničevosti materialno posvetnega življenja. Pomemben prispevek h raziskavam Valvasorjeve bibliografije in njegovi aktivni vpetosti v evropske in kranjske kulturno umetniške kroge. > SAMO RUGELJ

F. Onič, Darovanje - Ničelna točka - degré zéro slovenske avantgarde

Andrej Medved
Hyperion, 2014, m. v., 268 str., 25 €, JAK

Še eno poglobljeno delo pesnika in filozofa, v katerem se loteva slovenske zgodovinske avantgarde. Svoje razmišljanje začne s preizpraševanjem političnosti v poeziji oz. poezije kot igre (poigravanje s črkami) in se nato posveti zbirki *Darovanje* (1923), ki jo je napisal spregledani avantgardist Franjo Onič. O zbirki razmišlja v širšem filozofskem in literarnem kontekstu, ob tem pa se dotakne tudi del drugih pomembnih domačih in tujih avtorjev (nemških ekspresionistov). Vzporedno z Medvedovimi esei spodnji del strani zavzemajo besedila Gadamerja, Freuda, Heideggerja in drugih, ki na neki način »korespondirajo« z avtorjevimi teksti. Delo zaključujejo eseji avtorjev (Paternu, Vrečko, Flaker), ki so se ravno tako posvečali vprašanju avantgarde. > KRISTINA SLUGA

Trivium

Tri poti / Drei Wege; 2000–2014

urejanje: Fabjan Hafner, Janez Gregorič
fotografije: Lidija Gregorič,
Franz Boschitz

Mohorjeva Celovec, 2015, m. v.,
132 str. + CD z zvočnimi zapisi, 20 €

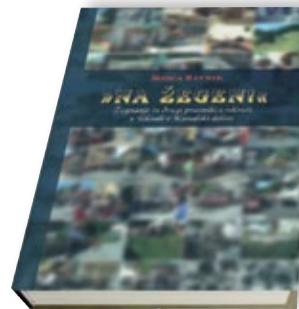
Zbornik povzema dogajanje na vsakem od dosedanjih petnajstih srečanj umetnikov ter ljubiteljev umetnosti in kulture s Koroške in sosednjih držav na gori sv. Heme. Srečanja so se na pobudo glasbenika Janeza Gregoriča, književnika Fabjana Hafnerja in likovnika Rudija Benétiča začela leta 2000, odvijajo pa se vsakega 14. avgusta, na predvečer Marijinega vnebovzeta. Takrat se vsi, ki se povzpnejo do tega posebnega kraja, kot pravi ena od organizatork, Marija Markitz, predsednica SKD Globasnica, ob čudovitem razgledu po vsej Podjuni, predajo čaru slik, glasbe in besed. Govorica prvih dveh umetnosti je univerzalna, pesmi, nagovori, različne razlage ter vse drugo, v izvirniku zapisano ali izrečeno v slovenščini oziroma nemščini, pa udeleženci sproti prevajajo, kar je ohranjeno tudi v tej, obe skupnosti povezujoči knjigi. TRIVIUM obenem prinaša, v imenu soorganizatorke KKZ poudarja Zalka Kelih - Olip, vrh prebranih in predvajanih uglasbenih besedil ter likovnih del, v tem obdobju nastalih v širši Alpsko-jadranski regiji. > IZTOK ILICH

»Na žegen!«

Žegnanje in drugi prazniki z rekruti v Ukvah v Kanalski dolini

Mojca Ravnik

ZRC SAZU, 2015, m. v., 128 str., 17 €

Etnologinja Mojca Ravnik v tej knjigi, nastali po desetletju raziskav, predstavlja žegnanje, največji praznik cerkvene in vaške skupnosti, ter v posebnem poglavju tudi postavitve božičnega drevesa in novoletno koledovanje v vasi Ukve/Ugovizza v Kanalski dolini. Žegnu, v večjezičnem prostoru rečejo tudi Kirchtag ali sagra, traja pa tri dni okrog praznika sv. Jakoba 25. julija in poleg verskega vključuje še družabno in zabavno dogajanje s povorkami in plesom. Sodelujejo vsi vaščani, osrednjo vlogo od priprav do vrhunca v nedeljo pa imajo osemnajstletniki, nekoč naborniki ali rekruti, in njihove vrstnice ter ob njih še pevci in muzikantje. Avtorica dogajanje umešča v širši zgodovinski in kulturni okvir ter posebej piše o etnični in jezikovni pestrosti Kanalske doline in o prizadevanjih za ohranitev avtohtonega ziljskega narečja ter učenje slovenščine. Besedilo ponazarjajo dokumentarne fotografije. > IZTOK ILICH

Upravna enota Logatec

Simona Kermavnar,
Blaž Resman, Helena Seražin
ZRC SAZU, 2015, m. v., 462 str., 33 €

Najnovejši zvezek zbirke *Umetnostna topografija Slovenije* sledi načrtu današnjega rodu pripadnikov stroke, da bi sčasoma evidentirali in ocenili stanje umetnostne dediščine na celotnem ozemlju države. Sestavljen je po enakih načelih kot po letu 2010 objavljeni temeljni tovrstni inventarni opisi območij upravnih enot Kočevje, Jesenice, Ajdovščina in Hrastnik, preden so bile razdeljene na spreminjajočo se mrežo občin. Tudi ta topografski pregled zajema tako cerkvene kot profane umetnostne spomenike, kar je nujen pogoj za njihovo učinkovitejše konservatorsko varstvo. Umetnostnozgodovinskemu orisu obravnavanega ozemlja sledijo po abecednem zaporedju krajev z bogatim slikovnim gradivom dopolnjeni topografski opisi, ki so lahko kljub visokim znanstvenim merilom avtorjev zanimivo in poučno gradivo tudi za nestrokovno javnost. > IZTOK ILICH

Evropski muzikolog prof. dr. Primož Kuret

Ob 80-letnici
urejanje: Edo Škulj
fotografije: Robert Peskar,
Dušan Podgornik
Celjska Mohorjeva, 2015, t. v., 359 str., 27 €

Ob osemdesetem rojstnem dnevu glasbenega zgodovinarja Primoža Kureta je izšla monografija, ki predstavlja pot in delo tega srednjeevropskega velikana muzikologije, »očeta slovenskih muzikoloških seminarjev«. Eseje so v zbornik prispevali strokovnjaki komplementarnih področij in različnih provenienc. Nekateri pišejo o Kuretu kot utemeljitelju glasbene ikonografije na Slovenskem, drugi o njegovem profesorskem angažmaju, o uredništvu *Glasbene mladine*, o vodenju Slovenskih glasbenih dni, o njegovi povezavi z glasbo 20. stoletja, o prevajalskem delu ter o zbiranju dokumentacije o Gustavu Mahlerju kot ljubljanskem opernem kapelniku. Zadnja poglavja so namenjena štirim izpovedim z enakim naslovom v tujih jezikih: *Moj prijatelj Primož*. Osebna zgodba, ki vzporedno ponuja zanimiv pregled nekega časa. > ŽIGA VALETIČ

... »oče slovenskih muzikoloških seminarjev« ...

Knjige predvidoma izidejo v začetku oktobra 2015.

Daniel E. Lieberman

ZGODBA ČLOVEŠKEGA TELESA

Evolucija,
zdravje in
bolezen

prednaročniška cena:
560 strani • 22,90 €
redna cena: 28,90 €

David Perlmutter s sodelovanjem Kristin Loberg

POŽGANI MOŽGANI

Presenetljiva
resnica o žitaricah,
ogljikovih hidratih
in sladkorju – tihih
ubijalcih vaših
možganov

prednaročniška cena:
384 strani • 21,90 €
redna cena: 26,90 €

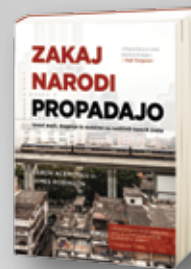

Daron Acemoglu in James A. Robinson

ZAKAJ NARODI PROPADAJO

Izvori moči,
blaginje in
revščine na
različnih
koncih sveta

prednaročniška cena:
550 strani • 22,90 €
redna cena: 28,90 €

Prednaročniške cene veljajo do 30. 9. 2015.

Zagotovite si cenejši izvod s PREDNAROČILOM na: 01/520 18 39 • knjigarna@umco.si • spletna knjigarna www.bukla.si

Notranji krog

Francisco Goldman; prevod: Jure Potokar
Cankarjeva založba, zbirka S poti,
2015, m. v., 317 str., 27,96 €, JAK

Goldman (1954), uveljavljeni ameriški pisatelj gvatemalsko-ameriških korenin, nas v delu *Notranji krog*, mešanici biografije mesta, izpovedne literature in žurnalističnega poročila, popelje v neukrotljivi kaos megapolisa mehiške prestolnice, enega največjih mest na svetu. V njem želi nekaj let po nesrečni smrti svoje druge žene spet zaživeti, kar si prizadeva dokazati tudi s tem, da se skuša naučiti tudi vožnje po njem. Učne ure po labirintnem mestu, v katerem se kot po pravilu izgublja tudi taksisti, pa se počasi prevešajo v družbeno angažirano poročilo o politični realnosti, ki se v nemirnem poletju 2013, ko se dogaja ta zgodba, z vznikom novih sil začne pomembno spreminjati. A to je – poleg nenehnega vračanja v mehiško zgodovino, ki so jo ves čas pretresali nasilje in revolucije, kar je ustvarjalo vedno nove mučenike in rojstvo države preželo s posebnim odnosom do smrti – samo ena od mračnejših plati Ciudad de México, druga je vse bolj izraziti narkoterorizem, ki to mesto spreminja v eno najbolj nevarnih prebivališč na svetu. Resnobni potopis o kruti realnosti današnje Mehike. > SAMO RUGELJ

Večna Jakobova pot

Jean-Cristophe Rufin
prevod: Marjeta Novak Kajzer
Modrijan, 2015, m. v., 196 str., 13,90 €, JAK

Legendarna romarska pot, ki vodi do mesta Santiago de Compostela, je že postala tema mnogih knjig, ki se, poleg klasičnih popotniških vodnikov, gibljejo v risu med potopisom in izpovedno knjigo o osebnostni preobrazbi. Kar nekaj jih je prevedenih tudi slovenščino. Zdaj smo dobili še eno. Njen avtor, Rufin (1952), francoski zdravnik, pisatelj in popotnik, v slovenščini že znan po romanih *Abesinec* in *Rože za Adama*, se je pred nekaj leti odpravil na Camino, romarsko pot, ki se je mnogi lotijo, da bi na njej premislili in analizirali svoje življenje ter ga po možnosti tudi na novo osmislili. Potem ko se je Rufin na začetku soočil z vsemi tegobami tega potovanja, od neudobnih čevljev do preobilne prtljage, se je v nadaljevanju začel posvečati tako svojemu doživljanju dolgotrajne vsakodneвне hoje kot spoznavanju ključnih sopotnikov in analiziranju razlogov, zakaj so se oni podali nanjo. Rufin je občutljiv opazovalec dogajanja okoli sebe, z zlahkim jezikom nam svojo pot predstavlja kot skoraj literarno izkušnjo, pri tem pa tako ali drugače ves čas kaže na to, da je ta pot k samemu sebi za vsakogar od popotnikov njemu lastna in zato vsakič znova unikatna izkušnja. > RENATE RUGELJ

Rdeči trikotniki

Boris Pahor v sodelovanju s Tatjano Rojc
prevod: Tatjana Rojc
Cankarjeva založba, 2015, t. v., 136 str., 22,95 €

Boris Pahor

Idejo za knjigo, ki je izšla ob 102. rojstnem dnevu Borisa Pahorja, je dala urednica Elisabetta Sgarbi iz italijanske založbe Bompiani, ki se ji je zdelo, da Pahor ni bil dovolj ekspliciten pri poudarjanju tragike rdečih trikotnikov, torej političnih zapornikov, in njihovem prehajanju iz enega taborišča v drugega med drugo svetovno vojno. Pahor je v sodelovanju s Tatjano Rojc napisal nekakšen vademekum taborišč, saj v prvem delu opiše lastno taboriščno izkušnjo, ko se kot vojak ni javil nacistični vojaški oblasti, potem pa so ga deportirali najprej v Dachau, potem od tam še v Natzweiler-Struthof, pa spet v Dachau in potem v taborišče Dora-Mittelbau ter nazadnje v Bergen-Belsen. Vsa taborišča popiše s faktografsko jasnostjo. V drugem in tretjem delu knjige pa predstavi še druga nacistična in fašistična taborišča, s čimer želi te kraje pa tudi grozovito nečloveška dejanja, ki so se zgodila v njih, za zmeraj iztrgati pozabi. Izpovedna knjiga kot zgodovinski dokument. > SAMO RUGELJ

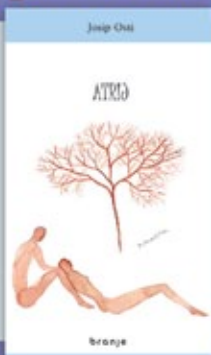
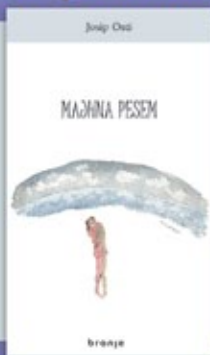
Dva brata, trije svetovi

Monika Žagar
Mladinska knjiga, zbirka Spomini, izpovedi,
2015, pt. v., 228 str., 24,94 €, JAK

Potomka (sicer doktorica skandinavistike in literarnih ved, ki je dolgo živela in delala v tujini) lesnih industrialcev z Rakeka na Notranjskem, ki so med obema svetovnima vojnama z zagrizeno delavnostjo ustvarili tako po velikosti kot organiziranosti zavidanja vredno podjetje – po drugi svetovni vojni je bilo nacionalizirano –, večplastno in v polliterarnem slogu izriše kroniko družine in njene preizkušnje v zobatem kolesju zgodovine. Pred nami vstaneta brata (eden od njiju je bil avtoričin oče), ki se v nepredvidljivem času druge svetovne vojne odločata o svojih dejanjih v povezavi s svojimi prepričanji (eden odide med partizane, drugi še naprej vodi podjetje). To po osvoboditvi vpliva na njuno različno življenjsko prihodnost. Odkrivanje družinske preteklosti, ki jo je usodno zaznamovala naša polpretekla zgodovina, avtorica podaja fragmentarno in z različnih časovnih perspektiv, s čimer ustvarja unikatno mozaik človeških usod, v katerem z dušo in telesom še vedno biva tudi sama. > SAMO RUGELJ

Najnovejše iz pesniškega vrta mojstra haikuja, JOSIPA OSTIJA.

Atrij prebudi
v meni tomajski vrč
iz dišečih sanj.

Informacije in naročila:

Založba Pivec

Krekova 13, 2000 Maribor, tel. 02 250 08 28
info@zalozba-pivec.com – www.zalozba-pivec.com

zalozba.pivec

Druga najstarejša slovenska literarna revija *Dialogi* letos praznuje 50 let izhajanja. Pot do literarnega abrahama nikakor ni bila lahka, ravna ali podmazana za korake kogarkoli, ki je revijo tako ali drugače trudoma vsebinsko sooblikoval, sploh zaradi »mariborske« usode. Živeti v drugem največjem slovenskem mestu, ki ga vedno znova spotaknejo čudne oziroma nepoznavalske (ne)odločitve, med drugim pomeni ne le preživetveni boj posebne vrste, ampak tudi odpor do kakršnekoli zlorabe, pred katero in o kateri se bo molčalo. Spomin na evropsko prestolnico kulture in vstaje je še vedno zelo živ. In kot je Maribor preživel tudi to, je z njim preživela tudi revija *Dialogi*. Prav življenju v Mariboru je namenjena jubilejna revija *Dialogi*. Uredil jo je filozof Boris Vezjak. Odgovorno urednico Emico Antončič pa je ob vrnitvi z dopusta sredi avgusta pričakala novica, ki si je želi vsak urednik in založnik: revija je (bila) razprodana.

»Živeti v Mariboru ...«

Bukla: Revija *Dialogi* je preživela burne čase in je njeno preživetje pravzaprav mali »kulturni čudež« ...

Antončič: *Dialogi* so se sredi šestdesetih let rodili pravzaprav iz spora med Jožetom Košarjem, legendarnim direktorjem in urednikom Založbe Obzorja, in novoustanovljenim mariborskim Pododborom DSP. Čeprav so bili prvi letniki pod uredniki Francetom Filipičem, Brunom Hartmanom in Janezom Rotarjem zelo obetajoči, je splošnokulturna usmerjenost klecnila zaradi šibkosti lokalne intelektualne publicistike in *Dialogi* so bili v nadaljevanju predvsem literarna revija, ki pa zaradi sporov med starimi in mladimi ni zmogla v enakovreden korak z ljubljanskimi revijami. Konec osemdesetih let so se znašli pred zamrtjem, rešila jih je civilna družba, od tod pa so sredi devetdesetih let prešli k Aristestu, kjer smo jih začeli uredniško prenavljati. Danes so *Dialogi* revija za kulturo in družbo, vseslovensko usmerjena, zelo aktivna v mednarodnem prostoru (naše članke prevajajo in objavljajo tudi druge evropske revije) in – upam si trditi – s tako močno uredniško ekipo kot še nikoli. Še zmeraj tudi objavljamo literaturo – prav letos jo na novo umeščamo z novo literarno urednico Petro Kolmančič. Ni se nam pa uspelo povsem otresti drugega prekletstva, ki spremlja *Dialoge* od začetka: prvotno naj bi jih država financirala enako kot *Sodobnost* in *Probleme*, a je omenjeni spor povzročil, da so dobili nižjo podporo. Ko se neka razmerja ustalijo, jih je zelo težko preobrniti, *Dialoge* pa dodatno obremenjuje še negotov občinski delež.

Bukla: Živeti v Mariboru pomeni živeti na obrobju marsičesa. Vi, tako z revijo kot s programom založbe Aristes, kjer revija domuje, kljub finančni rahlosti niste nikoli pristali na manj kot na intelektualno držo. A ne na račun zaprtosti za širše bralstvo.

Antončič: Živeti zunaj Ljubljane v slovenski kulturi pomeni biti brez vsakodnevni osebnih stikov s centrom in brez notranjih informacij. Glede na majhnost Slovenije to načeloma ne bi smelo biti odločilno, a ker smo tradicionalna družba, v kateri se vse dogaja v zaprtih socialnih omrežjih, gre za kar velik primanjkljaj, ki se ga da s pomočjo informacijskih tehnologij le delno nadomestiti. Ima pa oddaljenost od centra tudi eno prednost: več miru za ustvarjalno delo.

Uredniki smo različni. Občudujem tiste, ki imajo nos za uspešnice in komercialno. Sama moram verjeti v to, kar izdajam; prepričati me mora kakovost, izvirnost, hkrati pa moram predvideti, da bo knjiga zanimiva ali koristna za določene ciljne skupine bralcev. Izdajati knjige, ki jih potrebujejo samo njihovi

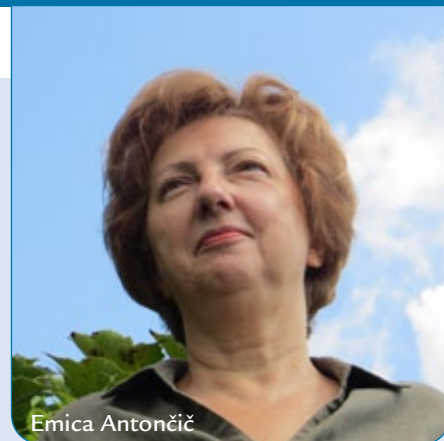
avtorji, me ne zanima. Aristesjev program tako lovi ravnotežje med zahtevnostjo in komunikativnostjo.

Bukla: Na eno izmed vprašanj v jubilejni reviji *Dialogi* odgovarjate, da ste meščani Maribora uporniškega duha, zdi pa se, da nam manjka vztrajnosti in predvsem ima to mesto premalo pravih ljudi na pravih mestih, ki bi znali sproščeno energijo pravilno usmeriti. Paradoks, kajne? Prav kulturniki naj bi znali vzpostaviti dialog. Kulturni denar ima pri tem veliko vlogo, zaradi česar trpi ne le kultura, paradni konj nekdanje industrijske prestolnice, ampak celotna družba.

Antončič: Mariborska neodvisna kultura, deloma pa tudi javni zavodi smo se prvič soočili z negotovim občinskim sofinanciranjem leta 2012, ko je bilo mesto EPK in je občinska politika, ko ji je začelo zmanjkovati sredstev, enostavno »pozabila« na že obstoječe kulturne programe v mestu. Od takrat naprej se negotovost ponavlja vsako leto in z njo občutja skrajne eksistenčne stiske, ki jih kultura v prestolnici, pretežno financirana iz državnega proračuna, ne pozna, ni pa nujno, da se v prihodnosti še ne bo srečala z njimi. V Mariboru, ki so ga še pred časom zmerjali s »kulturno sivino« in »industrijsko puščavo«, se je kultura v zadnjem obdobju zelo okrepila, v njej ustvarja za takšno mesto nadpovprečno veliko število sposobnih ljudi in prav kultura je tista, ki zdaj Maribor spreminja v prepoznavno in živahno mesto. Kulturniki smo delovali tudi v vseh večjih vstajniških skupinah, a smo se po vstajah 2012/2013 vrnili k svojemu delu in nismo vstopili v politiko. Tako je prišlo do paradoksa, da zdaj v županovi ekipi in mestnem svetu o kulturi odločajo ljudje, ki je sploh ne poznajo.

Bukla: V zadnjem paketu izdaj založbe Aristes je izšel tudi priročnik *Zoprna lirika o poeziji za bralce v stresu. Če samo pomislim, koliko mladih bi poezijo bralo ob vedenju, ki ga priročnik razkriva ... Vi ste to delo želeli v slovenski prostor prinesiti že prej. Čemu nekajletno čakanje?*

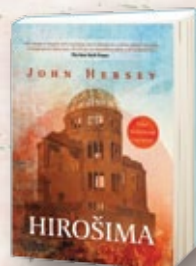
Antončič: Znameniti nemški pesnik Hans Magnus Enzensberger je to knjigo izdal leta 2004. Kljub temu da sem jo kmalu odkrila, sem jo kar nekaj

Emica Antončič

John Hersey: HIROŠIMA

Knjiga
Pulitzerjevega
nagrajenca

177 strani • 18,90 €

Tony Judt: VELIKA ILUZIJA?

Razmislek o Evropi

Elegantno
napisani eseji za
povod o diskusiji
Kaj je Evropa?
In – kam gre?

143 strani • 16,90 €

Niall Ferguson: CIVILIZACIJA

Kako so vrednote Zahoda osvojile svet

»Najbriljantnejši
zgodovinar svoje
generacije.«
The Times

503 strani • 28,90 €

časa prekladala sem in tja. Jasno je bilo, da enostaven prevod ni mogoč in da bo za slovensko izdajo treba napraviti avtorsko priredbo. Ko sem od nemške založbe izvedela, da to dovoljujejo in da že nastaja italijanska priredba, sem se opogumila in pripravila prva poglavja. Delo je bilo zabavno, ustvarjalno, a tudi izjemno naporno. Zaprlosila sem za subvencijo JAK, a takratna strokovna komisija je bila Aristejevemu mladinskemu programu nasploh nenaklonjena in tudi Enzensbergerjevo ime ni pri tem nič pomagalo. Vmes sem bila preobremenjena z drugim delom, lani pa sem pri JAK ponovno poskusila in pri novi komisiji uspela.

Bukla: Kot beremo ob obisku vaše spletne strani www.aristej.si, je prepoznaven del programa namenjen otrokom in mladini: leposlovje za otroke izhaja v zbirkah *Iva* in *Lutkovni oder* ter zunaj njih, posebnost pa je poljudna humanistična zbirka *Pojmovniki*, namenjena predvsem mladini. Otroška in mladinska dramatika sploh izhaja redko.

Antončič: Za majhno založbo je specializacija nujna. Ker me je tudi motilo, da se je področje otroških in mladinskih knjig pri nas s tranzicijo začelo zelo komercializirati, sem poskušala oblikovati neki bolj alternativen program z besedili, ki niso žanrsko tipična. *Pojmovniki* pa so nastali kot vez med Aristejevim otroškim in znanstvenohumanističnim programom. Izvirne poljudne znanosti izhaja pri nas zelo malo, saj je izjemno zahtevna zvrst. Avtorji so lahko samo vrhunski strokovnjaki, ki so hkrati sposobni pisati poljudno. V zadnjem času se je pojavila še ta ovira, da sistem znanstvenike odvrča od poljudnega pisanja, saj za takšno delo ne dobivajo habilitacijskih točk.

Bukla: Ste pa tudi sami avtorica. Založbo ste ustanovili zaradi svoje prvorojenke. Zanj ste napisali pravljico.

Antončič: Šlo je bolj za splet naključij. Slikaniška zbirka *Ada* ni bila kak literarni presežek, je pa nastala iz pristne starševske izkušnje in so jo drugi starši zelo radi uporabljali.

Bukla: Kako bi nekoga, ki ne bere, poskušali prepričati k branju knjige?

Antončič: Ljudje po navadi berejo, če jih neka tema zanima ali če potrebujejo določeno védenje. Torej bi si pomagala s tem in začela predvsem pri mladih.

Bukla: In za konec še vprašanje o načrtovanih izdajah vaše založbe.

Antončič: Aristej se od vsega začetka trudi izdati knjige, ki odpirajo nove tematike ali celo zvrsti. Naj omenim samo prve slovenske priročnike za lutkovne tehnologije *Moje lutke* in *Slovensko zborna izreko*, namenjeno javnim govorcem. Številni *Pojmovniki* so mladim odprli vpogled v področja, o katerih se prej poljudno pri nas ni pisalo, v našem humanističnem in družboslovnem programu pa je tudi veliko pionirskih knjig. Taka je tudi zadnja: *Moda in kultura oblačanja*, prva interdisciplinarna knjiga o modi pri nas. Tudi do konca tega leta bo izšlo še kaj izvirnega, naj omenim samo, da je v otroškem programu v pripravi slikanica našega znanega filozofa in intelektualca Borisa Vežjaka, ki bo otrokom razkrila osnovne logične zmote in napačne argumente.

Bratstvo na delu

Delovne enote cone A Julijske krajine

Matjaž Stibilj

Založništvo tržaškega tiska, 2015, m. v., 342 str., 20 €

Mladinske delovne brigade in njihove akcije na železniških progah in cestah povojne Jugoslavije so danes bolj ko ne pozabljene. Še manj je v zgodovinskem spominu shranjeno dejstvo, da se jih je leta 1946 udeležilo tudi blizu 1400 bivših partizanov, skojevcev ter mlajših fantov in deklet iz Trsta, Gorice in od dru-

... mladinske delovne brigade so danes bolj ko ne pozabljene ...

god iz Julijske krajine, ki je pozneje pripadla Italiji. Prevzeti od ideje bratske solidarnosti in obojnih pravičnejše družbe, v pričakovanju, da se bodo po mirovni pogodbi znašli v Jugoslaviji, so se italijanski brigadirji učili slovenščine, slovenski pa cirilice. Zgodovinar Matjaž Stibilj je sledil njihovim usodam v arhivih, najbolj pa so ga zanimalo izpovedi še živčih brigadirjev. Med drugim je izvedel, da je mnoge kmalu minilo navdušenje ob strogi disciplini in soočenju s kulturnimi razlikami, pa tudi z njihovemu načinu življenja tujimi šegami in hrano. > **IZTOK ILICH**

Četrti rajh

Kako si je Nemčija podredila Evropo

Vittorio Feltri, Gennaro Sanguliano

prevod: Tone Hočevnar

Ciceron, 2015, m. v., 173 str., 24,90 €

Ostra in provokativna knjiga, lanska prodajna uspešnica v Italiji, ki sta jo napisala urednik in novinar, ima osnovno tezo, da je Nemčija, za razliko od večine preostalih držav Evropske unije, vključno z Italijo, v času gospodarske krize z vrsto ekonomsko-

političnih ukrepov in pritiskov močno okrepila svoj položaj, z njim pa – zdaj na gospodarski in nevojni način – tokrat uspešno uresničuje velikonemške rajhovske sanje in ideje, ki so poprej v toku nemške zgodovine že nekajkrat spodletele. V tem kontekstu interpretirata tudi vlogo evra kot temelja za vzpostavitev nemške prevlade v Evropi in ključnega elementa, ki ga želijo Nemci ohraniti v obstoječi obliki, saj jim še naprej zagotavlja status države, ki ima nizko ceno kapitala (skoraj nične obresti njihovih državnih obveznic) in lahko svoje gospodarstvo ter vpliv še vedno gradi na neprekosljivem izvozu. Pomenljivo. > **SAMO RUGELJ**

... vloga evra kot temelja za vzpostavitev nemške prevlade v Evropi ...

Razpad Jugoslavije

Agonija ZKJ in zadnji dnevi socialistične države

Andrija Čolak

prevod: Andrej Poznič

Ciceron, 2015, m. v., 526 str., 23,90 €

Bliža se četrto stoletje od osamosvojitve Slovenije, kar bo gotovo spet spodbudilo razpravo o tem, kako smo do nje dejansko prišli. Prvovrsten zgodovinski in *insajderski* dokument na to temo je pričujoča knjiga, ki je izvirno izšla jeseni 1990, torej samo nekaj mesecev zatem, ko je slovenska delegacija odkorakala s 14. kongresa Zveze komunistov Jugoslavije in s tem morda zabila zadnji žebelj v krsto dokončnega razpada jugoslovanske partije ter sprožila nadaljnje postopke, ki so vodili do konca te države. Čolak (sicer tudi avtor *Peklenske rezidence Brozovih*, ki je pri nas izšla leta 2014), ki je bil ob koncu osemdesetih let svetovalec Centralnega komiteja ZKJ in bil v zadnjih dveh letih pred znamenitim odhodom slovenskih komunistov prisoten na vseh sejah predsedstva ter zasedanjih centralnega komiteja, nas v svoji knjigi, bogati s spremnimi besedami in dolgim uvodnim govorom, podrobno pelje čez dneve, tedne in mesece v obdobju 1988 do 1990 ter nam skuša čim bolj plastično prikazati, kako je ena politična poteza vodila k drugi vse do končnega razpada. Detajlna kronika razpada neke države. > **SAMO RUGELJ**

... detajlna kronika razpada neke države ...

Tokratni poblisk bo bolj mednarodno in manj kritično obarvan, tako bolj v slogu poletja in počitnic, ki nas, žal, počasi zapuščajo in prepuščajo spet starim in novim obveznostim, od katerih so nekatere (tiste, meni ljubše) povezane tudi s knjigami in prevajanjem.

O CEATL, mednarodnem sodelovanju na področju književnega prevajanja in sv. Hieronimu

V začetku junija je bilo v Milanu srečanje predstavnikov nacionalnih društev književnih prevajalcev, ki so v Evropi povezana v CEATL (*Conseil Européen des Associations de Traducteurs Littéraires*, <http://www.ceatl.eu/>) – Evropski svet društev književnih prevajalcev, ki sem se ga udeležila kot predstavnica DSKP – Društva slovenskih književnih prevajalcev.

CEATL si prizadeva izboljšati pogoje književnih prevajalcev in je dejaven v okviru petih delovnih skupin (delovni pogoji, izobraževanje in usposabljanje, dobre prakse, vidnost oz. prepoznavnost prevajalcev in avtorske pravice) ter z udeležbo vodstva na pomembnejših sestankih in srečanjih v okviru zlasti EU.

Na generalni skupščini, ki poteka enkrat letno v eni od držav članic, pregledamo stanje in napredek, predlagamo spremembe in izboljšave, dajemo pobude in iščemo načine, kako pomagati zlasti tistim društvom v državah, v katerih je položaj književnih prevajalcev še nezadovoljiv in njihova vloga premalo cenjena.

Predstavniki posameznih držav članic CEATL opozarjajo tudi na nekatere pojave, ki se po navadi kažejo v večjih in zahodnejših evropskih državah, kot so npr. Nemčija, Francija, Velika Britanija. Eden od njih, na katerega so nas letos opozorili nemški in francoski kolegi, je »pohod« Amazona na Evropo z namenom, da bi postal največji založnik na svetu. To pa pomeni, da »snubijo« prevajalce, da bi podpisali pogodbe z njimi, vendar se, kot so povedali francoski kolegi, velikokrat zaplete že pri sami pogodbi, ki mora biti vsaj v Franciji zapisana v domačem, francoskem jeziku. Na srečo, pravijo, saj pogodbe, ki jih ponuja Amazon, niso videti preveč velikodušne do prevajalcev. Če se pred vašimi vrati pojavi predstavnik Amazona, bodite torej karseda previdni in se ne pustite speljati na limanice.

Na generalni skupščini smo se kot že lansko leto dogovorili, da bomo v društvu ali društvih vsake države članice CEATL posebej poslali pobudo na GOOGLE, naj na dan prevajalcev in prevajanja, to je 30. september, na svoji vstopni strani objavi ikono, ki je povezana s prevajanjem. To je dan svetega Hieronima, ki je znan po latinskem prevodu *Svetega pisma*, ki se ga je kasneje prijelo ime *Vulgata*.

Društvo slovenskih književnih prevajalcev (DSKP) si prizadeva za izboljšanje položaja književnih prevajalcev tako z materialnega vidika kot s stališča vidnosti in prepoznavnosti njihove vloge pri ohranjanju in bogatenju jezika ter s tem domače in univerzalne kulture sploh. Pomaga pri ozaveščanju prevajalcev o njihovih pravicah in dolžnostih ter javnosti oziroma bralcev glede prevajalčeve vloge v sedanji družbi ter o priznavanju prevajalca kot avtorja svojega prevoda. Prepričani smo, da se nam bo z vašo pomočjo (in morda še z drobnim prispevkom svetega Hieronima) to posrečilo.

Ogledalo demokracije

Frank Karsten, Karel Beckman

prevod: Damjan Likar

Planet, 2015, m. v., 153 str., 19,90 €

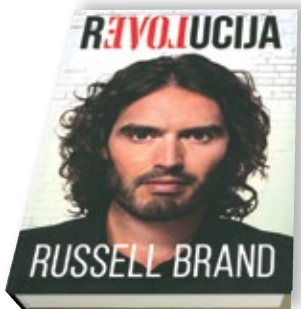
Avtorja, pisatelj in urednik spletnega medija (Beckman) in ustanovitelj liberarne fundacije (Karsten), ki si prizadeva za zmanjšanje davkov in vladnih posegov, nam v tej drobni, a kompaktni knjigi učinkovito pokažeta, kje vse in zakaj po njunem šepa sedanjí koncept parlamentarne demokratične ureditve. To v prvem delu razkrijeta z razbijanjem njene iluzije prek trinajstih mitov. Ti se vijejo od tega, da vsak glas šteje, kar zanikata s tem, da volivec glas sicer podeli stranki ali posamezniku, a da potem do konca mandata dejansko nima več nobenega vpliva na odločitve tistega, ki ga izvoli, pa do tega, da naj bi bila parlamentarna demokracija učinkovita oblika ureditve, pri čemer pa so se javni proračuni v dobrih sto letih s konca 19. stoletja povečali v povprečju z desetine na tudi polovico BDP-ja na začetku tretjega tisočletja. Rešitev avtorja vidita v učinkovitejši in transparentnejši decentralizaciji državne oblasti in kot pozitiven primer navajata švicarsko kantonsko ureditev. > SAMO RUGELJ

Revolucija

Russell Brand; prevod: Polona Glavan

Sanje, zbirka Dokumenta,

2015, pt. v., 349 str., 24,95 €

Angleški komik, igralec v kar nekaj filmih, ki smo jih videli tudi pri nas, v zadnjem času pa – tudi s pričujočo knjigo (izšla je leta 2014) – rahlo ekscentrični in nekonvencionalni politični aktivist, bi se lahko prepustil lagodnosti zvezdniškega življenja, saj se mu nikakor ni bilo treba podati na pot spreminjanja sveta. To pomenljivo naslovljeno knjigo, v kateri hitropotrebno prepleta ezoterične in psihološke klasike od Josepha Campbella do Abrahama Maslowa s svojim brezperspektivnim otroštvom, ki so ga zaznamovali brezdelje in droge, meče v obraz oblastniškim predstavnikom parlamentarne demokracije, zmagovalcem sodobnega reda. Pri tem na svoj iskreno naivni, a zato nič manj zagrizeni način iz strani v stran dokazuje, da ta sistem ni niti približno ustvarjen po meri vseh, temveč zgolj nekaterih ljudi. Zato je po njegovem potrebna korenita sprememba. Na izzivalna vprašanja, kakšna naj bi ta bila in kako naj bi prišlo do nje, kakršna so mu ob predstavljanju knjige zastavljali novinarji, pa Brand lakonično odgovarja, da naj to raje vprašajo tiste, ki vlečejo niti našega vsakdanjega življenja. Angažiranost že dolgo ni bila tako prostodušna. > SAMO RUGELJ

Oliver Sacks
MOŽ, KI JE IMEL ŽENO ZA KLOBUK
in druge klinične historije

zbirka Preobrazba

315 strani • **24,90 €**

Naročila: 01/520 18 39 • knjigarna@umco.si •
spletna knjigarna www.bukla.si
Knjige založbe UMco so na voljo tudi v vseh boljše založenih knjigarnah!

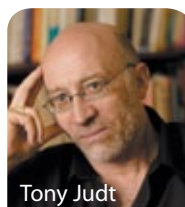
Velika iluzija?; Razmislek o Evropi

Tony Judt; prevod: Sandi Kodrič

UMco, zbirka Angažirano, 2015, m. v., 151 str., 18,90 €, JAK

Tony Judt (1948–2010) je bil eden najpomembnejših zgodovinarjev in političnih mislecev svojega časa ter predavatelj evropskih študij na Univerzi v New Yorku. Glavno področje njegovega preučevanja je bila zgodovina Evrope, pisal pa je tudi o aktualnih političnih dogodkih. *Velika iluzija?* je po knjigah *Povojna Evropa: 1945–2005* (2005, sl. prevod 2007), *Deželi se slabo godi* (2010, sl. prevod 2011) in memoarskem delu *Zatočišče spomina* (2010, sl. prevod 2012) njegovo četrto delo, ki je prevedeno v slovenščino. Zasnovano je kot skeptična refleksija o stanju Evrope v treh esejih, ki jih odlikujejo strastno zastopani argumenti, natančna zgodovinska analiza in izjemno natančna predvidevanja o prihodnosti Evropske unije. Zaradi vsega tega je delo danes še bolj aktualno kot ob svojem nastanku. Avtor se v njej posveča danes še bolj perečim vprašanjem, ki so se pred Evropo postavljala v letih, ki so vodila do preloma tisočletja: kakšni so prihodnji obeti Evrope, kje tiči razlog za to, da niso rožnati in do kolikšne mere je sploh pomembno, ali se Evropska unija obdrži ali ne. Judt se posveti razmišljanju o prihodnosti razširjene Evropske unije: do katere točke se lahko širi, kateri so kriteriji, ki določajo ustreznost države za priključitev, in kaj Evropo sploh opredeljuje. Čeprav poudarja, da je sam navdušen Evropejec, in priznava, da je Evropska unija izjemen dosežek, njegovi pogledi na njeno prihodnost niso vedno pozitivni. Meni, da unija ne more izpolnjevati obljube po vse tesnejši zvezi med članicami in hkrati nenehno sprejemati novih držav. Zato trdi, da čeprav je ideja o združenih Evropi mnogo privlačnejša kot stanje, ki je na tem območju vladalo pred združitvijo, je po drugi strani le malo realnih možnosti za to, da bi kot taka lahko uspela. Knjiga o aktualnih dilemah Evrope. > **SAMO RUGELJ**

Tony Judt

Kdo vas je pa izvolil?

Susan George; prevod: Andrej Poznič

Cicero, 2015, m. v., 199 str., 24,97 €

Znanstvenica in aktivistka Susan George (v slovenščini že imamo njeno knjigo *Kako zmagati v razredni vojni?*), nas popelje v zakulisje uresničevanja skritih interesov v parlamentarnih demokracijah. Tu imajo svojo pomembno vlogo razni megalobiji, instituti, fundacije in podobne organizacije, ki jih financirajo korporativne multinacionalne organizacije, te pa poskušajo prek njih uresničiti svoje načrte ter na eni strani uporabiti oblast v svojo korist, na drugi pa maksimirati lasten dobiček tako, da se, kolikor se le da dolgo, izogibajo plačilu davkov v posameznih državah ali pa preprečujejo spremembo zakonodaje, ki bi tako ali drugače omejila njihovo dejavnost. Poseben del knjige je posvečen tudi vse bolj osovraženemu čezatlantskemu trgovinskemu in naložbenemu partnerstvu (TTIP), ki mu angažirano nasprotuje tudi avtorica te knjige. > **RENATE RUGELJ**

Iznajdevanje človekovih pravic

Lynn Hunt; prevod: Urban Tarman

Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2015, m. v., 208 str., 19,90 €

Zgodovina človekovih pravic je seveda zgodovina deklaracij, pamfletov, manifestov, pravnih primerov in podobnega, a obenem tudi zgodovina literature, romanov, v katerih so upodobljeni junaki premikali in presejali tedanje družbene meje ali pa jih postavljali v drugačen kontekst. Je presenetljivo, da so bili, recimo, vsi romani Markiza de Sada, ki v pornografskem slogu slavijo prisvajanje moči in njeno uveljavljanje, napisani v zadnjem desetletju osemnajstega stoletja, med francosko revolucijo? Lynn Hunt (1945), priznana ameriška kulturna zgodovinarica, nas v človekove pravice vpelje s presenetljivim naborom zelo raznovrstnih primerov, od angleških romanov do francoskega načina mučilnega kaznovanja obsojencev, s katerimi nedvoumno pokaže zavito in včasih tudi kontradiktorno zgodovino osvobajanja drugače mislečih, drugače vernih, drugače obarvanih in drugače – kot sužnjevi – rojenih ljudi. Pri tem pa posebno pozornost seveda posveti tudi ženskam, ki so ponekod v zibelkah demokracije, denimo v Franciji, celo osnovno volilno pravico dobile neverjetno pozno, šele med drugo svetovno vojno leta 1944. Več kot aktualna knjiga za sedanji čas, ki ga preveva begunska kriza. > **SAMO RUGELJ**

HUMANISTIKA IN DRUŽBOSLOVJE DANES – PRETEŽNO NEŠKODLJIVA

21.–25. 9. 2015

Teden Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani v knjigarni Konzorcij s prodajno razstavo knjig Znanstvene založbe FF

Osrednja prireditev

Četrtek, 24. 9., ob 18. uri

HUMANISTIKA IN DRUŽBOSLOVJE DANES – PRETEŽNO NEŠKODLJIVA

Pogovor ob deseti obletnici revije ARS & HUMANITAS

Do kod danes seže glas humanistike in družboslovja? Koga nagovarja? Komu in čemu služi? Je res glas vpijočega v puščavi ali morda niti to ne več? Na vprašanja bodo odgovarjali priznani slovenski strokovnjaki prof. dr. Milica Antić Gaber, doc. dr. Maja Šabec in prof. dr. Marko Uršič. Pogovor bo povezoval vodja Znanstvene založbe FF dr. Matevž Rudolf.

Kulturni program:

Oktet Filozofske fakultete.

Spremljevalni program

Ponedeljek, 21. 9., ob 18. uri

EVROPA (ZNOVA) UMIRA, SREČKO?

Kaj bi o današnjem svetu povedal Srečko Kosovel? (Prof. dr. Janez Vrečko in Aljoša Harlamov)

Torek, 22. 9., ob 18. uri

LAHKO NEVROZNANOST REŠI HUMANISTIKO?

Pogovor o knjigi z naslovom *Kako se literatura igra z možgani?*: Nevroznanost umetnosti in branja (Dr. Igor Žunkovič, prof. dr. Zvezdan Pirtošek in dr. Luka Zevnik)

Sreda, 23. 9., ob 18. uri

NUJNOST NEGOVANJA UTOPIČNE ZAVESTI: JE DEMOKRACIJA BREZ UTOPIJE SPLOH MOGOČA?

Pogovor o knjigi z naslovom *Materialistično-idealistična zarez.* (Prof. dr. Cvetka Hedžet Tóth in prof. dr. Janko Lozar Mrevlje)

Iskanje izgubljenega človeka

Iz raziskovanih življenj

Stephen Grosz

prevod: Branko Gradišnik

UMco, 2015, m. v., 199 str., 18,90 €, JAK

»Neraziskano življenje ni vredno življenja,« je že davno rekel modri Sokrat. Moder zato, ker je spoznal: »Prava modrost pride, ko spoznamo, kako malo razumemo o življenju, o sebi in o svetu okoli nas.« Občutljivi in sočutni ameriški psihoanalitik, jungovec Stephen Grosz, že več kot četrto stoletja pomaga ljudem raziskovati njihova življenja, da bi razumeli svoje vzorce vedenja in ravnanja, »ujetniki lastnih vzgibov ali nespametnih izbir; v zanki takšne ali drugačne nesrečnosti ali bojazni; zaporniki osebne zgodovine«. V knjigi je zbral trideset resničnih, presunljivih zgodb svojih pacientov, ki jih je podpiral pri resnosti njihove namere: spremeniti se hočem. Ker mi takemu ni dobro, ker drugi ne morejo živeti s takim človekom in ob takim človeku. Kot pravi zavihek knjige, spoznamo profesorja, ki pri sedemdesetih letih ugotovi, da je dejansko homoseksualec, dekle, ki živi v izjemno urejenem domu, a vsako noč moči posteljo, fanta z motnjami učenja, ki v obraz pljuva svojega terapevta ... Pri koncu beremo zgodbo z naslovom *Skozi tišine*, ki me je ganila najbolj. Zato, ker je Grosz sprejel pacienta, ob katerem so se kolegi čudili, zakaj zapravlja čas za takega bolnika: »Tako ali tako bo umrl. Zakaj ne bi pomagal komu s prihodnostjo?« Kar zmrzilo me je ob tej pripombi, ki bi jo izrekel marsikateri zdravnik. Ampak! Pomagati lepše umreti je vendar bistveno. Kot je ugotovil tudi Anthony, HIV pozitiven bolnik, po določenem času analize, ki ga je pomagala pomiriti, mu odgnati strah in tesnobo: »Dobro živeti, dokler moreš; dobro umreti, ko je treba.«

Ob diagnozi je lečeči zdravnik rekel, da pričakuje še dve leti življenja in upa na štiri. A po dvaindvajsetih (sic!) letih je bil Anthony še vedno živ in presenetljivo dobrega zdravja! Njegova zgodba me je presunila predvsem zaradi molka, v katerem je počival, zaradi tišine, ki ga je nežno ovila, ker je terapevt ni prekinjal, čeprav v začetku začuden, da njegov pacient ne govori. Zakaj molči, le zakaj, se je spraševal, navajen govorjenja pacientov in analiziranja njihovih zgodb. Oj, ko bi ljudje znali brati ne le izgovorjene besede, temveč tudi molčanje! Groszu je uspelo: »Zdaj mislim, da so Anthonyjeva molčanja izražala ob različnih časih različne reči: žalost, željo, da bi mi bil blizu, pa vendar ne preblizu, in željo po tem, da bi se čas ustavil. Povedal mi je, da je tudi sam čutil, da je to molčanje zdravilna priložnost, da gre nazaj vase, medtem ko nekdo bdi nad njim. Vse globlja tišina je bila znamenje Anthonyjevega vse globljega zaupanja. Lahko, da so bila njegova molčanja tudi nekakšna skušnja za trenutek, ko bo umrl, a predvsem so bila nekaj, skozi kar sva šla skupaj. In ko sva to počela, je Anthony odkril, da bolje prenese misel na smrt, da lahko sprejme tišino, ker se je čutil živ v misli drugega.«

Iskanje izgubljenega človeka je ena tistih odličnih knjig, katere nisem brala le jaz, temveč je ona brala mene. Osvetlila mi je marsikatero senco v duši, da sem se soočila z njo, mi pokazala povezave, na katere pred branjem te knjige nisem pomislila. Zdaj (končno) sem, ker avtor tako sočutno plete svoje zgodbe, ker jih zna slišati in pripovedovati. Kako je že rekel Anthony de Mello? »Najkrajša razdalja med človekom in resnico je zgodba.« Samo ljudje odprtega srca jih zmorejo zares slišati, samo ljudje literarnega talenta, kakršnega ima Grosz, jih zmorejo povedati tako, da duša zatrepeta in se v njej nekaj premakne. Po prebrani knjigi nismo več isti, kot smo bili pred tem.

P. S. O knjigi Stephena Grosza *Iskanje izgubljenega človeka* se bomo pogovarjali na prvi Čajanki z Manco Košir, ki bo otvorila novo sezono v knjigarni Konzorcij prvi torek v oktobru, to je 6. 10., kot običajno ob 18. uri. Lepo povabljeni!

dr. Manca Košir

Ustvarjalnost

urejanje: Iztok Simoniti

Slovenska matica, 2014, t. v., 330 str., 27 €, JAK

Človekova ustvarjalnost nima meja, dotika se vseh področij njegovega življenja, od filozofije, umetnosti, religije in znanosti do odnosov in tako dalje. Z ustvarjalnostjo človek spreminja svet. V zborniku o njej pišejo ljudje različnih poklicev, zanimanj, spola, starosti in izkušenj, ki se s svojimi razmišljanji medsebojno nadgrajujejo, dopolnjujejo ali pa si tudi nasprotujejo. Psihiater meni, da je ustvarjalnost duševno zdravje, pesnica pravi, da ustvarjalno živimo takrat, kadar poznamo svoj značaj in svojo dušo, krajinska arhitektka, da je ustvarjanje igra in pa tudi garanje, predvsem pa strast, ki povsem prevzame našo bit. Ustvarjalnost naj bi spreminjala človekovo življenje na bolje, pomagala naj bi mu k polnejšemu življenju že s samim procesom ustvarjanja kakor tudi z ustvarjalno uresničitvijo v praksi. > SABINA BURKELJCA

Živeti Naravo

Masanobu Fukuoka

prevod: Domen Kavčič

fotografije: Larry Korn

Porezen, 2015, t. v., 176 str., 25 €

Drugi prevod japonskega misleca Masanobe Fukuoke (1913–2008) v slovenščino. Z avtorjem smo se seznanili lani ob branju njegove najbolj

znane knjige *Revolucija ene slamice* – manifesta naravnega kmetovanja, prehranjevanja in preučevanja meja človekovega spoznanja. V delu *Živeti Naravo* se s Fukuoko pogovarja Tošio Kanamicu, v njem pa filozof in poljedelec Fukuoka v razumljivem in zgoščenem stilu postopoma obdelava vse ključne teme, s katerimi se je ukvarjal v svojem življenju. Te se vijejo od zgodovine kmetovanja, v okviru katere so kolonialisti z vsiljevanjem monokulturne pridelave mnoge dežele in njihove prebivalce posledično pahnili v lakoto, prek določanja meje poseganja v naravo, če ta trpi takšno ali drugačno pustošenje, do razmišljanja o (ne)potrebnosti sodobne zahodnjaške faktografske izobrazbe. Knjiga, ki prebuja. > SAMO RUGELJ

Antična filozofija

Zelo kratek uvod

Julia Annas; prevod: Miha Marek

Krtina, 2015, m. v., 146 str., 14 €, JAK

Seveda v tem kratkem uvodu ne pričakujte nekakšnega vademekuma v smislu naštevanja najpomembnejših antičnih filozofov, njihovih del in pogledov. Ne, Julia Annas, ameriška profesorica in avtorica množice člankov in osmih knjig s področja antične filozofije, se je tega področja lotila drugače, saj nam skuša v čim bolj zgoščeno predstaviti predvsem koncepte in področja, ki jih je v svojih postopkih udejanjila antična filozofija. To počne z navajanjem in širokim interpretiranjem določenih ključnih primerov (denimo dilema Medeje, ali naj ubije svoja dva otroka ali ne, naj torej v njej prevlada strast ali razum, potem Heraklejeve dileme, ali naj v življenju izbere pot takojšnjega zadovoljenja svojih potreb ali pa pot samoobvladanja za doseg kasnejših višjih ciljev itn.), kar nam, ob analizi Sokratove metode argumentiranja, načina branja Platonove države (o tem je napisala tudi samostojno knjigo) in drugega, domišljeno prikaže vrednost in zgodnje ter še zdaj aktualne dosežke antične filozofije. > SAMO RUGELJ

Osebnost, vrednote in psihično blagostanje

Janek Musek

Znanstvena založba Filozofske fakultete, zbirka Razprave FF, 2015, 242 str., 19,90 €

Janek Musek

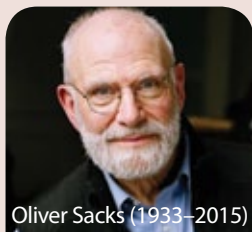
Doma in v tujini priznani in uveljavljeni profesor psihologije, dr. Janek Musek, ki je svoje raziskave in znanstveno in strokovno delovanje strnil v številnih člankih in več kot 50 knjigah in učbenikih, je v najnovejši monografiji sistematično in izčrpno obdelal povezavo temeljnih osebnostnih lastnosti in vrednot s psihičnim blagostanjem človeka. »Psihično blagostanje je ključnega pomena že zato, ker izmed vseh vidikov naše

ga blagostanja (poznamo še socialno, ekonomsko/finančno in telesno blagostanje) navsezadnje najbolj odloča o tem, ali smo srečni ali ne. Težko bi rekli za bogatega, uglednega in telesno zdravega človeka, da je srečen, če se nesrečno počuti. Nasprotno pa bi težko odrekli srečo nekemu, ki je reven, neugleden in bolan, počuti pa se srečnega,« je v uvodu zapisal avtor. Knjiga je razdeljena na dva dela, v prvem, teoretičnem delu so pregledno predstavljeni in razčlenjeni teoretski pojmi osebnosti in vrednot, pa tudi razmerja in dinamika, ki se vzpostavljata med njimi in psihičnim blagostanjem. V drugem, empirično obarvanem delu, pa so zastavljeni številni problemi in hipoteze, ter analize rezultatov raziskav in diskusije. Osrednje vodilo knjige, »kako in v kakšni meri torej vplivajo na naše psihično blagostanje osebnostni dejavniki na eni, ter vrednote na drugi strani« je namenjeno predvsem raziskovalcem na področju psihologije, knjiga pa bo koristna tudi za mnoge posameznike, ki jih zanima to področje. > RENATE RUGELJ

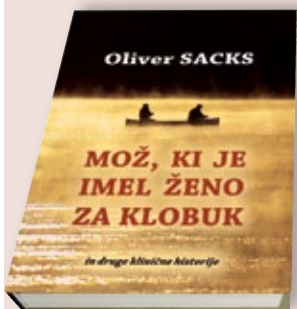
Mož, ki je imel ženo za klobuk in druge klinične historije

Oliver Sacks; prevod: Branko Gradišnik

UMco, 2015, m. v., 315 str., 24,90 €

Oliver Sacks (1933–2015)

Na začetku leta 2015 je svetovno znani nevrolog Oliver Sacks, ki se je rodil leta 1933, objavil, da ima raka v zaključni fazi in da je pred njim samo še nekaj mesecev življenja. Za njim je bila veličastna kariera, v kateri je napisal tudi več kot deset knjig o raznih nevroloških vidikih človeških možganov, od *Migrene* (1970), prek *Muzikofilije* (2007) do *Halucinacij* (2012), v katerih iz različnih perspektiv obdeluje njihovo veličastno kompleksnost ter posledice take ali drugačne disfunkcije za vsakdanje življenje. Njegova knjiga *Prebujanja* (1973) je bila adaptirana tudi v odmeven film, njegova iskrena avtobiografija *On The Move*, kjer je razkril marsikaj skritega iz svojega življenja pa se je malce kasneje, spomladi 2015, prebila celo na lestvice najbolje prodajanih knjig, kar samo priča o tem, kakšen vpliv je imel. Njegovo najbolj znano delo pa ostaja *Mož, ki je imel ženo za klobuk* (1985), neponovljiva zbirka nekaterih najbolj fascinantnih življenjskih zgodb in prigod, ki jih je bil deležen pri svojih pacientih z različnimi oblikami nevropsiholoških bolezni. Ta klasika svojega žanra je v slovenščini prvič izšlo leta 2009, zaradi izjemnega zanimanja pa je ponatisnjena ob trideseti obletnici izvirnega izida ter v spomin na ta veliki um (Sacks je umrl konec avgusta 2015), ki nam je pomagal bolje razumeti, kaj se dejansko dogaja v naši glavi. > SAMO RUGELJ

Na začetku leta 2015 je svetovno znani nevrolog Oliver Sacks, ki se je rodil leta 1933, objavil, da ima raka v zaključni fazi in da je pred njim samo še nekaj mesecev življenja. Za njim je bila veličastna kariera, v kateri je napisal tudi več kot deset knjig o raznih nevroloških vidikih človeških možganov, od *Migrene* (1970), prek *Muzikofilije* (2007) do *Halucinacij* (2012), v katerih iz različnih perspektiv obdeluje njihovo veličastno kompleksnost ter posledice take ali drugačne disfunkcije za vsakdanje življenje. Njegova knjiga *Prebujanja* (1973) je bila adaptirana tudi v odmeven film, njegova iskrena avtobiografija *On The Move*, kjer je razkril marsikaj skritega iz svojega življenja pa se je malce kasneje, spomladi 2015, prebila celo na lestvice najbolje prodajanih knjig, kar samo priča o tem, kakšen vpliv je imel. Njegovo najbolj znano delo pa ostaja *Mož, ki je imel ženo za klobuk* (1985), neponovljiva zbirka nekaterih najbolj fascinantnih življenjskih zgodb in prigod, ki jih je bil deležen pri svojih pacientih z različnimi oblikami nevropsiholoških bolezni. Ta klasika svojega žanra je v slovenščini prvič izšlo leta 2009, zaradi izjemnega zanimanja pa je ponatisnjena ob trideseti obletnici izvirnega izida ter v spomin na ta veliki um (Sacks je umrl konec avgusta 2015), ki nam je pomagal bolje razumeti, kaj se dejansko dogaja v naši glavi. > SAMO RUGELJ

Vplivanje

Psihologija prepričevanja

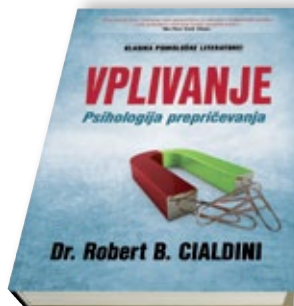
Robert B. Cialdini

prevod: Jedrt Maležič

UMco, zbirka Preobrazba, 2015, m. v., 401 str., 26,90 €

Robert B. Cialdini

Cialdini (1945) je legendarni profesor psihologije in trženja na univerzi v Arizoni, ki se tudi v praksi že dolgo časa ukvarja z usposabljanjem in svetovanjem na področju vplivanja, prepričevanja in pogajanja. Na teh področjih velja za mednarodno priznanega strokovnjaka, kar potrjuje tudi njegovo dolgoletno šolanje in poglobljeno raziskovanje psihologije vplivanja. *Vplivanje* je njegovo naj-

bolj znano delo, ki je bilo od svojega izida pred tremi desetletji tudi nekajkrat predelano in dopolnjeno, tako da ostaja med najbolj pomembnimi knjigami s področja trženja. Njene ugotovitve pa uporabljajo po vsem svetu in tudi pri nas. V knjigi *Vplivanje* nam avtor ponudi razdelano metodo, kako lahko vplivamo na ljudi – sočloveka in potrošnika – in kako se lahko sami ubranimo pred njihovim vplivom. To počne preko razdelave šestih univerzalnih principov prepričevanja. Ti pa so: recipročnost (ko komu naredimo uslugo ali mu nekaj podarimo, s tem ustvarimo odvisen odnos in potrebo, da nam to v neki obliki vrne), zavezanost in doslednost (če nek princip sprejmemo za svojega, ga po naravi skušamo braniti, kar s pridom izkoriščajo prepričevalci), družbeni dokazi (razne oblike splošnega dokazovanja, da je nekaj dobro, pogosto prepričajo tudi nas), všečnost (poistovetenje z osebami ali koncepti pogosto olajša njihovo sprejemanje), avtoriteta (uboganje nekoga, ki mu priznavamo višji položaj pogosto sproži naš nezaveden odziv privolitve v njegova stališča ali zahteve) in pa pomanjkanje (če se razširi informacija, da nečesa primanjkuje, bo to postalo bolj zaželeno), ki so uporabni na vseh področjih družbenega življenja, od nakupnih prepričevanj in zbiranja donacij do angažiranja glasov na volitvah ter privolitve v razne dejavnosti. Zaradi izjemnih in preizkušenih tehnik s področja prepričevanja in vplivanja na soljudi, se knjiga *Vplivanje* uvršča med najpomembnejša dela za vse, ki se zanimajo za trženje, psihologijo prepričevanja in vedenjsko ekonomijo, spletna knjigarna Amazon pa to knjigo še vedno uvršča na sam vrh lestvice najbolje prodajanih knjig o marketingu in obnašanju potrošnikov. > SAMO RUGELJ

... ena od najbolje prodajanih knjig o marketingu in obnašanju potrošnikov ...

Charles Duhigg
MOČ NAVADE
Zakaj počnemo, kar počnemo, in kako lahko to spremenimo

400 strani • 26,90 €

Naročila: 01/520 18 39 • knjigarna@umco.si • spletna knjigarna www.bukla.si
Knjige založbe UMco so na voljo tudi v vseh boljše založenih knjigarnah!

zbirka Angažirano
UMco

Nominiranci za Rožančevo nagrado 2015

Nominiranci za letošnje nagrado za najboljšo esejistično zbirko, ki jo podeljuje Društvo Marjan Rožanc, so Andrej Capuder, Irena Štaudohar, Marcel Štefančič, jr. in Uroš Zupan. Izbrali so jih dr. Ignacija J. Fridl kot predsednica žirije, dr. Manca Košir, mag. Barbara Pogačnik, dr. Edvard Kovač in dr. Milček Komelej.

Andrej Capuder: *POVEST O KNJIGAH* Slovenska matica

Capudrova *Povest o knjigah* sicer ni parafraza Rožančevega *Romana o knjigah*, vendar pa jo naseljuje podoben duh: duh tiste zavezanosti branju, ki se je tako zelo zblížalo z življenjem in občutenjem soljudi okoli sebe, da življenje, gledano z razgledne točke starosti, brez knjig ne bi moglo biti isto, kot je bilo v njihovi družbi. Čeprav je nabor knjig, ki so se avtorju vpisale v življenje enako zanesljivo kot ljubezen, enako zanesljivo kot člani družine, vsega občudovanja vreden, pa v tem pisanju ni nobene intelektualistične pretenzije ali profesorskega duha, ampak se zdi, da gre za obračun z življenjem. Capudrovi zapisi niso navadna memoaristika, pa tudi ne spisek nasvetov za branje klasikov in drugih večnih knjig, ampak iskrena, pred življenjem ponižna spoved v duhu Avguštinovih *Izpovedi* ...

Marcel Štefančič, jr.: *HITLER – KAKO JE PREŽIVEL* UMco

Štefančič svoja vprašanja spet zastavlja ob pravem času: vprašanje o razliki med vtisom človeškosti in človeškostjo kot tako. V času, ko je aktualna družba polna diskurza o človeškosti, v praksi pa v imenu uspeha prav to zatira, se moramo soočiti s simptomi, ki jih taka družba bruha. Proliferni Štefančičev oris ponovne prisotnosti Hitlerja v neverjetno raznolikih oblikah, od visoko intelektualnih, umetniških pa do najbolj banalnih, štarta sprva iz vprašanja, ali se ni ob denacifikaciji zgodila »potlačitev nemškega srca«; in kot je bil tedaj Hitler le človek, ki je potrjeval čustva množice, ne pa komet, ki je kdovekako padel iz vesolja in postoril svoje zlo, se tudi danes srečujemo z odporom do spoštovanja in razumevanja drugačnih kulturnih modelov.

Marcel Štefančič, jr.
HITLER
Kako je preživel

Irena Štaudohar: *MAGIJA ZA REALISTE* Beletrina

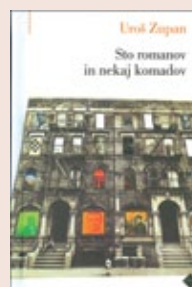
Irena Štaudohar je s pisanjem o knjigah in fenomenih življenja v Delovi Sobotni prilogi dvignila novinarstvo nad politično-ideološki diskurz in ga položila na ravnino mišljenja in kulture, kar je redkost v slovenski medijski krajini.

Njene eseje odlikuje izbira čtiva, ki kaže duha časa in ima v zenici sedanjost in prihodnost, zato se ga po nevroznanstvenih, socialno psiholoških in naravopisnih korpusih za streznitev; več ko vemo o človekovih možganih, predvsem o naših čustvih in nezavednem »slonu«, ki ga krotilec um nikoli ne obvlada, bolj ko znamo opazovati naravo in se poglobljati v živalski svet, bolj bomo razumeli, kako delujemo in zakaj počnemo, kar delamo.

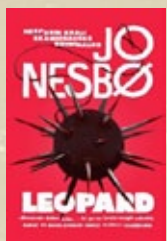
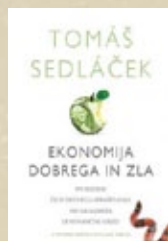
Uroš Zupan: *STO ROMANOV IN NEKAJ KOMADOV* Cankarjeva založba

Avtobiografski esejistični žanr je bil doslej nekakšna zaščitna znamka Zupanovih prozskih zapisov, tokrat pa Uroš Zupan izza očal bralčevega jaza ne razbira zgolj lastnega literarnega življenja, temveč izrisuje fresko nekega minulega časa in sedanje družbe. Iz popisovanja lastnih izkušenj, doživljanj in osebne rasti ob branju knjig spretno prehaja k obćim recepcijskim vprašanjem o knjižni pozabi, nujnosti knjižne selekcije, branju kot uporju proti času ter k družbenokritičnim ugotovitvam o umetniku našega časa. Tako ugotavlja, da »umetniki postajajo poslovneži s poslovnimi kovčki«, da smo v stanju, »ko se ljudje udeležujejo dogodkov, da bi v neformalnem klepetu navezali stike, dobili kakšen »poselek«, da smo »tisti, ki pišemo, odvisni od točk in točkovanja«, predvsem pa da mlajše generacije berejo vedno manj.

BESEDILA IZ UTEMELJITVE ŽIRIJE

Najbogatejši izbor e-branja v Sloveniji

Tomáš Sedláček: **Ekonomija dobrega in zla**
(*Ekonomija malo drugače*)

Jo Nesbo: **Leopard**
(*Inšpektor Hole v Hongkongu*)

Alma M. Karlin: **Magične zgodbe starega Egipta**
(*Alma, Egipt in magija*)

BIBLOS MULTIMEDIJA

Vam je za danes dovolj branja?
Bi si raje ogledali dober film?
Kmalu na BIBLOSU!

www.**biblos**.si

Zadnji, ki bodo umrli

Tess Gerritsen; prevod: Miha Avanzo
Mladinska knjiga, 2015, t. v., 388 str., 32,96 €

Skrivnostna družina Mefisto, ki se bori proti vsemogočnemu zlu, vodi šolsko posestvo Evensong, ki nudi zatočišče in izobrazbo vsem mladoletnim žrtvam grozljivih dejanj najhujših zlikovcev. Na skritem posestvu se tako sočasno znajdejo trije najstniki iz treh različnih družin in različnih koncev Amerike. Na prvi pogled se zdi, da jih ne družijo prav nič skupnega, a ko se detektivka Jane Rizzoli in njena prijateljica, patologinja Maura Isles, z ekipo lotita raziskovanja njihove usode, se navidezno zamotani klobčič počasi le začinja odpletati. Bo Rizzolijevi in njenim pomočnikom uspelo razrešiti uganko, kdo streže po življenju trem najstnikom in zakaj? Napeti psihološki triler tudi tokrat postreže z vsem tistim, po čemer slovijo knjige Tess Gerritsen. Branje, ob katerem zadržuješ dih in ga prebereš na dušek! > **VESNA SIVEC POLJANŠEK**

Anor Kath – Doba razdora

Samo Petančič
samozaložba, 2015, t. v., 397 str., 18 €

Čeprav ima fantazijska literatura tudi pri nas veliko bralcev, le redko izidejo tovrstna dela, ki so plod slovenskih pisateljev. Ljubitelje zvrsti bo razveselila novica, da je po dolgih osmih letih od izida avtorjevega prvenca *Anor Kath – Pota magov* končno prispelo njegovo nadaljevanje. S predhodnikom je avtor ambiciozno vzpostavil domišljjski svet. Vanj je umestil napeto zgodbo o junakih, na katerih ramena pade usoda o prihodnosti dežele. Pripoved, polna dogodivščin, čarobnih bitij in artefaktov, je na prvi pogled spominjala na *Gospodarja prstanov*, a Petančič se ni prepustil zgledom visoke fantazije, ampak povest krepko pahnil v (pod)žanr temne fantazije. Opisi bojev in nasilja ne skoparijo s prikazom krvavih podrobnosti. Slednje še bolj pride do izraza v tokratni knjigi, saj se zarotam in krutim pripetljajem ne ognejo niti protagonisti prvega dela. Presenečenja si sledijo eno za drugim, berljivo napisan roman pa tako postane prava domača žanrska poslastica. Priporočam. > **ALEŠ CIMPRČIČ**

Skrivna križarska vojna

Oliver Bowden; prevod: Jernej Zoran
Učila International, zbirka Žepna knjiga,
2015, m. v., 365 str., 10,90 €

Serijski računalniških iger *Assassin's Creed* je tudi zaradi zgodbe navdušila marsikateriga igračarja. Zato ne preseneča, da je bilo po njej napisanih precej knjižnih predelav. Nad njimi vihti pero angleški pisatelj Oliver Bowden, ki bo letos izdal že osmo knjigo, spisano po tej licenci, pred nami pa je prevod tretjega dela. *Skrivna križarska vojna* se vrača h koreninam, h glavnemu junaku prvega dela izvirne franšize. Za uživanje ob branju torej ni potrebno poznati prejšnjih romanov, *Renesanse* in *Bratovščine*. Pripoved sledi Altairju, članu bratovščine morilcev, ki dobi nalogo pokončati devet oseb. Ob tem pa se mu začne razkrivati globoka templjarska zarota. Napeta pustolovska zgodovinska fikcija, umeščena v Sveto deželo trinajstega stoletja, bo zaradi razširitve zgodbe privlačna tudi za tiste, ki so se z Altairjevimi dogodivščinami seznanili že prek igralnega ploščka. > **ALEŠ CIMPRČIČ**

Kdo je pred 30 leti umoril petnajstletno Nolo?

Neodložljiv evropski triler!

Skenirajte kodo in si privoščite odmerek poskusnega branja!

Z vrhov evropskih lestvic je izrinil D. Browna in Petdeset odtenkov sive. Na dušek ga je prebralo več kot dva milijona bralcev v več kot 40 jezikih. Prisluzil si je dve literarni nagradi.

Posmrtno ostanke petnajstletne Nole izkopljejo na vrtu pisatelja Harryja Queberta. Izkaže se, da sta bila z najstniko ljubimca. Harry je kriv – primer je rešen. Še zdaleč ne.

Ne trudite se uganiti konca. Nič ni, kot se zdi.

Knjiga je izšla s podporo programa Ustvarjalna Evropa (2014–2020)

Najhitreje do knjig: v knjigarnah
www.emka.si 080 12 05

70 LET

Zamenjana zibelka

Sophie Hannah

prevod: Neža Ropret

Učila International, zbirka Žepna knjiga, 2015, m. v., 334 str., 10,90 €

Alice in David Fancourt sta na videz sanjski par, ona mila osirotela lepotica, on vljuden, čeden in galanten, uspešen računalničar iz ugledne bogate družine. A navidezna popolnost začne razpadati, ko se soočita z nenavadno preizkušnjo. Med Aličino odsotnostjo izgine njuna hčerka Florence, ki jo nekdo, tako zatrjuje Alice, zamenja z drugim dojenčkom. David Aličini zgodbi ne verjame. Prepričan je, da je njegova žena nora ali pa da mu laže. V klobčič skrivnosti, ki se s konfliktom začne razpletati, je zamotan tudi umor Davidove prve žene. Le kdo od junakov, ki se z vsako novo stranjo kažejo v drugačni luči, je zločinec? Nenavadna psihološka kriminalka, ki bralca drži v napetosti od prve do zadnje strani. > **AJDA JANOVSKY**

Drugo življenje

S. J. Watson

prevod: Neža Vilhelm

Učila International, zbirka Žepna knjiga, 2015, m. v., 409 str., 12,90 €

Pisatelj S. J. Watson je vode kriminalnega žanra razburkal z uspešnim psihološkim trilerjem *Preden zaspim* (2011), v katerem je posredno tematiziral izgubo spomina. V drugi knjigi,

ki je tudi v izvirniku izšla letos, igra osrednjo vlogo pojem (spletne) identitete in skritih, vzporednih življenj, za katera bližnji ne vedo. Julija je poročena ženska in mama najstniku, ko izve, da je njena sestra umrla nasilne smrti. Policija primera ne jemlje dovolj resno, zato se Julija na svojo pest poda v globino skrivnosti, ki ovijajo sestrično brutalno smrt. Kmalu začne ugotavljati, da je Kate živela drugačno življenje od tistega, ki ga je prikazovala navzven, nekaj sila podobnega pa se zdaj začne dogajati Juliji. Zgodba se začne počasi in nadaljuje v hitrejšem tempu, pripoveduje pa o temnih plateg interneta. > **ŽIGA VALETIČ**

Modrost očeta Browna

Gilbert Keith Chesterton

prevod: Branko Gradišnik

Celjska Mohorjeva,

2015, m. v., 257 str., 20 €, JAK

Chestertonove zgodbe o bistrem in intuitivnem katoliškemu duhovniku očetu Brownu, nekakšni konkurenci Sherlocka Holmesa, so v slovenščini najprej izšle kot izbor v eni knjigi, sedaj pa so se pri Mohorjevi založbi odločili, da jih bodo izdajali v skladu z izvirnim izidom. Leta 2013 je tako izšel prevod prve zbirke *Nedolžnost očeta Browna*, ki je izvirno izšla 1911, sedaj pa smo dobili prevod naslednje, ki je izšla tri leta kasneje. Če vas zanimajo nekonvencionalne detektivske pripovedi, v katerih so posamezne zgodbe (v njih niti umori niso nujni vedno umori) pogosto enakomerno razporejene med sam primer ter osvetljevanje takratne družbe, če uživite v filigransko izpisanih stavkih, ki jih je, s posnemanjem staromodnega slovenskega jezika, mojstrsko prevedel Branko Gradišnik, potem bo tudi *Modrost očeta Browna* več kot pravo čtivo za vas! > **SAMO RUGELJ**

Resnica o aferi Harry Quebert

Joël Dicker; prevod: Alenka Moder Saje

Mladinska knjiga, zbirka Krimi, 2015, t. v., 645 str., 37,96 €

Ambiciozno žanrsko delo mladega švicarskega pisatelja, ki je poleti 2013 s prvega mesta najbolj prodajanih knjig v Evropi sklatilo *Inferno* Dana Browna, je postavljeno v Ameriko in se po eni strani spogleduje s kultno televizijsko serijo *Twin Peaks*, po drugi mežika *Loliti* Vladimirja Nabokova, po tretji pa odgovarja na trilogijo *Millenium* Stiega Larssona. V ospredju romana so trije liki: petnajstletna Nola Kellergan, ki je pred tridesetimi leti izginila, potem slavni pisatelj Harry Quebert, njen takratni ljubimec, ki so mu po treh desetletjih zdaj na vrtu našli Noline posmrtno ostanke, kar ga takoj spremeni v prvovrstnega osumljenca, in pa mladi pisatelj Marcus Goldman, tudi Quebertov nekdanji učenec, ki se v iskanju navdiha za svojo naslednjo knjigo na lastno pest odpravi na kraj zločina raziskovat vse okoliščine tega primera. *Resnica o aferi Harry Quebert* se tako lahko glede na svoje glavne like in zgodbo bere kot napeto žanrsko delo, v katerem se potencialni osumljenci in njihovi motivi kopicijo iz strani v stran, po drugi strani pa je to svojevrstna meditacija o težavah in izzivih pisanja knjig ter njihovega izdajanja. Nepredvidljivo do zadnje strani! > **SAMO RUGELJ**

Utopljeni spomini

Michael Robotham

prevod: Samo Kuščer

Učila International, zbirka Žepna knjiga, 2015, m. v., 414 str., 12,90 €

Mednarodno uspešen avstralski pisec kriminalk Michael Robotham, v slovenščino je bil preveden njegov prvelec *Osumljenec* (2002), v novem psihološkem trilerju sledi inšpektorju Vincentu Ruizu, ki se ranjen zbudi v bolnišnici. Rešili so ga iz Temze, na čolnu pa so našli sledi krvi še treh ljudi. Ruiz se ne spomni pretekle noči, niti zadnjih nekaj tednov, ve pa, da je nazadnje sledil novim informacijam o izginiti sedemletni deklici Mickey Carlyle, hčerki nevarnega zločinca. Čeprav je storilec za zapahi, Ruiz verjame, da je še živa. Kolegi ga sumijo, da hlina amnezijo in je morda koga ubil, njegov prijatelj Joseph O'Loughlin pa mu svetuje, naj sledi dokazom. Bo mati še naprej žalovala za hčerko ali jo bo znova objela? > **KATJA CINGERLE**

Stalinova sablja

Ivan Ivanji; prevod: Vlado Vrbič

Karantanija, 2015, m. v., 195 str., 19,90 €

Poleg Stalinove sablje iz naslova – najslavnejšega Titovega darila, ki mu ga je podaril Stalin leta 1944 za zasluge v boju proti fašizmu – sta avtorju kot navdih pri snovanju zgodbe služila še bližajoča se obletnica stopetdesetega rojstnega dneva Nikole Tesle oziroma njegova ideja o smrtonosnih žarkih ter uboj dveh gardistov v Beogradu leta 2004. Kriminalistično-vohunski roman je jasno umeščen v trdne okvire žanra, kjer se balkansko podzemlje prepleta z visoko politikom. Avtor na to pripovedno okostje lepi realne zgodovinske osebe in dogodke ter vse skupaj postavi na natančno izrisane, prepoznavne prostorske koordinate, zaradi česar napeta zgodba deluje verjetno in prepričljivo. > **MAŠA OGRIZEK**

Dragulj v pesku

Tessa Afshar

prevod: Irena Modrijan

Družina, 2015, m. v., 326 str., 19,90 €

Življenje čedne Rahábe iz Jerihe se čez noč postavi na glavo, ko jo njen oče kot prostitutko proda bogatemu meščanu in s tem zapečati njeno nadaljnjo usodo. Postavna Rahába več kot desetletje opravlja posel, ki se ji studij in ob katerem na vso moč trpi, a ob tem ve, da lahko le ona reši družino bede in lakote. Končno jo splet okoliščin, v katerih reši življenje dvema vojakoma uglednega vodje Judovih plemen Salmóna, privede v novo okolje, kjer se ob pomoči globoke vere spreobrne, ob tem pa tudi spozna, da je kljub svoji preteklosti, v katero jo je pahnila usoda, vredna čiste, najzlahtnejše ljubezni. Roman, zasnovan na biblični zgodbi, prinaša nauk o pomenu vere in (za)upanja, ki odpirata vrata v lepše in polnejše življenje. > **VESNA SIVEC POLJANŠEK**

Poljub do popolnosti

Susan Mallery; prevod: Neža Kralj

Učila International, zbirka Žepna knjiga, 2015, m. v., 320 str., 10,90 €

V prvi knjigi iz serije *Romance iz Fool's Golda* spoznamo nekaj neobičajnih ženskih junakinj. Mestna županja in neuradna ženitna posrednica Marsha, je nova šefica simpatične Charity, ki se kot pravkar priseljena mestna urbanistka ne znajde najbolje, a se kmalu spoprijatelji s Pio, čedno domačinko in organizatorko zabav in festivalov. Jo, lastnica priljubljenega mestnega bara, za svojim šankom sliši mnogo nesrečnih zgodb. In kje so v tej zgodbi moški? Zgleda, da so vsi nekako zapustili Fool's Gold, pravljično kalifornijsko mesto pod vznožjem gorovja Sierra Nevade, zato se je županja odločila, da jih je treba nekaj privabiti nazaj, tako ali drugače. Ali bo za začetek lahko spentljala Charity in nekdanjega kolesarskega šampiona Josha? > **RENATE RUGELJ**

Odločitve

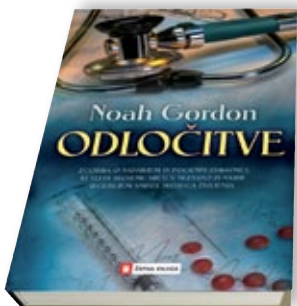
Noah Gordon

prevod: Maja Lihtenvalner

Učila International, zbirka Žepna knjiga, 2015, m. v., 400 str., 12,90 €

Po *Zdravniku* in *Šamanu* smo dobili še tretji, zaključni del zgodovinske sage o Colovih zdravnikih. V 11. stoletju je legendarni zdravnik Robert J.

Col ugotovil, da ima poseben dar in lahko začuti kdaj bolnika začne zapuščati življenjska sila, to vedenje pa se je nadaljevalo tudi skozi generacije prvorojenih sinov, ki so podedovali tudi njegove R. J. inicialke. V 20. stoletju pa se je ta dar utelesil v hčerki, Roberti Jeanne, znani tudi kot R. J., ki sprva sploh ne želi postati zdravnica in mora skozi številne drame in tragedije, da uredi svoje življenje, ki se ji je po smrti ljubimca postavilo na glavo. Na koncu namesto bleščeče kariere v veliki kliniki, odpre ordinacijo v majhnem mestu, kjer se mora dokazati kot zaupanja vredna zdravnica in tudi kot ženska. Avtor, ki je prvi del trilogije napisal pred skoraj tridesetimi leti, zadnjega pa deset let kasneje, je odličen pripovedovalec zgodbar in pri svojih 89 letih še vedno piše knjige, po *Zdravniku*, pa je bil leta 2014 posnet tudi film za velika platna. > **RENATE RUGELJ**

Lopov ostane lopov

Sarah MacLean

prevod: prevod: Katarina Mahnič

Mladinska knjiga, zbirka Oddih, 2015, t. v., 452 str., 32,96 €

Romantična zgodovinska romanca, ki se meša s skrivnostnimi hodniki temačnega londonskega podzemlja 19. stoletja, je prva knjiga iz serije *Pravila lopovov*.

Mladi markiz Bourne je s kartanjem izgubil veliko družinsko posest in bil zato izločen iz visoke družbe. Jeza, žalost in maščevanje ga v naslednjem desetletju zapeljejo po drugih poteh in postane partner enega najbolj ekskluzivnih klubov, kjer lahko bogati gospodje na skrivaj izživljajo vse svoje strasti. Naključje je hotelo, da neko noč sreča prijateljico iz otroštva, vzorno in lepo vzgojeno Penelope, ki za svojo prihodnost načrtuje vse kaj drugega kot miren in zgleden zakon. Kdo bo koga zapeljal in kam je vprašanje, ki ga ameriška avtorica skrbno skriva vse do končnega razpleta zgodbe. > **RENATE RUGELJ**

Nevarno razmerje

Joanna Bourne

prevod: Maša Zupančič

Hiša knjig, založba KMŠ, zbirka Vohuni, 2015, m. v., 557 str., 12,99 €

Jess »Hitroprstna« Whitby se je že kot majhna deklica pod zaščito londonskega kralja podzemlja izurila v žeparstvu in vlamljanju. Ko jo je pri desetih letih dolgo izgubljeni oče Josiah odpeljal v tujino, sta skupaj na noge postavila uspešno pomorsko podjetje. Ko Josiaha zaprejo in ga obtožijo, da angleške državne skrivnosti prodaja v Francijo, se Jess odloči, da bo dokazala, da to ni res. To pa lahko naredi le, če najde pravega izdajalca, skrivnostnega Cinqa. Na sumu ima kapitana Sebastiana Kenneta, človeka, ki je njenega očeta predal angleškimi oblastem. Ampak Sebastianu se vloga brezčutnega izdajalca ne poda tako dobro kot vloga zapeljivega osvajalca ... Se bodo dokazi ujemali s tem, kar Jess narekuje njeno srce? > **KLARA JARC**

Iskrena knjiga, ki seže do srca.

Suzana Zagorc

KAJ PA VIDVA ČAKATA?!

Resnična zgodba para, ki ga odločitev za otroka vodi od uradne preko alternativne medicine vse do osebne preobrazbe

V prodaji od 21. 9. 2015!

254 strani

18,90 €

zbirka Preobrazba UMCo

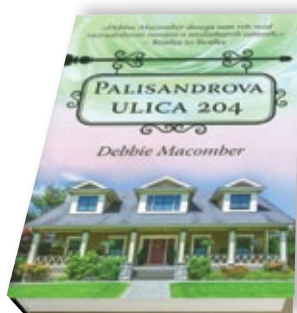
Naročila: 01/520 18 39 • knjigarna@umco.si •

spletna knjigarna www.bukla.si

Knjige založbe UMCo so na voljo tudi v vseh boljše založenih knjigarnah!

Palisandrova ulica 204

Cedar Cove – 2. knjiga
Debbie Macomber
prevod: Anja Furlan
Hiša knjig, Založba KMŠ,
2015, m. v., 478 str., 12,99 €

Številka dve, s katero se začne hišna številka v naslovu, naznanja, da je pred nami druga iz serije knjig o idiličnem mestecu Cedar Cove (trenutno jo lahko spremljamo tudi v obliki televizijske nadaljevanke z Andie MacDowell v glavni vlogi). Tokrat pokukamo v usode knjižničarke Grace, ki se trudi preboleti nedavno izginotje moža Dana (predvideva, da je odšel k drugi ženski), Graceine hčerke Maryellen, ki se zaradi bridkih izkušenj v preteklosti ne upa prepustiti vzhajajoči novi ljubezni, in Justine, hčerke Graceine najboljše prijateljice Olivie, ki se po hitri poroki z najboljšim prijateljem pokojnega brata sprašuje, ali ni nemara naredila napake ... Sočen bralni grizljaj, poln zgodb, s katerimi se bralec z lahko poistoveti in nemara v njih celo prepozna odsev dogodkov iz resničnega življenja. > **AJDA JANOVSKY**

Astrološki vodnik za strta srca

Silvia Zucca
prevod: Petra Berlot Kužner
Učila International, zbirka Žepna knjiga,
2015, m. v., 512 str., 14,90 €

Humoren ljubezenski roman o samski Alice, ki ji sredi mladostnih tridesetih let ne gre nič prav od rok. Njen bivši se bo poročil z drugo, njena služba je pod vprašajem, na vseh področjih se je drži smola in nikakor ne najde pravega moškega. Zato se s prijateljevo pomočjo zateče v astrologijo in njene dogodivščine sekajo presenetljivo zabavni opisi moških po njihovem zodiakalnem znamenju, npr. »Tarzan je bil gotovo oven, ali kozorog je obdarjen s smislom za humor sušilnega stroja, ali strelec ima genetske predispozicije za varanje, moškega tehtnico pa ne mučijo samo hamletovski eksistencialni dvomi, temveč tudi sleherna vsakdanja odločitve, ali bi raje jedel špagete ali zrezek«. Seveda pa Alice na koncu ugotovi, da ljubezen ne potrebuje zvezd, da bi našla pot do srca. > **RENATE RUGELJ**

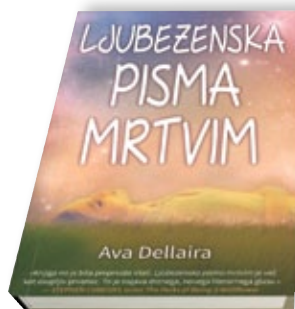

Poročna stava

Jane Ashford
prevod: Mojca Žnidaršič
Učila International, zbirka Žepna knjiga,
2015, m. v., 395 str., 12,90 €

Lady Emma je imela to nesrečo, da se je zaljubila v kvartopirca. Kljub nasprotovanju svoje družine se je z njim poročila in odšla živeti v tujino, on pa je zakockal njeno celotno premoženje,

na koncu pa še umrl. Ob vrnitvi v Anglijo po sedmih letih ima Emma tako le zvestega služabnika, pogum in načrt za preživetje, ki vključuje služenje denarja s kartanjem. Ko po naključju vidi, kako si neznanec od njenega mlajšega brata priigra zadolžnice, se odloči, da mora rešiti naivnega mladeniča, zato se zamaskirana poda za neznanecem. Predlaga mu, da igrata za zadolžnice, vendar ima stava velike vložke, Colin Wareham, baron St. Mawr, pa ne namerava izgubiti. Lahko si priigra Emmo, za njeno srce pa se bo moral bolj potruditi. > **KLARA JARC**

Ljubezenska pisma mrtvim

Ava Dellaira
prevod: Anja Furlan
Hiša knjig, Založba KMŠ,
2015, m. v., 413 str., 12,99 €

Kako se soočiti z izgubo ljubljene osebe in ob tem še naprej živeti »običajno« življenje, ki v resnici nikoli več

ne bo takšno kot nekdaj? Kakšni viharji divjajo v notranjosti žalujoče osebe in kako na vse to gledajo drugi? Pisateljica se je v svojem prvencu, tako pretanjenem in občutenem, da v trenutku posrka vase čutečega bralca, lotila občutljive teme žalovanja. Glavna junakinja, petnajstletna Laurel, čez noč izgubi svojo starejšo sestro May, ki ji je ves čas predstavljala brezpogojno vzornico, obenem pa je bila tudi njena spremljevalka na poti v svet odrasčanja, saj sta dekleti zaradi nedavne ločitve staršev lahko našli oporo le druga v drugi. A zdaj je Laurel bolj ali manj prepuščena sebi, uteho pa najde edino v pisanju preminulim zvezdnikom, ki jim v pismih izlije vso svojo bolečino. Nadvse tankočutni roman, ki odstira pogled na najrazličnejše faze žalovanja, ne bo nikogar pustil ravnodušnega. > **VESNA SIVEC POLJANŠEK**

Ljubezen v vinogradu

Laura Dave
prevod: Andrea Potočnik
Učila International, zbirka Žepna knjiga,
2015, m. v., 304 str., 10,90 €

Med zadnjim pomerjanjem poročne obleke Georgia na ulici zagleda svojega zaročenca, ki se sprehaja z neko žensko in malo deklico, ter spozna, da je pred njo skrival nekaj, kar ji bo življenje obrnilo na glavo. Da bi pobegnila pred njim, se zateče v svoj domači kraj, k družini, ki jo po navadi zna potolažiti. A tokrat najde mamo z moškim, ki ni njen oče, očeta, ki ne živi več v njihovi hiši, in brata, ki ji očitno nekaj prikrivata. Poleg vsega tega njena starša prodajata družinski vinograd, in sicer podjetju, katerega zastopnik je čedni Jacob. Preden si Georgia ponovno sestavi svoje življenje, mora najprej ugotoviti, kje je zares njen dom in s kom ga želi deliti. > **NEŽA POZNIČ**

Ko pride pomlad

Julie Garwood
prevod: Neža Kralj
Mladinska knjiga, zbirka Oddih,
2015, t. v., 409 str., 32,96 €

Peta in zadnja v seriji knjig o Claybor-novih se suče okrog uporniškega Cola. Četrti brat se v nasprotju s preostalimi tremi še ne želi ustaliti in umiriti. Zato mu prav nič ne diši ponudba zveznega šerifa, da bi se odrekel hoji po robu zakona in mu pomagal iskati tolpo okrutnih bančnih roparjev. Mojstrica romanc (tudi v tej knjigi osvaja ljubitelje priljubljene serije z romantičnimi utrinki življenja na Divjem zahodu, neukrotljivimi značajni junakov in nepredvidljivimi zapleti, še posebej tistimi na področju ljubezni. > **AJDA JANOVSKY**

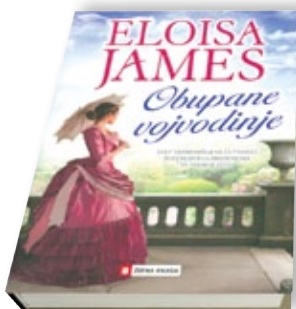
Obupane vojvodinje

Eloisa James

prevod: Katarina Žakelj

Učila International, zbirka Žepna knjiga, 2015, m. v., 352 str., 10,90 €

Ko Roberta spozna vojvodo Villiersa, se odloči, da se želi z njim poročiti. Ker ob njenem čudakem očetu ne kaže, da se bo to kadar koli zgodilo, za pomoč prosi vojvodinjo Beaumont. Ta ji obljubi, da ji bo pomagala in ga povabila na ples, a Roberta ne ve, da je vojvodinja to storila tudi iz lastnega interesa, saj želi z njim odigrati partijo šaha. Villiers namreč slovi kot izvrsten šahist, vojvodinja pa ga želi javno poraziti, da bi se mu maščevala za nekaj, kar je pred leti storil njeni prijateljici. Večdnevna partija šaha se začne, Roberta pa se znajde v vrtincu nezvestobe, ljubimcev in laži. Ob vsem tem jo spremlja moški, ki jo resnično ljubi in upa, da bo Roberta pravočasno spoznala svojo zmoto o Villiersu. > **NEŽA POZNIČ**

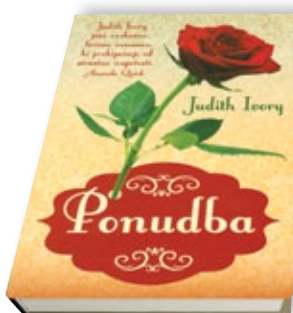
Ponudba

Judith Ivory

prevod: Sabina Imamović

Hiša knjig, Založba KMŠ, 2015, m. v., 508 str., 12,99 €

Z nadvse uspešnim poučevanjem pravilne izgovorjave in lepega vedenja si je lady Edwina prisluzila pravi sloves – v tem je namreč tako dobra, da so vsi, ki so že slišali zanjo, prepričani, da lahko preobrazi kogar koli. Vendar uspehi Edwini niso stopili v glavo. Najraje ima svoj umirjen vsakdan. A navidezno nedolžna stava bo vse obrnila na glavo. Edwina namreč sprejme izziv, da lahko Micka Tremorja, nepoboljšljivega podeželana, spremeni v gentlemana. In za to ima le šest tednov časa! Ji bo uspelo izšolati trmastega Micka do letnega plesa vojvode Arleškega? Ali ima mogoče tudi Mick kakšno skrito lekcijo za Edwino? Pričakujte zgodbo, polno komičnih in romantičnih zapletov. > **VANJA JAZBEC**

Poletna romanca

Mary Kay Andrews

prevod: Suzana Eckert

Učila International, zbirka Žepna knjiga, 2015, m. v., 439 str., 12,90 €

Oddih ob obali za tri prijateljice predstavlja dobrodošlo spremembo in jim da možnost, da se za nekaj časa skrijejo pred svojimi problemi – Ellis se poleg izgube službe sooča s tem, da je še vedno samska, Julia se odloča med ljubeznijo in kariero, Doris pa objokuje razpadlo zvezo. A izkaže se, da počitnice le ne bodo tako mirne, kot so sprva načrtovala. Ellis se zaplete v vročo poletno romanco, ki njeno življenje postavi na glavo, pridruži pa se jim tudi Maryn, ki beži pred problemi, ki so večji, kot si je katera koli od njih kdaj lahko predstavljala. Vse štiri ženske se soočajo z vprašanji kariere, družine in partnerskih razmerij ter skupaj preživijo mesec, ki ga ne bodo nikoli pozabile. > **NEŽA POZNIČ**

NOVOSTI iz zbirke

ŽEPNA KNJIGA

UČILA

10,90 EUR

16,90 EUR

Izid: 11. september

10,90 EUR

Izid: 11. september

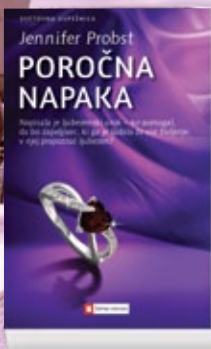
10,90 EUR

10,90 EUR

12,90 EUR

10,90 EUR

10,90 EUR

Izid: 11. september

12,99 EUR

Izid: 11. september

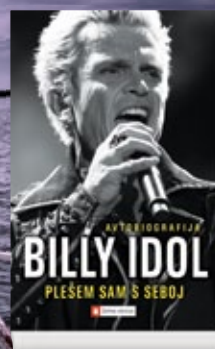

16,90 EUR

10,90 EUR

Izid: 11. september

12,90 EUR

Gelix KNJIGARNA

LJUBLJANA: Citypark • Čopova ulica 7 • E.Leclerc • Kolosej • Miklošičeva 11 • Mercator center Šiška • Mercator center Šmartinska • Pasaža Maximarketa • Supernova Rudnik; CELJE: Citycenter • Planet Tuš; DOMŽALE: Mercator center; KAMNIK: Qlandia; KOPER: Planet Tuš; KRANJ: TC Savski otok; MARIBOR: Mercator center Tabor • Planet Tuš • Qlandia; NOVA GORICA: Qlandia • Supernova; NOVO MESTO: Qlandia;

www.felix.si

Ob izidu prevoda zadnjega romana v seriji Millennium, ki jo je zasnoval Stieg Larsson, je s prevajalko Danni Stražar nastal kratek intervju. Danni je rojena na Švedskem slovenskim staršem, a se je z bratoma in mamo vrnila v Slovenijo, tukaj hodila na osnovno šolo in obranila stik s slovenskim jezikom. Po zaključeni Pedagoški fakulteti se je vrnila na Švedsko, kjer se je po študiju švedščine na Univerzi v Lundu začela ukvarjati s prevajanjem. V času od 2007 do danes je prevedla iz švedščine v slovenščino vrsto romanov. Najbolj znan je gotovo prvi, katerega avtor je Stieg Larsson – Moški, ki je sovražil ženske (bolj znan pod naslovom Dekle z zmajskim tatujem). Zadnji roman Dekle v pajkovi mreži je na podlagi že zasnovanih likov Stiega Larssona napisal David Lagercrantz.

»Lisbeth Salander, kot vedno, ukrepa v svojem lastnem tempu ...«

Dekle v pajkovi mreži

serija Millennium, knj. 4

David Lagercrantz

prevod: Danni Stražar

Učila International, zbirka Žepna knjiga,

2015, m. v., 528 str., 14,90 €

Bukla: Zanimivo je, da Larsson v svojih romanih večkrat omenjal Piko Nogavičko, ki ga je očitno očarala. Njegova glavna junakinja Lisbeth Salander se pri reševanju težkih življenjskih položajev zanaša predvsem nase in ne na obstoječe državne službe. Pri tem je očitna težava v slabi komunikaciji med žrtvijo in uradniki, ki se obnašajo pokroviteljsko in ne prisluhnejo zares tistemu, ki išče pomoč. Kako ti vidiš Lisbeth?

Stražar: Res je, da jo (Piko Nogavičko, op. a.) je veliko omenjal. Tako se v tem delu Lisbeth profesorju Balderju predstavi kot Pika, svoje stanovanje pa poimenuje V. Kulla, kar v prevodu pomeni vila Čiračara. Vzporednica s Piko Nogavičko je dejansko zelo očitna, če ju začneš globlje povezovati. Lisbeth Salander je prav tako upornica, samostojna, pravičniška v smislu, da opazi krivice in jih želi popravljati. Poleg tega pa je tudi pri njeni fizični moči opaziti vzporednice – ob tem da trenira boks, je skorajda neuničljiva. Svojo telesno moč uporabi vedno le v obrambi, če se znajde v podrejenem ali ponižujočem položaju, ob tem pa se nikogar ne boji, saj ne prizna šibkosti. Vendar ne gre le za fizično moč, saj Lisbeth obvlada tudi računalniški svet, v katerem zanjo ni nobene ovire – je izjemna hekerka, ki izbrskane podatke uporablja izključno za boj proti kriminalu. Tako kot pri Piki Nogavički jo je usodno oblikovalo njeno otroštvo, ko je zase skrbela dejansko sama, saj je sistem zatajil na celi črti.

Bukla: Kakšna je sodobna Švedinja oz. njeno počutje in položaj v družbi, ki jo imamo za naprednejšo in bolj emancipirano?

Stražar: Sicer je res splošno znano, da je Švedska ena najbolj enakopravnih držav na svetu, vendar, kot sami pravijo, je na tem treba narediti še veliko. Opozarja se na določeno diskriminacijo glede plač in zasedanja visokih položajev, ki so še vedno bolj v moških rokah. Poleg tega imajo ženske zaradi nege in vzgoje otrok krajši delovnik (50 %, 75 %, 80 % delovnik), kar posledično zanje pomeni nižjo plačo in manjšo pokojnino. Na tem področju, pravijo, bo treba še veliko narediti.

Bukla: Zaupajte nam, o čem govori zadnje nadaljevanje Millenniuma?

Stražar: Časopis Millennium je dobil novega delničarja in zlobni jeziki namigujejo, da je Mikaela Blomkvista povozil čas, saj naj bi bil konec z njegovim novinarskim delom kot tudi medijskim uspehom. Neke noči profesor Frans Balder, vodilni na področju raziskovanja umetne inteligence,

Danni Stražar,
prevajalka

Foto: Jana Jočif

telefonira Mikaelu Blomkvistu in trdi, da ima podatke o ameriški obveščevalni službi, ki bodo pretresli svet. Poleg tega je imel stike s hekerko, za katero se izkaže, da je zelo podobna osebi, ki jo pozna Mikael Blomkvist. Blomkvist začne upati, da bo odkril senzacionalno zgodbo, ki jo potrebuje ta in časopis Millennium. Lisbeth Salander, kot vedno, ukrepa v svojem lastnem tempu in počne svoje stvari. Vendar se njune poti znova srečajo.

Zadnji del Millenniuma torej tematsko govori predvsem o umetni inteligenci, krajah inovacij s tega področja, ameriški obveščevalni službi NSA in še o čem.

Bukla: Glede na dejstvo, da je Stieg Larsson zapustil tri dokončane romane in nekaj nadaljevalnih zapisov, je založba morala poiskati avtorja, ki bo nadaljeval njegovo delo. To je David Lagercrantz, prav tako popularen švedski novinar in pisatelj uspešnic, tudi avtor biografije Zlatana Ibrahimovića. Kakšna je razlika v pripovedovanju med prejšnjim in sedanjim avtorjem, ki je od Stiega Larssona (oziroma založbe) dobil rokopis v dodelavo?

Stražar: Če dobro pomislim o razliki v pristopu med Larssonom in Lagercrantzem, bi rekla, da je slednji bolj neposreden, prej preide k dogajanju in manj ovinkari, sploh v primerjavi s prvo Larssonovo knjigo. Nekaj je tudi slogovnih razlik in je seveda opazno, da je to delo drugega avtorja, vendar v resnici zgodba zelo pritegne in je zanimivo zastavljena. Seveda je težko vedeti, koliko so ohranili Larssonov osnutek (oz. celotno besedilo – če sploh) – konec koncev sta 2. in 3. Larssonova knjiga tudi vsebinsko glede dogodkov »hitrejši«, vendar je v tej knjigi mogoče manj opisovanja in pride hitreje do »akcije«. Torej se zdi, da ima vseeno hitrejši tempo, in to kljub temu, da je kar obsežna.

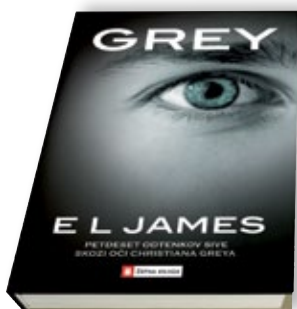
Dela, ki so izšla v Danninem prevodu: poleg že omenjenih romanov iz serije Millennium (založba Učila) še devet uspešnih kriminalk Camille Läckberg, (od Ledene princeze do Krotilca levov), knjige za otroke Martina Widmark o mladih detektivih Lovru in Maji, pa mladinski romani (Zvezde sijajo v temi Johanne Thydell), še posebej pa je svoje bogato prevajalsko znanje izrazila v knjigi Märte Tikkanen Veliki lovec (izšla pri Cankarjevi založbi).

Grey

E. L. James

prevod: Marko Bogataj

Učila International, zbirka Žepna knjiga, 2015, m. v., 560 str., 14,90 €

Seveda, nekateri vihajo nos nad trilogijo *Petdeset odtenkov sive*, češ, da gre za poceni žanrske knjige, vendar pa je težko prezreti iznajdljivost E. L. James, njene avtorice. Knjižni fenomen, ki se je začel kot nedolžno spletno fenovsko pisanje zaradi navdušenja nad knjižno serijo *Somrak*, je potem prerasel najprej v angleško govoreči, potem pa še globalni knjižni spektakel, ki se mu v komentiranju in analiziranju niso mogli izogniti niti resni mediji. Ob tem da so »odtenki« mimogrede lansirali še nov knjižni žanr, »pornografije za mamice«, ki je v nekaj letih dobil množico posnemovalcev, no, posnemovalk, je prvi del

trilogije letos oživel tudi na filmskem platnu, njegov presenetljivo visoki obisk pa je napovedal snemanje nadaljevanj v naslednjih letih. Vendar pa se E. L. James ni ustavila na tej točki, saj nam z *Greyem*, knjigo, ki predstavlja nekakšno vzporednico prvotni trilogiji, zgodbo glavnih dveh junakov predstavi še skozi moški, torej Sebastianov pogled. Je ta realističen? Je realno, da se mu Anastasia že takoj po prihodu skozi vrata sicer zdi pretirano sramežljiva in negotova, a obenem, ko jo pogleduje od blizu, hkrati tudi tako neustavljivo privlačna, da si jo že takoj zamišlja zvezano v svoji skrivnostni sobi? Debata na to temo je v naslednjih mesecih zagotovljena tudi v naših logih, kakor tudi to, da bo *Grey* nedvomno postal ena največjih knjižnih uspešnic te jeseni. > **SAMO RUGELJ**

E: L. James

Zapelji me ob zori; Poljubi me v polmraku

Lisa Kleypas

prevod: Neža Kralj

Mladinska knjiga, zbirka Oddih,
2015, t. v., 341/362 str., 29,95 €/knjigo

Ljubitelji ljubezenskih romanov z zgodovinskim pridihom bodo znova prišli na svoj račun! Romana iz serije zgodb o družini Hathaway prinašata obilo zapletov in nenavadnih preobratov.

V romanu *Zapelji me ob zori* se zgodba vrtila okrog lepe Winifred Hathaway, ki ji je v ranih najstniških letih čedni cigan Kev Merripen, za katerega je skrbela Winina družina, rešil življenje. Takrat se je med njima spletla tesna vez, ki se ni razrahljala niti potem, ko sta odrasla. Toda zaradi Kevovega ponosa in Winine trme se zdi, da kljub medsebojni privlačnosti ne bosta nikdar našla skupne sreče ...

Tudi v romanu *Poljubi me v polmraku* glavnima junakoma, čedni mladenki Poppy Hathaway in bogatemu hotelirju Harryju Rutledgeu, ne gre vse kot po maslu. Že res, da se Poppy na veliko začudenje vse družine na hitro poroči s Harryjem, a vsi vedo, da je to storila samo iz časti. Bo med njima sploh kdaj vzplamtela prava ljubezen?

Odpotujte v dobro stoletje in pol oddaljeno preteklost in skupaj s Hathawayevimi podoživite vse razburljivosti njihovih strastnih življenj! > **VESNA SIVEC POLJANŠEK**

Zakaj ne morem biti ti?

Allie Larkin

prevod: Mateja Malnar Štembal

Hiša knjig, Založba KMŠ, 2015, m. v., 414 str., 12,99 €

V idilično življenje Jenny Shaw nepričakovano udari strela nemile usode: nekaj dni pred načrtovanimi romantičnimi počitnicami v dvoje se razide z moškim, za katerega je bila prepričana, da bo v bližnji prihodnosti postal njen mož. Vsa iz sebe se odpravi na poslovno potovanje v Seattle, kjer jo v hotelu neznanka zamenja za svojo bivšo sošolko. Še vedno pretresena zaradi razhoda s fantom sprejme igro ne da bi sploh vedela, v čigave čevlje je pravzaprav stopila. Prikupna, duhovito napisana romanca, s privlačno glavno junakinjo in vrsto zanimivih zapletov. > **AJDA JANOVSKY**

NOVO IZ HIŠE KNJIG

Luanne Rice
Zvezdni utrinki

Susanna Kearsley
Zimsko morje

Jennifer Ashley
Škandalozni zakon lady Isabelle

Courtney Milan
Škandal z guvernanto

Georgette Heyer
Frederica

Lorraine Heath
Med grehom in poželenjem

Megan Maxwell
Tudi žabci se zaljubijo

NOVO IZ HIŠE KNJIG

Več kot 4.500 izdaj najdete na www.galarna.si

- 95% naročil odpošljemo isti dan
- možnost osebnega prevzema
- GLS dostava le 3,00 €
- romani, vodniki, kulinarika ...
- več kot 1.000 otroških izdaj

tel.: 059 932 107
info@galarna.si

Potopite se v svet knjig!

Distribucija Avrora
t: 059 932 107
e: info@galarna.si

Kako so kuhali pri Kosovelovih

urejanje: Magdalena Svetina Terčon
fotografije: Jakob Gustinčič et al.

Kosovelova knjižnica Sežana, Založništvo tržaškega tiska in Buča, zbirka Kulinart, 2015, m. v., 70 str., 12 €

Tončka Kosovel, sestra pesnika Srečka, je bila uradnica, vendar so njenim sodobnikom in sodobnicam ostali bolj v spominu kuharski tečajji, ki jih je v petdesetih letih vodila po kraških vaseh. Poznavanje kulinaričnih veščin ter strežbe in vedenja za mizo je posredovala tudi dijakom in dijakinjam Gospodarske kmetijske šole v Dutovljah. Kljub njenemu širokemu znanju pa ta knjiga ni avtorsko delo v ožjem pomenu besede. V domoznanski zbirki Kosovelove knjižnice v Sežani v rokopisih ohranjene recepte, ki so jih maturantke ŠC Srečko Kosovel pripravile za knjižno objavo, je Tončka nabrala iz različnih virov in prilagajala za svoje tečajnice. Večidel niso značilni le za Kras, so pa zrcalo bolj meščanskih kot podeželskih prehranjevalnih navad in idealov v njenem času. Več uvodnih zapisov govori o namenu in pomenu knjige, s katero urednica Martina Kofol vpeljuje zbirko s kulinaričnimi vsebinami, Kulinart, povezano s prireditvijo KulinArtfest v kraškem Volčjem gradu. > **IZTOK ILICH**

Domače pivo

Greg Hughes
prevod: Damir Milinović
Mladinska knjiga,
2015, t. v., 224 str., 27,96 €

Osnovno sporočilo avtorja, prvega med britanskimi domačimi pivovarji, je: varjenje piva doma je razmeroma preprosto in praviloma znatno cenejše od kupovanja v trgovini. In je obenem nesebičen konjiček, ki bo uporabniku priročnika pomagal širiti krog prijateljev, saj bo imel vedno na voljo veliko okusnih vzorcev. Najenostavnejše je varjenje piva iz kupljenega kompleta sestavin, zahtevnejše je varjenje s sladnim ekstraktom, še več časa, učenja in vaje pa zahteva drozganje (namakanje drobljenega slajenega ječmena), ki sčasoma najbolj razširi ponudbo vrst in okusov doma varjenega piva. Začetnik dobi prvih poglavjih osnovne informacije o zgodovini pivovarstva, vrstah hmelja in kvasa, dodatkih ter potrebni opremi in postopkih, v nadaljevanju pa lahko, glede na želje in zmožnosti, izbira med kar 100 recepti za sadna in pikantna, sveža in osvežilna, hmeljna ter polna in bogata piva. > **IZTOK ILICH**

Piškotji, piškotki in drugačno pecivo

Alenka Kodele, Tatjana Eberl
fotografije: Rok Bezeljak
Kmečki glas, 2015, m. v., 165 str., 12,50 €

Tudi če do tega trenutka niste čutili želje po uživanju sladkih dobrot, se vam bodo ob prebiranju tega priročnika v hipu

začele cediti sline. V njem je namreč na enem mestu zbranih toliko okusnih sladkosti, da na svoj račun pridejo tako tisti, ki prisegajo na preproste piškote, kot oni, ki stavijo na zahtevnejša peciva. Avtorica prvega dela priročnika Alenka Kodele namreč dobro ve, kaj gre sladkosnedcem najbolj v slast! Da je zadoščeno okusu sodobnih uživačev, tudi tistih, ki ne smejo uživati mlečnih ali še kakšnih drugih živil, je svoj lonček, pardon, pladenj s slaščicami, pristavila še mojstrica Tatjana Eberl, ki slovi po svojih presnih dobrotah. Glede na to, da knjiga na začetku ponuja tudi podroben pregled pekovskih sestavin, sledi pa še predstavitev različnih pripomočkov za izdelavo peciva, nam ne preostane drugega, kot da se brž lotimo sladkega dela! > **VESNA SIVEC POLJANŠEK**

Moj magnezij

Ajša Kranjc
Ara, 2015, m. v., 112 str., 12,90 €

Avtorica predstavi magnezij, ki ga je leta 1755 odkril škotski kemik Joseph Black, kot pomemben gradnik za zdravje, ki ga po nekaterih ocenah v telesu primanjkuje kar 50 do 80 odstotkom ljudi. Pisateljica sicer ne trdi, da je magnezij čudežen ali vsemogočen, vendar pa v telesu vpliva na številne procese. Prehranski magnezij je ključen za vsa tkiva, v katerih poteka bodisi električna bodisi mehanska dejavnost, vpleten je v energijsko proizvodnjo, privzem kisika, delovanje živčevja, presnovo glukoze ... V priročniku izvemo, za kaj je pomemben, s katero hrano ga lahko absorbiramo in kakšne težave lahko povzroči njegovo pomanjkanje. Priročnik želi bralca ozavestiti o pomembnosti magnezija. > **SABINA BURKELJCA**

Kristalne sanje

Ivka Abramović
Založba Ivka Abramović s. p.,
2015, t. v., 109 str., 15 €

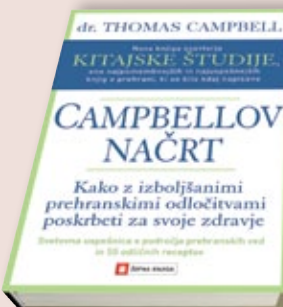
Preko trnja do zvezd bi lahko strnila zgodbo Ivke Abramović, ki z bralcem deli svojo lastno življenjsko zgodbo, ki jo je pripeljala iz trpkih, grenkih, na trenutke se zdi celo usodno težkih okoliščin, ki jih avtorica s pomočjo vere v življenje, poguma in sočutnih ljudi spelje v zgodbo, ki sije. Njene rane postanejo vir zdravilne moči. Ljubezen zdravi, ljubezen preobraža še tako hude okoliščine. Potrebno je biti odprt za življenje, ki nam vseskozi prigovarja, da lahko iz sebe naredimo največ, pravzaprav vse, kar sanjamo. Moramo pa prevzeti krmilo svoje barke, potem nas življenje podpre, da razpremo krila in zaživimo. Zares zaživimo. Kot Ivka, ki nam kaže srčno pot. > **SABINA BURKELJCA**

Campellov načrt

Kako z izboljšanimi prehranskimi odločitvami poskrbeti za svoje zdravje

Thomas Campbell
prevod: Dejan Vrhovec
Učila International, zbirka Žepna knjiga,
2015, m. v., 377 str., 12,90 €

Soavtor znamenite *Kitajske študije*, ene odmevnejših knjig o prehrani, dr. Thomas Campbell, je pripravil svoj načrt, kako z izboljšanimi prehranskimi odločitvami poskrbeti za svoje zdravje in mu dodal tudi dvotedenski načrt, jedilne liste in nakupovalni seznam, ter 55 receptov. S kombinacijo praktičnih nasvetov in znanstvenih dognanj želi ta profesor družinske medicine pomagati predvsem vegetarijancem, da bi s polnovredno rastlinsko prehrano izboljšali svoj življenjski slog. Njegova razmišljanja o vročih temah, kot so sladkor, soja, gluten in gensko spremenjene rastline, pa bodo koristni napotek tudi vsem tistim, ki jim ni vseeno kaj vnašajo v svoje telo. > **RENATE RUGELJ**

Repov kot, Kamniška Bela

Plezalni vodnik:

Kamniško-Savinjske Alpe

Tone Golnar, Silvij Morojna,

Bojan Pollak

Planinska zveza Slovenije,

2015, m. v., 270 str., 29,90 €

Za tiste, ki vas nezadržno privlačijo doline, hribi in skale med Kamniško Bistrico in Kocbekovim domom na Korošici, je sedaj, po izvirnem izidu leta 1987 in drugi

izdaji tri leta kasneje, izšla še tretja izdaja. Ta upošteva kar se da veliko novih smeri, ki so jih od takrat v teh krajih preple-

... vodnik sedaj vsebuje tudi barvne fotografske posnetke ...

zali alpinisti (preko petdeset jih je), mnoge zahtevne so ponovili v prostem slogu, opravljenih pa je bilo tudi nekaj alpinističnih smukov po zahtevnih strmih pobočjih. Vodnik sedaj vsebuje tudi barvne fotografske posnetke ter natančnejši zemljevid, stare skice pa so predelane in dopolnjene. Vodnik po divjem svetu, kjer podatki o prvih obiskovalcih segajo že v leto 1499. > SAMO RUGELJ

Zahodne Julijske Alpe

Enciklopedični vodnik

Klemen Janša

Planinska zveza Slovenije,

2015, pt. v., 340 str., 29,90 €

Po enciklopedičnem vodniku *Julijske Alpe: Skupini Mangarta in Jalovca*, ki je izšel nedavno, so pri Planinski Zvezi Sloveniji kot svoj naslednji velik projekt izdala

Zahodne Julijske Alpe, ki z enakim konceptom (torej s preglednimi fotografijami na začetku, potem pa najprej z izhodišči, v nadaljevanju s kočami, bivaki in zavetišči ter vzponi) sistematično obdela zahodni del največjega slovenskega gorstva. Najprej so tu Julijske Predalpe (sestavljene so iz skupine Matajurja, grebena Stola in Karmana ter Muzceva), v nadaljevanju pa še višje skupine Montaža, Viša in Kanina. Čeprav ta del

... avtor vodi s poslušom za detajl ...

Julijskih Alp z izjemo skupin Kanina in Matajurja leži pretežno v Italiji, so ti hribi in gore deležni vse večjega obiska Slovencev, pri čemer bo vodnik Klemna Janša (to je po Karavankah njegov drugi vodnik), to še spodbudil tudi zato, ker nas avtor po teh vršacih vodi tako s poslušom za detajl, kot s širokim pogledom in razgledom. Temeljita knjiga. > SAMO RUGELJ

Slovenija v zgodbah

Darinka Kladnik

fotografije: David Kladnik, Joco Žnidaršič

Cankarjeva založba,

2015, t. v., 344 str., 39,90 €

Angažirana in vsestranska ustvarjalca, upokojena novinarka Darinka Kladnik, je avtorica več kot petindvajsetih knjig, vodičev in katalogov, ki jih vse po malem povezuje njeno zanimanje za slovensko zgodovino in umetnost, pa naj govorimo o *Sto usodah znanih Slovencev*,

fotomonografskih zgodbah *Ljubljana z nostalgijo* ali pa o *Sto likovnikov na slovenskem*. Tudi najnovejša fotografsko bogata monografija odpira vrata v zgodovino in vabi

... 77 zgodb iz vseh slovenskih pokrajin ...

bralca, da se ustavi na določenih prelomnih trenutkih ali krajih, ki so še posebej pomembni za razmišljanje o preteklosti in prihodnosti Slovenije. 77 samostojnih zgodb iz vseh slovenskih pokrajin tvori pripovedni in slikovni mozaik, na enem mestu zbrano bogato etnološko in arheološko dediščino na katero smo lahko Slovenci upravičeno ponosni. Vzemite knjigo v roke in preverite koliko skritih krajev in koticov opisanih v zgodbah sploh poznate. > RENATE RUGELJ

Franc Hvasti:

Dve uri resnice

To ni zgodba o poklicni poti, prav tako ne zgodba o naključjih. To je preprosto pripoved o življenju človeka, ki ni sam izbral kolesarstva, ampak ga je ta šport uročil, še preden se je dobro naučil voziti kolo. Tekmovalec, trenersko-pedagoški delavec in strokovnjak Franc Hvasti je živel za kolesarstvo. V ozadju klubskih let, treniranja, dirk in profesionalne poti so se nabrale številne zgodbe, ki se jih je odločil izdati v knjigi. V svojih dveh urah resnice.

Naročite knjigo v prednaročilu za **16 € do 21. 9. 2015**

Naročila sprejemamo na: <http://bit.ly/FrancHvasti> ali na narocnine@bicikel.com. Poština je brezplačna.

Oglasno sporočilo. Aktivni mediji d.o.o. V ceno je vključen 9,5 % DDV.

Vstani iz teme

Kaj storiti, ko življenje izgubi smisel

Benedict J. Groeschel

prevod: Mojca Masterl Štefanič

Družina, 2015, m. v., 173 str., 16,90 €

Znani newyorški duhovnik iz reda prenovljenih frančiškanov se v tej knjigi loteva najbolj mračnih trenutkov človeškega življenja, obdobji po bolezni in smrti ljubljene osebe, soočani z lastno boleznijo in minljivostjo. Skozi prizmo katoliške vere razčlenjuje temačne občutke, ki nas navdajajo v težkih obdobjih, ter usmerja bralca k edinemu učinkovitemu zdravilu: preseganju samega sebe in nesebični pomoči sočloveku po vzoru Jezusa Kristusa. Knjiga, ki jo odlikujejo opisi resničnih primerov, s katerimi se je srečeval avtor, vsebuje tudi zbirko molitev in misli, na katere se lahko opremo v težkih časih. > **AJDA JANOVSKY**

... se lahko opremo v težkih časih ...

Profesor moralne teologije se loteva področja spolne etike in morale, kjer je v preteklosti prišlo do velikega razkola med stališči Cerkve in vernikov, ki njene nauke doživljajo kot neživljenjske, predvsem pa sovražne do telesa in spolnosti. S kratkim orisom razumevanja spolnosti skozi zgodovino krščanstva želi pokazati, da je bil v preteklosti krščanski pogled na spolno etiko predvsem pozitiven. Avtor se pogumno loteva tudi perečih vprašanj, kot so spolne zlorabe znotraj Cerkve, odnos do homoseksualnosti, splava, internetne spolne odvisnosti, do katerih se Cerkev mora opredeliti, če želi pridobiti zaupanje verujočih. Spolna morala, kot jo zapoveduje Cerkev, v 21. stoletju, ne bi smela biti osnovana na prepovedih, ampak na »kulturi poslušanja«. > **KRISTINA SLUGA**

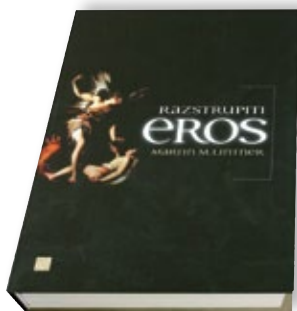
Razstrupiti eros

Katoliška spolna morala na življenjski način

Martin M. Lintner

prevod: Gregor Lavrinec

Celjska Mohorjeva, 2015, m. v., 199 str., 25 €

Profesor moralne teologije se loteva področja spolne etike in morale, kjer je v preteklosti prišlo do velikega razkola med stališči Cerkve in vernikov, ki njene nauke doživljajo kot neživljenjske, predvsem pa sovražne do telesa in spolnosti. S kratkim orisom razumevanja spolnosti skozi zgodovino krščanstva želi pokazati, da je bil v preteklosti krščanski pogled na spolno etiko predvsem pozitiven. Avtor se pogumno loteva tudi perečih vprašanj, kot so spolne zlorabe znotraj Cerkve, odnos do homoseksualnosti, splava, internetne spolne odvisnosti, do katerih se Cerkev mora opredeliti, če želi pridobiti zaupanje verujočih. Spolna morala, kot jo zapoveduje Cerkev, v 21. stoletju, ne bi smela biti osnovana na prepovedih, ampak na »kulturi poslušanja«. > **KRISTINA SLUGA**

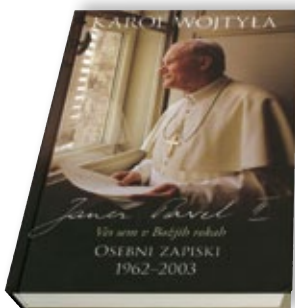
Ves sem v Božjih rokah

Osebni zapiski 1962–2003

Janez Pavel II.

prevod: Andrej Turk

Družina, 2015, t. v., 603 str., 39,90 €

Estetsko, dvobarvno urejena knjiga prinaša osebne zapiske poljskega papeža Janeza Pavla II., ki je preminil leta 2003. Gre za molitve, meditacije, napotke, predavanja, pridige in teološke premisleke s štiridesetletnim razponom, ki nam posredno govorijo o duhovniškem življenju ter intimnem, duhovnem svetu papeža. Ta notranji svet je bil – kljub silni priljubljenosti, ki je je bil Karol Wojtyła med kristjani deležen zaradi komunikativnih javnih nastopov – vendarle nekoliko odmaknjen od posvetne stvarnosti; zakoreninjen v veselju do duhovništva in v doktrini katoliške tradicije. Knjiga je namenjena predvsem duhovnikom in globoko vernim občudovalcem Janeza Pavla II., ki ga je leta 2014 papež Frančišek razglasil za blaženega. > **ŽIGA VALETIČ**

Ne bojte se sanjati velikih reči

Papež Frančišek govori mladim

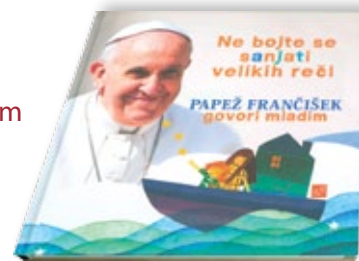
Papež Frančišek

ilustracije: Giulia Orecchia

prevod: Dean Rajčič

Celjska Mohorjeva,

2015, m. v., 199 str., 25 €

»Ne glejte na življenje z balkona! Pomešajte se med dogajanje.« »Ni pomembno, da pademo, ampak da ne 'ostanemo na tleh'.« »Stavite na velike ideale, ki razširjajo srce ...« To je le delček iz zbranega niza sporočil, ki jih je papež Frančišek v svojih govorih med maševanji po vsem svetu v zadnjih letih potrosil med mlade, zdaj pa so na enem mestu zbrana v tej knjigi, opremljeni s prikupnimi ilustracijami. Aktualni papež v slogu svoje odprtosti mladega človeka nagovarja iskreno in iskriivo ter s primeri, vzeti iz življenja mladih. Njegovi napotki za svetlejša življenja, ki ga dosežemo z drobnimi koraki – »Ne pozabite na 'hvala', 'prosim' in 'oprosti', ki so gradniki dobrih družinskih odnosov,« med drugim polaga na srce mladeži –, v sebi kljub navidezni preprostosti skrivajo globlja sporočila in usmerjajo mlade na pot do notranje sreče. > **VESNA SIVEC POLJANŠEK**

Zaupanje in pogum

Anton Štrukelj

Družina, zbirka Luč sveta,

2015, m. v., 391 str., 24,90 €

Anton Štrukelj je predavatelj na Teološki fakulteti v Ljubljani. Njegovo delo *Zaupanje in pogum* skozi deset besedil opisuje in predstavlja življenje, nauke in znanstveno pot Josepha Ratzingerja, javnosti bolj poznanega kot papeža Benedikta XVI. Ključna beseda tega dela je zaupanje – v vero, v Boga, v to, da si kristjan. Nazorno je prikazano papeževo razumevanje vere, krščansko razumevanje človeka in poznavanje ter čaščenje Marije. Gre za izjemno poglobljeno teološko delo, ki prikazuje življenje in delo v cerkvenih krogih, za slovenskega bralca predvsem zanimivo pa je nedvomno besedilo o dr. Antonu Strletu, slovenskem duhovniku, za katerega se je aprila leta 2014 začel škofijski postopek za blaženega. > **NEŽA POZNIČ**

Izganjalčeva pripoved

Gabriele Amorth

prevod: Pavel Bratina

Družina, 2015, m. v., 192 str., 14,90 €

»Satan se je uprl Bogu, ko je spoznal, da ni v središču sveta. Kristus je zlo premagal na križu, a hudobni duh poskuša čim več ljudi pridobiti zase, zato bo boj proti njemu trajal vse do sodnega dne.« Tako delovanje hudobnega duha opisuje priznani rimski eksorcist Gabriele Amorth in razkriva, kako ga izganja iz obsedenih ali mučenih, včasih pa so dovolj že molitve za osvoboditev, zapisane na koncu knjige, iskreno življenje po veri in romanja. Prevod v slovenščino se naslanja na že 18. ponatis v italijanščini. Taka priljubljenost je dokaz, da je za delovanje hudobnega duha veliko zanimanje ali pa je morda premalo znano in upoštevano, celo zanikano, saj vanj ne verjamejo niti nekateri teologi in duhovniki ali pa se izganjanja bojijo. > **KATJA CINGERLE**

Obrazi živih mej

Jože Strgar

fotografije: Peter Hladnik, Marjan Smerke,

Jože Strgar

Družina, 2015, m. v., 120 str., 24,90 €

Jože Strgar, starosta naših parkovnih vrtnarjev in drevesničarjev, se tukaj posveča enemu od ožjih področij svoje stroke: živim mejam, ki so, kot pravi, skupaj z ograjami bistvena sestavina zemljišč v naseljenih okoljih. Razmejujejo sosedje in domove varujejo pred neželenimi prehodi in pogledi, prometom in neugledno okolico, zadržujejo prah, hrup itn. Predvsem pa mora biti urejena živa meja kulturna izkaznica hiše ali gospodarske dejavnosti, s čimer bogati tudi širše okolje. Avtor žive meje v najširšem smislu deli na naravne, ki se razvijajo po svoje, in meje, ki jih posadimo z določenim namenom in jih tudi oskrbujemo in oblikujemo. Slednjim namenja večji del priročnika z blizu sto opisi, predlogi in konkretnimi primeri, kjer podrobneje piše o pravilnem izboru ter lastnostih, vzgoji in oskrbi rastlin, da bodo kar najbolje opravljale svoje poslanstvo. > **IZTOK ILICH**

Cvetje slovenske dežele

Andrej Seliškar

fotografije: Luka Pintar

Narava, 2015, t. v., 287 str., 29,90 €

V fotografsko izjemno bogati knjigi (fotografije so delo upokojenega pediatra dr. Luke Pintarja, uveljavljene in izkušenega naravoslovnega fotografa), je avtor besedila mag. Andrej Seliškar zbral in predstavil številne povsem običajne cvetice, pa tudi take, ki so redke, ali posebne, ogrožene in edinstvene. Razvrstil jih je po barvi cvetov in jim dodal domače, latinsko in tuje ime, za vsako pa je opisal tudi rastišče, razširjenost, čas cvetenja, življenjsko obliko in število vrst, ki jih je znotraj vsakega rodu moč najti v Sloveniji. Vsaka rastlina ima tudi krajši vsebinski opis, ki pogosto pogledajo v zgodovino opisovanja posamezne vrste in prinašajo še druge razločevalne značilnosti. Izjemno delo ima poleg slovarčka neznanih izrazov na koncu tudi obsežen seznam botanikov in drugih strokovnjakov, ki so omenjeni v knjigi, ter stvarno kazalo latinskih imen rastlin. > **RENATE RUGELJ**

Uporabimo les

Vladimir Stegne, Boštjan Bračič

Kmečki glas,

2015, m. v., 144 str., 19 €

Slovenija je dežela gozdov, saj ti pokrivajo skoraj 60 % naše države in v njih uspeva več kot 70 različnih drevesnih vrst, od katerih je 10 vrst iglavcev, ostalo pa so listavci. Les listavcev ima precej raznolike lastnosti in je zato uporaben za številne izdelke. Les iglavcev pa je manj gost, delimo pa ga na tistega s smolnimi kanali in takega brez smolnih kanalov. V lično oblikovanem priročniku so podrobno predstavljene najpogostejše drevesne vrste, primerjava med njimi, obdelava, uporaba in zaščita lesa, pa tudi zanimivosti in primerjave različnih vrst. Na koncu je primerno orodje in pripomočki za ročno obdelavo lesa, dodanih pa je tudi nekaj uporabnih načrtov in navodil za izdelavo lesenih izdelkov, od pergole, preko terasnih stolov, ograje do visoke grede in pasje ute. > **RENATE RUGELJ**

ZAKAJ ZEMLJEVID PZS?

- Z nakupom prispevate k zbiranju sredstev za **obnovo in vzdrževanje** planinskih poti.
- Nazoren **prikaz gora na papirju** z informacijami o poteh, kočah, turnih smukih, plezališčih, naravnih in kulturnih zanimivostih, brezpotjih ...
- Stalno preverjamo podatke na terenu in jih redno **posodablamo**.
- Zemljevidi pokrivajo **vsa slovenska hribovita območja**.
- Izbirate lahko med klasičnimi **papirnatimi** in novimi **plastificiranimi** zemljevidi.

Srečno in varen korak!

*DDV je vključen v ceno. Pri pošiljanju z odkupnino plača stroške poštne naročnik.

PLANINSKI ZABAVNIK

Avtorice: Urška Stritar, Karmen Usar, Natalija Marovt in Mojca Stritar Kučuk

Ilustracije: Petra Grmek

- Težko pričakovana novost za **mlade planince**.
- Prikupen in **didaktično izviren** delovni zvezek o gorah za otroke od 4. do 9. leta.
- Naloge za **zabavo, ustvarjanje, učenje in vzgojo**.
- Tri težavnostne stopnje nalog z duhovitimi ilustracijami in nazornimi fotografijami.
- Zanimivosti za **staro in mlado** ter dodane opombe za odrasle.
- Mehka vezava, 52 strani, format A4.

Skupaj varneje in zabavneje v gore!

9,90 €

Informacije in naročila na sedežu PZS: Dvorakova ulica 9, Ljubljana, v času uradnih ur, **po pošti:** p. p. 214, SI-1001 Ljubljana, **po telefonu:** 01 43 45 684 v času uradnih ur, **faksu:** 01 43 45 691, **brezplačna telefonska številka:** 080 1893 (24 ur na dan, vse dni v letu), **e-naročila:** narocilo@pzs.si ali **spletna trgovina PZS:** <http://trgovina.pzs.si>. **Uradne ure** v Planinski založbi PZS, Ljubljana, Dvorakova 9: v ponedeljek in četrtek od 9. do 15. ure, sredo od 9. do 17. ure, petek od 9. do 13. ure (odmor za malico: 10.30–11.00).

Junija je pri Mladinski knjigi izšla zbirka Predpravlјice in popovedke Andreja Rozmana Roze. Z ilustracijami Zvonka Čoha je zbirka humornih biserov za otroke po tistem načrtu urednice Irene Matko Lukan izšla kasneje, kot je bilo sprva predvideno. Razlog je bil 60. rojstni dan enega najbolj priljubljenih domačih avtorjev za otroke. Med Rozovimi zadnjimi avtorskimi podpismi je ob že omenjenih Predpravlјicah in popovedkah tudi strip Živalska kmetija (ilustracije Damijana Stepančič), ki ga bodo ob začetku šolskega leta v dar prejeli srednješolke in srednješolci prvih letnikov.

»Povodni možje so varuhi tistega naravnega v nas, po čemer se roboti razlikujejo od ljudi.«

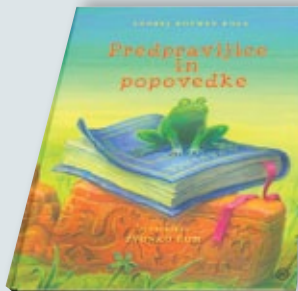
Predpravlјice in popovedke

Andrej Rozman Roza

ilustracije: Zvonko Čoh

Mladinska knjiga, zbirka Deteljica,

2015, t. v., 107 str., 24,94 €

Bukla: Roza, je pisanje za otroke žur ali odgovornost?

Roza: Zame je oboje delo, ki mi je v veselje in zabavo. Nisem prepričan, da je zahtevnost vedno znak kakovosti. Če niso banalne in že stokrat prežvečene, so preproste stvari boljše. A je za končni užitek tako avtorja kot bralca skoraj vedno potrebnega tudi nekaj napora. In je za najkrajšo uganko potrebnega več časa in miselnih iger kot za marsikatero pesem.

Bukla: Kratke humorne predpravlјice in popovedke so najprej izhajale v *Cicibanu*. Ob Vašem 60. rojstnem dnevu (VSE NAJBOLJŠE ŠE ENKRAT!) so izšle med platnicami, ki skupaj s kazalom objemajo 107 strani slastnega branja. *Predpravlјice in popovedke* v knjigi ste po objavah v *Cicibanu* izpilili in so zdaj še boljše ...

Roza: Ene zgodbe sem popravil zato, ker sem po objavi v *Cicibanu* z njimi nastopal, jih pripovedoval otrokom. In ko neko stvar pripovedujem, veliko bolj opazim njene pomanjkljivosti. Spet druge sem popravil prav za to knjigo in sem res vesel, da je zaradi marketinške dimenzije moje okrogle obletnice knjiga izšla kasneje, kot je bilo sprva mišljeno, in sem imel več časa za spremembe. Tako da so te moje *Predpravlјice in popovedke* v resnici popravljene (ne pa tudi prepovedke).

Bukla: Otroci se verjetno nasmihajo in krohotaajo, učiteljice dvigujejo kazalce ob dejstvu, da postavljate nova slovnična pravila – nedoločniki brez i so nekaj, kar je del vaše literature kot prst del roke, in tukaj ne gre storiti prav nič, kajne?

Roza: Iskreno se čudim vsemu temu čudenju nad mojimi nedoločniki brez i, ki jih v svojem govorjenem jeziku uporablja velika večina slovensko govorečih ljudi. Kot umetnik imam na srečo v naši družbi pravico, da pišem po svoje. A uporaba te pravice se mi ne zdi tak eksces. Saj kdo bo pa spreminjal jezik, če ne pisatelji in pesniki, ki smo profesionalni jezikotvorci. Za razliko od jezikoslovcev, ki morajo jezik znanstveno proučevati, ne spreminjati.

Bukla: Vaša dela se globoko dotikajo problemov današnjega časa. S prevladujočimi ekološkimi vprašanji. Voda je osrednji element marsikaterega vašega dela.

Roza: Voda se mi zdi v teh časih tudi eden od bolj racionalnih argumentov, zakaj se spleča vsej zmedeni domači politiki navkljub vztrajati tu, kjer smo doma. Čista voda, ki je eno največjih bogastev naše dežele, bo imela v bližnji prihodnosti vse večjo vrednost. Zaradi vode je Slovenija tako lepo zelena in je ljubezen do neokrnjene narave ena najbolj povezovalnih vezi naše ga naroda. Delno seveda tudi zato, ker imamo toliko težav s kulturo.

Bukla: Vaši povodni možje so danes še kako potrebni in kako drugačni so od tistega frajerskega in hladnega, ki se ga spomnimo iz šole. Zakaj in kdaj vas je povodni mož tako zelo nagovoril? Vam je kakšen kakšno zagodel, kot denimo Gospodu Šilčku?

Roza: Kot otrok sem veliko brodil po vodi, plašil in tudi lovil ribe, a s povodnim možem nisem nikoli prišel v konflikt. Mogoče je v tem razlog, da ga vedno upodabljam kot pozitivca. Še bolj pa mislim, da gre za to, da se je svet spremenil in da je tisti hladni in vsemogočni povodni mož iz starih pravljic pripadal svetu, ko so se ljudje bali rek in njihovih skritih moči, medtem ko se danes reke upravičeno bojijo ljudi in njihovih melioracijskih fantazij.

Zato so danes povodni možje varuhi tistega naravnega v nas, po čemer se roboti razlikujejo od ljudi.

Bukla: Ob izidu zbirke *Predpravlјice in popovedke* ste dejali, da morate izvod poslati deklici, ki vam je pisala in predlagala, da »Gospoda Šilčka izdajte v knjigi«, in da se s prijateljico igrata, da je (zoprni) Gospod Šilček celo njen sosed ... Ste ji knjigo poslali? Vam otroci veliko pišejo? Morda tudi starši? Kdo drug?

Roza: Otroci mi včasih pišejo, a ne prav pogosto. Večkrat od njih dobim na svojih nastopih na šolah kakšne pesmi. In še zdaj imam slabo vest, ker sem nekoč nekim otrokom obljubil, da bom njihove »ustrahavanke«, narejene na podlagi moje istoimenske pesmi, dal na svojo spletno stran, pa jih potem nisem, ker mi ne uspe dati na splet še maričesa drugega. Punčki pa sem knjigo poslal.

Bukla: Strip *Živalska kmetija* bodo ob začetku šolskega leta 2015/2016 v sklopu projekta Rastem s knjigo Javne agencije za knjigo v dar prejeli srednješolke in srednješolci prvih letnikov. Kaj jim sporočate pred literarno turnejo, na katero se bosta odpravila skupaj z ilustratorjem Damijanom Stepančičem?

Roza: Predvsem upam, da jim bo knjiga všeč. Sam sem bil res presenečen, ko sem ugotovil, kako se Orwellova zgodba prilega vsaki revoluciji, tudi naši osamosvojitveni. Hkrati upam, da mladih bralcev skepsa do revolucij ne bo odvrnila od upanja, da je bolj socialna družba, kot je naša, ne samo mogoča, ampak nujna. A sem prepričan, da se lahko do nje pride le s pomočjo državlјanskega poguma, organizirane civilne družbe in političnih strank, ki si za njo prizadevajo, nikakor pa ne z nasiljem.

Andrej Rozman Roza

Foto: Berit Krajnc

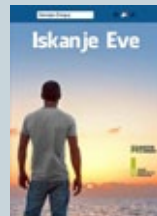
Rastem s knjigo

Nacionalni projekt spodbujanja bralne kulture med mladimi *Rastem s knjigo*, ki ga izvaja Javna agencija za knjigo RS v sodelovanju s splošnimi knjižnicami, slovenskimi osnovnimi in srednjimi šolami, z osnovnimi šolami s prilagojenim programom, zavodi za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami ter z osnovnimi in srednjimi šolami v zamejstvu, v šolskem letu 2015/2016 poteka za učence 7. razredov osnovnih šol že DESETIČ, za dijake 1. letnikov srednjih šol pa šestič.

Za osnovnošolce je izbrana knjiga pisatelja Damijana Šinogaja *Iskanje Eve* (22.000 izvodov).

Za srednješolce je izbrana knjiga pisatelja Andreja Rozmana Roze *Živalska kmetija* z ilustracijami Damijana Stepančiča (22.500 izvodov).

Okvirni potek projekta *Rastem s knjigo* OŠ in SŠ v šolskem letu 2015/2016, program obiska v splošnih knjižnicah in predstavitvi izbranih knjig najdete na naslednji povezavi: <http://www.jakrs.si/bralna-kultura/rastem-s-knjigo/letosnje-solsko-letu/>.

Zvonko Čoh (1956) se na prvi pogled zdi kot človek, ki se šali, a to počne zelo resno. Neumoren v svojem delu, je pred desetletji z Milanom Eričem v dvojje realiziral celovečerni animirani projekt Socializacija bika. Od takrat se bolj drži ilustracije in že hiter pregled njegovih bibliografskih zapisov na Cobbisu pokaže, da večino svojega časa preživi za risalno mizo. Tudi mi smo ga izzza nje komaj izvlekli za fotografiranje tokratne naslovnice in krajši pogovor. Z Andrejem Rozmanom Rozo sta že nekaj časa tandem, ki sicer ustvarja predvsem za otroke, včasih pa ob tem – denimo slikanica Urška – nastane tudi kaj, po čemer z veseljem posežejo tudi odrasli.

»Zdrava konkurenca je potrebna in dobrodošla.«

Bukla: Če sodim po sebi, sem vaše delo поблиže spoznal z animiranim celovečercem *Socializacija bika*, ki sta ga naredila skupaj z Milanom Eričem. Kakšne spomine imate zdaj, že skoraj dvajset let po njegovem nastanku, na njegovo ustvarjanje?

Čoh: Na to obdobje imam zelo prijetne spomine. To je bil čas mladostnega entuziazma, saj mi ni bilo težko sedeti ure in ure, dneve in dneve, tedne in leta med papirji in animirati (fazirati) oz. oživljati figure.

Bukla: Kateri projekti pa se vam zdijo, da so bili ključni za vaš ustvarjalni preboj?

Čoh: Na področju risanege filma je bila polurna risanka *Poskušaj migati 2X* (soavtorstvo z Milanom Eričem, nagrada zlata ptica), na področju ilustracije, pa jih je več. Prvi preboj je bila knjižica *Mali zeleni avtomobilček* (F. Rudolf), kasneje *Enci benci na kamenci* itd.

Bukla: V tistih časih ste risanko animirali še ročno. Zdaj se to bolj počne z računalnikom. Ali mislite, da bomo, glede na delo, ki ga je treba vložiti v tak projekt, sploh doživeli še kakšno domačo celovečerno risanko? Ali pa bomo ostali bolj pri kratkih formah?

Čoh: Ravno zaradi računalniške tehnologije, ki močno pospeši postopek animiranja, je velika verjetnost, da se bo to zgodilo. Problem so le dobri scenariji.

Bukla: Kakšen pa je vaš odnos do računalniške animacije – jo kaj uporabljate pri svojem delu?

Čoh: Občudujem računalniško animacijo, saj tehnologija omogoča realizacijo brezmejnih domišljjskih svetov. Sam je pri svojem delu za enkrat še ne uporabljam. Od celovečerca naprej delujem predvsem kot ilustrator. Tu pa mi najbolje služi čopič.

Bukla: Nedavno ste prejeli Levstikovo nagrado za življenjsko delo, ki je samo ena od mnogih priznanj, ki ste jih dobili. Kako gledate na te nagrade? Ali se vam zdi, da so slovenski ilustratorji dovolj prepoznavni in cenjeni v primerjavi z drugimi soavtorji slikanic, torj s pisatelji in pesniki?

Čoh: Nagrada je zmeraj dvo-rezna. Razveseljuje in zavezuje. Kar se tiče prepoznavnosti, mislim, da smo tako pisatelji kot ilustratorji kar enakovredno prepoznavni.

Bukla: Sodelujete z različnimi avtorji in založbami. Kako na splošno izbirate ali pridete do novih projektov? Ali kdaj kakega tudi zavrnete?

Čoh: Večinoma založbe poiščejo mene, v glavnem pa ilustriram za Mladinsko knjigo. Če ostane kaj časa, še za druge založbe.

Bukla: Slovenija ima žlahtno tradicijo izvrstnih ilustratorjev. Se vam zdi, da je na področju vašega dela huda konkurenca?

Čoh: Zdrava konkurenca je potrebna in dobrodošla.

Bukla: Z Andrejem Rozmanom Rozo veljata za legendarni in utečen tandem. Kako se je vajino sodelovanje začelo in kako poteka pri posamezni knjigi?

Čoh: Da ilustriram Rozove tekste, se moram zahvaliti presoji urednikov založbe Mladinska knjiga.

Bukla: Vaše ilustracije pogosto srečujemo tudi v šolskih učbenikih in delovnih zvezkih. Ali za svoje ilustracije dobivate kakšne odzive od otrok – kakšne?

Čoh: Seveda, včasih me vabijo in gostijo na osnovnih šolah, kjer dobim pri-srčne povratne informacije od otrok. Otroci imajo radi moje ilustracije, ker se jim zdijo zabavne.

Bukla: Kako poteka vaš ustvarjalni proces? Koliko časa traja od takrat, ko preberete besedilo, do takrat, da ko ustvarite »sliko«, s kakšnimi ilustracijami ga boste »podložili«?

Čoh: Različno. Vendar: velikokrat hodim okrog teksta kot maček okrog vre-le kaše, ko pa ideja dozori, jo prelijem na papir.

Bukla: Se z avtorjem in/ali založbo oz. urednikom kdaj »sporečete« okoli izgleda kakega lika?

Čoh: Okoli karakterja lika se to tako rekoč ne dogaja. So me pa že okarali za-radi naslikanih preveč odprtih ženskih dekoltejev (smeh).

Bukla: Kakšne so vaše izkušnje z (likovnimi) uredniki?

Čoh: Z uredniki nimam problemov, vedno prisluhnemo drug drugemu.

Bukla: Pisatelji se pogosto soočajo z grozečim skrajnim rokom odda-je. Kako je z lovljenjem rokov pri vas? Vas ti spodbujajo ali zavirajo?

Čoh: Stvar je relativna, odvisna od projekta. Včasih ti »dead-line« poma-ga, da iztisneš bistvo, lahko pa deluje tudi zaviralno, tako da zapadeš v formalizem.

Bukla: Lahko poveste kaj o kakem novem projektu, ki se ga še pose-bej veselite?

Čoh: Ja, posebej se veselim nove knjige *Enci benci na kamenci 4*.

Zvonko Čoh

Foto: Bonit Krajnc

Foto: Bonit Krajnc

Zvonko Čoh in Andrej Rozman Roza

September je že tu, pa če nam je to prav ali ne, dolgo in vroče poletje je za nami, poletne počitnice so za večino nas le še prijeten, svež spomin ... Šola je na stečaj odprla svoja vrata, odrasli, otroci in mladi se vračamo v svoj običajni svet, med delovne obveznosti, je čas začetkov, nečesa novega, pričakovanj, brepenenij, nadaljevanj ... Morda tudi čas drobnih pogledov, pregledov, obračunov ...

QUO VADIS, POUČNA KNJIGA ZA OTROKE IN MLADINO (SPLOH, IZVIRNO SLOVENSKA): kratek pogled na položaj poučnih knjig v letu 2014

RUBRIKO PRIPRAVLJA:

Darja Lavrenčič Vrabec

Tokrat takšnih, ki gledajo v prihodnost, hkrati pa se tudi ozirajo nazaj, v bližnjo preteklost in so nekakšen obračun našega dela, truda. Tako je več kot prav, da zmoremo takšen kritični pogled tudi na področju našega strokovnega dela.

Vsako jesen v MKL, Pionirski izdamo *Priročnik za branje kakovostnih knjig* in ga strokovni javnosti predstavimo na novembrski strokovni sredi, ki bo letos **11. ob 10. uri** v MKL, Kersnikova 2, Ljubljana, v večnamenski dvorani v tretjem nadstropju. Vsi ste lepo vabljeni na njegovo predstavitev. Letošnji *Priročnik* bo pregledal knjižno produkcijo za otroke in mladino z letnico 2014 in jo kritično ovrednotil z ocenami. Jasno bo, katere knjige so dobre, zelo dobre in odlične. Odlične si prislužijo znak zlata hruška, med njimi pa 14-članski uredniški odbor izbere najkakovostnejše, presežne in izstopajoče knjige v treh kategorijah:

- najboljša izvirna slovenska mladinska leposlovna knjiga,
- najboljša izvirna slovenska mladinska poučna knjiga,
- najboljša mladinska prevedena knjiga (podeljujemo skupaj s Slovensko sekcijo IBBY).

Znake zlata hruška in priznanja zlata hruška slavnostno podeljujemo na prazniku zlatih hrušk v okviru Slovenskega knjižnega sejma v Cankarjevem domu v Ljubljani konec novembra.

Naj spomnimo, da lansko leto nismo podelili priznanja zlata hruška v kategoriji najboljša izvirna slovenska mladinska poučna knjiga, kar je zaskrbljujoče, saj nismo imeli niti ene odlične mladinske poučne knjige, ki bi bila rezultat dela slovenskega avtorja oz. slovenskih avtorjev. Prav zato smo javno seznanili strokovno javnost o zaskrbljujočem položaju, organizirali okroglo mizo ter letni cikel

strokovnih sred v šolskem letu 2013/2014 namenili prav problematiki njihovega pomanjkanja. S tem smo želeli vsaj malo prispevati k oza-veščanju in izboljšanju razmer na tem področju. Naj tudi spomnimo, da je omenjeno priznanje že vrsto let edino priznanje na Slovenskem, ki nagraduje tovrstno, žal kar nekako spregledano knjigo. Že standardi nabave gradiva bibliotekarjem v slovenskih splošnih knjižnicah zapovedujejo razmerje 60 % (poučnih knjig) in 40 % leposlovja, česar nikakor ne moremo doseči. To je nedosegljiv ideal, saj takšnega kakovostnega gradiva sploh nimamo v zadostni količini (ne prevedenega, sploh pa ne lastnega, izvirno slovenskega). V letu, ko smo postavili poučne knjige v žarišče naše strokovne pozornosti, pa smo zabeležili najnižji, to je približno 12-odstotni delež poučnih knjig. To je več kot zaskrbljujoče in zadnji čas je, da vsi skupaj (družba znanja, šolstvo, kultura, gospodarstvo) spodbudimo izdajanje tovrstnih gradiv. Svetovni splet nikakor ne more nadomestiti temeljnega znanja v kakovostnih poučnih gradivih, namenjenih otrokom in mladini.

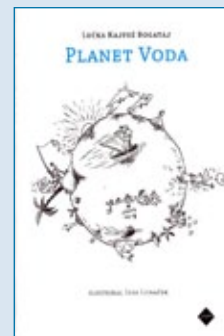
Poljudnoznanstvene knjige, strokovne knjige za otroke, informativne knjige, če za boljše razumevanje problematike naštejemo nekaj sopomenk poučne knjige, otroku in mlademu človeku pomagajo videti in razumeti svet. Ne smejo biti »pozabljena polovica«, temveč morajo skupaj z leposlovjem tvoriti celoto, ki mlademu omogoča postati razmišljujoči človek in član družbe. Koristno bogatijo njegovo prostočasno branje, pedagogji pa se morajo zavedati, da lahko tudi odlični dopolnjujejo predpisane učbenike in delovne zvezke ter so kakovostna podpora pouku, omogočajo širjenje znanja, raziskovanje, razmišljanje ...

Ob pripravi *Priročnika 2015* smo zaznali nekaj pozitivnih znakov, tako da že lahko zagotovimo, da bomo letos podelili priznanje zlata hruška tudi v tej kategoriji. Z veseljem ugotavljamo, da je izšlo kar nekaj odličnih knjig, ki so delo slovenskih avtorjev, kar je dober znak, čeprav se delež poučnih knjig še ni bistveno povečal (13 %). Pohvalimo lahko tudi prizadevanja kulturnih ustanov, kot sta npr. Prirodoslovni muzej Slovenije in Zgodovinski arhiv, pri založniških podvigih, izdajah kakovostnih poučnih gradiv za otroke.

Na kratko se sprehodimo po domačih poučnih knjigah, ki jih lahko pohvalimo. Navajamo jih po abecednem vrstnem redu avtorjev:

LUČKA KAJFEŽ BOGATAJ: *PLANET VODA* Ilustr. Izar Lunaček. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2014. (Najst).

»To je knjiga o vodi. Torej tudi knjiga o življenju, ki se je začelo v njej in se z njo nadaljuje ... Je del vsega in vse je del nje ...« Tako začenja svojo obsežno knjigo ugledna slovenska in mednarodno priznana znanstvenica, ki ji pisanje za mladega bralca ni tuje, kar dokazuje že njena prejšnja knjiga *Vroči novi svet*, za katero je kot avtorica, poleg Cankarjeve založbe (urednika Zdravka Duše) in ilustratorja dr. Izarja Lunačka, prejela priznanje zlata hruška 2013 v kategoriji izvirna slovenska mladinska poučna knjiga. Navdušujoča knjiga, hvalnica vodi, spodbuja k razmišljanju, sprašuje, izpo-

Arhiv tiskanih *Priročnikov*, in sicer od leta 1998 pa vse do trenutno zadnjega izdanega leta 2014, lahko najdete na spletni strani MKL na elektronskem naslovu: <http://www.mklj.si/prirocnik#.VdWScWcw-ig>.

Na tem spletnem naslovu zbiramo tudi že naročila za *Priročnik 2015*.

Prav tako si na domači strani MKL lahko ogledate tudi vse informacije o zlatih hruškah, Slovenskem knjižnično-muzejskem MEGA kvizu, Strokovnih sredah, pa tudi o vsem drugem strokovnem delu MKL, Pionirske.

Naj še prav posebej opozorimo na zelo uporaben in ažuren sprotni spletni ocenjevalnik, ki smo ga poimenovali *Knjigometer*, dostopen na navedenem spletnem naslovu: <http://www.mklj.si/knjigometer#.VdWThmcw-ig>.

Priprava *Priročnika za branje kakovostnih mladinskih knjig* zahteva veliko branja, premisleka in uredniškega časa, zato *Priročnik* izide leto dni po izidu knjig. Za premostitev vam ponujamo seznam naslovov iz tekoče knjižne produkcije leta 2015, ki jih priporočamo za umestitev v knjižnično zbirko. *Knjigometer* posodabljam do dvakrat na mesec. To so več kot koristni napotki strokovnjakom najrazličnejših strok, ki delujejo z otroki, s knjigo, mediji, ki so povezani s knjigo, pa tudi laikom, kaj je tisto, kar je resnično kakovostno in je vredno kupiti za svojo knjižnico ali knjižni dar, katere kakovostne najnovejše knjige promovirati med mladimi in otroki.

stavlja ... tudi najbolj aktualne probleme, pasti današnjega časa, kot je privatizacija vodnih virov ... Voda, tekočina življenja, strateški vir, celo pomembnejši od zlata, nafte ... Prinaša izjemno kompleksno bogastvo znanja o vodi in njenem pomenu izpod peresa Lučke Kajfež Bogataj, najvidnejše slovenske klimatologinje, ki zna nagovarjati tudi mladega bralca. Pohvaliti je treba tudi knjižni izdelek založbe in duhovite stripe njenega sodelavca, ilustratorja Izarja Lunačka. Vse radovedne, sploh pa šolarje, vabimo tudi v Mestni muzej Ljubljana na odlično razstavo z naslovom *Voda*.

LUCIJA STEPANČIČ: *KAJ NAM POVEJO BESEDE*

Ilust. Damijan Stepančič. Dob pri Domžalah: Miš, 2014.

Pogumen in inovativen izjemen knjižni projekt obeh avtorjev in založbe Miš, ki ga lahko, upamo da je tako, optimistično razumemo kot napoved raznovrstne knjižne zbirke. Na njen začetek bi lahko postavili odlično sprejeto knjigo *Kako so videli svet* (2011), avtorski projekt vseh treh že omenjenih akterjev, ki je bil strokovno opažen in nagrajen s priznanjem zlata hruška 2012 v kategoriji izvirna slovenska mladinska poučna knjiga. Tokrat je ustvarjalni tandem Stepančič presenetil ne le z mojstrsko ubesedenimi in bogato ilustriranimi zgodbami, v katerih kot bralci in gledalci v tej besedni, likovni oz. umetnostni galeriji izjemno uživamo, temveč tudi s čisto novo tematiko in njeno obravnavo, ki je spet novost na področju mladinskih poučnih knjig (kombinacija leksikona, slovarja tujk in slovarja simbolov). Njuna osnovna motivacija je bila razložiti izvor in pomen 50 raznorodnih izbranih besed (natančnejši bralci bi želeli imeti le namig, ključ za izbor), in to drugače, ne strogo slovarsko, suhoparno in za mladega bralca dolgočasno, temveč živo in komunikativno v obliki esejističnega pisanja, ki je usmerjeno k mlademu bralcu, ga nagovarja, spodbuja k razmišljanju, oblikovanju lastnega mnenja.

ANDREAS THALMAYER: *ZOPRNA LIRIKA: prva pomoč za bralce v stresu*

Slovenska priredba in prevod Emica Antončič, prevod posameznih pesmi in odlomkov Urška P. Černe. Maribor: Aristej, 2014.

Izjemna, glede na ubesedeno tematiko tudi redka knjiga, ki je prava motivacija za tistega mladega bralca, ki je naveličan »šolske učenosti«, književnega pouka, saj po svoje razume poezijo in želi v njej uživati, pa tudi za pedagoga, da bi zmogli vzbuditi pristno zanimanje in veselje za poezijo pri svojih učencih. Urednica Emica Antončič, tudi publicistka in založnica, je knjigo prevedla in priredila iz nemškega izvirnika *Lyrik nervt*, nekatere pesmi in odlomke tudi Urška P. Černe. Številne nemške pesmi, ki jih je v izvirniku uporabil nemški pesnik, je zamenjala s slovenskimi, ki so v našem literarnem okolju ustrezni primeri in ponazoritve. Knjiga je pravi zgled odličnega, skrbnega, zahtevnega prevajalskega in premišljenega uredniškega dela ter hkrati tudi njegova nadgradnja, prilagoditev lastnemu jezikovnemu in pesniškemu okolju. Upamo, da jo bo vzelo v roke čim več mladih, pa tudi učiteljev, ter da bo uvrščena na seznam literature za Cankarjevo tekmovanje.

STAŠA TOME: *POTOVANJE SKOZI ČAS*

Risbe Vladimir Leben, Igor Šinkovec (lik profesorja Umeka). Ljubljana: Prirodoslovni muzej Slovenije, 2014.

Dolgo smo čakali, končno pa smo tudi dočakali imenitno interaktivno publikacijo, več kot 3 metre in pol dolgo zloženko, ki je v resnici časovni trak zgodovine Zemlje. Ta slikovito, stripovsko zasnovano mladim bralcem nazorno in znanstveno neoporečno ter razumljivo

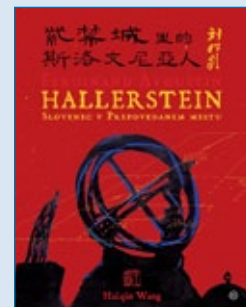
predstavlja razvoj življenja na Zemlji od prvih preprostih, enoceličnih živih organizmov pred 3500 milijoni let pa vse do pojava človeka. Časovni trak se izteče kot pogled v prihodnost, saj avtorica dodaja več kot aktualne razmisleke o obstoju tudi naše vrste, če ne bomo kot misleči ljudje, končno spremenili svojega škodljivega in plenilskega ropanja Zemlje. Na potovanje skozi čas nas kot odličen vodnik s pomočjo časovnega stroja vodi »bistra glavca«, profesor doktor Florjan Umek. Pohvalimo lahko pogum žlahtne kulturne in znanstvene ustanove, da se je v teh finančno težkih časih s trdno voljo lotila tovrstnega zahtevnega dela z izjemno skrbjo in profesionalnostjo. Publikacijo muzej namenja že otrokom od treh let dalje. K časovnemu traku so priložene tudi igralne karte, s katerimi lahko igralci preizkusijo svoje na novo pridobljeno znanje.

HUIQUIN WANG: *FERDINAND AVGUŠTIN HALLERSTEIN: SLOVENE V PREPOVEDANEM MESTU*

Zasnovala, napisala in ilustrirala Huiqin Wang. Prev. Natalija Toplišek. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2014. (Zbirka Velike slikanice).

V slikanici *Ferdinand Avguštin Hallerstein: Slovenec v prepovedanem mestu* je prvič slovenski in kitajski javnosti (zato tudi dvojezična izdaja) predstavljena življenjska zgodba izjemnega človeka (pri nas žal malo znanega!), slovenskega astronoma, matematika, kartografa in jezuitskega misionarja, ki je 36 let preživel na kitajskem dvoru in pomembno pripomogel k razvoju kitajske znanosti in astronomije. Hkrati je tudi zgodba dveh kultur, ker zgodbo o slovenskem astronomu in misionarju pripoveduje in mogočno slikarsko slika Huiqin Wang, slikarka in ilustratorica, ki že več kot 30 let živi v Sloveniji in je ambasadorica in povezovalka obeh kultur. Slikanica je bogato ilustrirana s tradicionalno tehniko risanja na kitajski papir. Gre za estetsko oblikovan in dovršen knjižni izdelek. Slikanica je izjemno, redko in izvirno, tudi simbolično in poetično delo. Temelji na avtoričinem večletnem poglobljenem preučevanju vseh razpoložljivih virov, avtorica pa je ustvarila izrazito umetniško pripoved o človeku dveh domovin, v katero je vpletena tudi njena osebna zgodba, ki ji ni para in je nikakor ne more nadomestiti zgolj prevod morebitne obstoječe knjige s tovrstno tematiko.

Razveseljivo je tudi to, da smo poleg predstavljenih odličnih novih izdaj dobili tudi več zelo dobrih izvirnih slovenskih poučnih izdaj za otroke, o katerih bomo še pisali v naslednjih prispevkih.

Zakaj torej že poučne knjige za otroke?

Dr. Aleš Debeljak, pesnik, esejist in mislec, je v svoji imenitni knjigi *Kako postati človek* (Cankarjeva založba, 2014) prepričljivo zapisal iskreno podporo eni od temeljnih knjig, ki mu je pomagala postati človek.

»Človek brez preteklosti ne more razmišljati o prihodnosti. Začeti moram torej od začetka. Na začetku je bil Mladi vedež. Barvne ilustracije in besedila so pionirski plod dela slovenskih avtorjev v tej otroški enciklopediji, ki je izšla leta 1961 pri založbi Mladinska knjiga. Rodil sem se istega leta. Starša sta mi za osmi rojstni dan poklonila izvod enega od mnogih ponatisov. Past se je zaprla, odprl se je svet od A do Ž«.

Dajmo tudi današnjim mladim generacijam takšno možnost in darilo! Da bodo postali LJUDJE v najbolj žlahtnem pomenu te besede in kasneje tudi ustvarjalci visokorazvite in humane družbe! Otroci so tega vredni, kajne?

Novo Knjižno središče je sodoben večnamenski kulturni prostor

Odprtje nove knjigarne na Slovenskem – ob vseh, ki jih zapirajo ali le še životarijo – je do godek, vreden posebne omembe. Še posebej, ker so to knjigarno dobili tržaški Slovenci, ki so bili kljub dvema založbama dobro leto brez javnega prostora, kjer bi mogli svoje in druge slovenske knjige videti, vzeti v roke, se o njih pogovarjati in kakšno, seveda, tudi kupiti. Nova knjigarna v Tržaškem knjižnem središču je veliko večja, svetlejša in sodobneje urejena, kot je bila po pol stoletja že dotrajana prejšnja v ulici sv. Frančiška. Po vrhu deluje v delu mesta, ki je povezan z najbridkejšimi spomini Slovencev na obdobja surovega zatiranja v času fašizma in bolj prikrito tudi še pozneje. Vanjo se stopi pod oboki ene od palač na trgu Oberdan, imenovanem po slovenskem odpadniku Oberdanku, ki ga je iredenta naredila za junaka, nasproti sodišča, kjer so fašisti sodili slovenskim domoljubom, kletem gestapovskih zaporov, v katerih je trpel tudi pisatelj Boris Pahor, ter le nekaj sto korakov od največjega simbola slovenstva v mestu, leta 1920 divjaško požganega Narodnega doma. Bolj prepričljivega dokaza trdoživosti, vztrajnosti in zavezanosti svojemu jeziku in kulturi Slovenci na Tržaškem ne bi mogli dobiti!

O takšnem izidu pa najbrž še lep čas ne bi mogli govoriti, če prostorov zdajšnjega Knjižnega središča ne bi odkupil tržaški podjetnik Vanja Lokar in jih dal v najem podjetju TS 360 založb Mladika in ZTT, ki ga vodi Marij Maver. Večji del sredstev za preureditev so prispevali Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu ter obe slovenski krovni organizaciji. Za novo podobo 180 m² velikega prostora je poskrbela skupina slovenskih arhitektov, med njimi tudi zamejca Igor Spetič in Aleš Plesničar, avtorjev prostora na Expu v Milanu. Odprtje na pragu poletja, v »mrtvi sezoni«, je narekovalo zlasti dejstvo, da je bila lani prodaja učbenikov urejena v »začasni« knjigarni v tretjem nadstropju Mladikine hiše, letos pa želijo, poudarja Ilde Košuta, ki je požrtvovalno vodila že prejšnjo

Ilde Košuta in Ivana Terčon

knjigarno, za učence in dijake slovenski šol poskrbeti še bolje, kot so v prejšnjih letih.

Bukla: Pripravljate se torej na prodajo šolskih knjig in priročnikov?

Košuta: »Ta prodaja res ni donosna, a je v okolju, kjer se manjšina otepa s številnimi eksistencialnimi težavami, nujna. V našo novo knjigarno bo pripeljala številne mlade in njihove starše. Verjamem, da bodo mnogi prihajali tudi na naše prireditve, ki bodo ta prostor spremenile v prijetno stičišče. Tukaj se bodo naši ljudje počutili doma, italijanski somoščani pa bodo spoznali našo kulturo in naše ustvarjalce – od pisateljev do slikarjev, od mojstrov ljudske obrti do glasbenikov. Zavedamo se, da se tudi to novo kulturno središče, tako kot prejšnja knjigarna, ne bo moglo preživljati le s prodajo slovenskih knjig in časnikov. Zato bomo vključevali tudi druge vsebine, predvsem galerijo s prodajo likovnih del ter ponudbo izvirnih spominkov.«

Bukla: Vrzeli na policah kažejo, da ste že razmeroma dobro založeni?

Košuta: »Imamo blizu 3500 različnih naslovov, rada pa bi jih imela 5000! Večina slovenskih založb nam je šla 'na roko' s komisijsko prodajo, za sodelovanje pa se zanimajo tudi tržaški italijanski založniki, ki pa so za zdaj manj prožni. Nekaj vodnikov in prevode slovenskih avtorjev v italijanščino smo morali odkupiti, vendar pričakujem, da se bo tudi to uredilo.«

Bukla: Kaj še pogrešate, si želite?

Košuta: »Manjkajo na primer opozorilni napisi na policah, ki bi kazali, kje je kaj, in še kakšna malenkost. Premalo je tudi rok za vse, kar je treba postoriti. Upam, da bo zdajšnja sodelavka Ivana Terčon, ki pomaga dopoldan, kmalu dobila delovno pogodbo. Popoldan pa sem sama! Vseeno verjamem, da bo do decembra, ko bo med obiskovalci spet več otrok, vse, kot mora biti.«

Razkošje za slovenske knjige

Planinski zabavnik

Urška Stritar, Karmen Usar, Natalija

Marovt, Mojca Sitar Kučuk

ilustracije: Petra Grmek

Planinska zveza Slovenije,

2015, m. v., 52 str., 9,90 €

Knjižica, ki mlade na duhovit način, skozi igro in miselne izzive uvaja v planinski svet, jih uči o varnosti in obnašanju v naravi, spremljanju vremena,

uporabi zemljevidov, o živalih in rastlinah v gorah in še marsičem uporabnem je nastala v sodelovanju petih slovenskih avtoric in je v osnovi namenjena otrokom od 4. do 9. leta. V njej pa bodo našli mnogo zanimivosti in opomb tudi odrasli bralci. Zabavno, koristno in poučno, predvsem pa nevsiljivo spoznavanje planin. > RENATE RUGELJ

Moje prve pozimi zelene rastline; Moji prvi metulji

Preprost določevalni ključ

Barbara Bajd

Hart, 2015, t. v., 51/44 str., 16,90 €/knjigo

Že precej obsežni zbirki preprostih določevalnih ključev, sta se pridružila še dva nova naslova: *Metulji* in *Pozimi zelene rastline*. Metulji so zaradi svojih pisanih barv in raznolikosti izredno priljubljena skupina žuželk med mladimi naravoslovci, a drobna knjižica ni namenjena njihovu lovljenju, pač pa vabi k natančnemu opazovanju njihovih vzorcev, barv, oblik telesa in kril. S pomočjo ključa in izredno lepih fotografij bodo lahko svoje poznavanje metuljev zelo obogatili, saj je v knjižici zbranih več kot trideset različnih metuljev. V naših krajih je tudi pozimi zabavno opazovanje rastlin, saj je okoli nas veliko dreves in grmov, ki ne odvržejo listov in ohranijo barvo, zato bodo mladi botaniki še posebej veseli ključa, ki jim bo pomagal razvozlati imena številnih zimzelenih in vednozelenih rastlin. > RENATE RUGELJ

Nebo je povsod

Jandy Nelson

prevod: Nataša Grom

Miš, zbirka Z(o)renja+,

2015, t. v., 261 str., 27,95 €

Ameriška avtorica je dobro desetletje delala kot literarna agentka in zato dobro ve, da si mladi želijo brati resne in iskrene pripovedi, ki se jih dotaknejo. In taka je tudi zgodba o Lennie, sedemnajstletni nadarjeni klarinetistki, ki se mora prezgodaj soočiti s sestrino smrtjo. Razpeta med dvema fantoma, ki jo privlačita vsak iz drugačnih razlogov, išče svojo vlogo v svetu in poskuša nekako prebroditi izgubo in dneve bolečine. Velika napetost zgodbe in notranji konflikti, ki vihrajo v Lennie, bodo tako mlade kot tudi starejše bralce prisilili v razmišljanje in samoizpraševanje o smrti in žalovanju, saj kot je v spremni besedi zapisala profesorica Lili Jazbec: »Srečanje s smrtjo ni prizaneseno nobeni starostni skupini.« Kljub vsej žalosti pa je knjiga tudi hvalnica ljubezni in pogumu, ki je bila uvrščena na številne priporočilne sezname odlične najstniške literature, avtorica pa je zanjo prejela tudi več nagrad. > **RENATE RUGELJ**

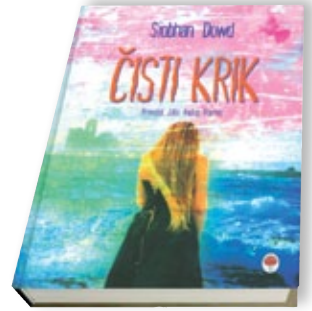
Čisti krik

Siobhan Dowd

prevod: Jaka Andrej Vojevec

Zala, 2015, t. v., 255 str., 27,95 €

Roman znane aktivistke za svobodo pisane besede in borke za svobodo otrok se začne z molitvijo. Besedilo očenaša, ki odmeva v lokalni cerkvi, se prepleta z razmišljanjem najstnice Shell in razkriva njeno nesrečno zgodbo. Potem ko ji je umrla mati, je morala junakinja prevzeti skrb za mlajšega brata in sestro na svoja pleča, saj se oče, popolnoma zlomljen, zateka v verski fanatizem in alkohol. Njeno življenje krojijo na eni strani revščina in spopadanje s preveč odraslimi nalogami za njena leta, na drugi strani pa značilni najstniški izzivi – preskušanje meja in raziskovanje ljubezni, tudi telesne. Zapleti so neizogibni. Knjiga, ki pretrese z neolepšanim prikazom življenja na robu družbe; navdih za strpnost in notranjo moč ob soočanju s čermi življenja. > **AJDA JANOVSKY**

Hruškadóttir

Jana Šrámková; prevod: Nives Vidrih

Cankarjeva založba, zbirka Najst,

2015, t. v., 147 str., 19,95 €, JAK

Presunljiva zgodba romana *Hruškadóttir* ne pritegne toliko z napetostjo kot z radovednostjo. Z namigovanji na preteklost bralec takoj dobi občutek, da se za navidezno lahkotnostjo skriva še mnogo več, o čemer se prepriča pozneje. Že naslov je uganka: izraz dóttir pomeni hči in izvira iz islandščine, nad katero je navdušena mlada Veronika, oče pa ji je ob rojstvu, preden ju je z materjo zapustil, posadil hruško, pod katero se je z leti nabralo mnogo (bolečih) spominov. Že ob prvem stiku z Veroniko in Šimonom slutimo, da ju povezuje močna čustvena izkušnja. Časovni premiki, prvoosebna izpoved osamljenega dekleta in subtilen jezik razkrivajo čar pisanja mlade češke pisateljice Jane Šrámkové. *Hruškadóttir* je njen prvi roman, zanj pa je prejela nagrado Jiří Orten za najboljšo mlado avtorico. Sledila sta mu knjiga za otroke *Putování žabáka Filemona* in mladinski roman *Zázemí*. > **KATJA CINGERLE**

Vsaj en popoln dan

Jennifer Niven; prevod: Ida Sternad

Učila International, zbirka Žepna knjiga,

2015, m. v., 342 str., 10,90 €

Dva inteligentna najstnika, ki zaradi svojih travm ostajata na robu brezskrbnega srednješolskega odraščanja, se spoznata visoko na vrhu šolskega zvonika, ko čudaški Finch razmišlja če je morda danes pravi dan za njegovo

smrt, Violet pa nikakor ne more preboleti smrti svoje sestre v avtomobilski nesreči. Ni jasno kdo reši koga pred usodnim skokom, a od tega srečanja dalje se njune poti bolj pogosto križajo in življenje postane znosnejše. Sodelujeta pri šolskih projektih, obožujeta iste knjige, se zblížata in poskušata skupaj prebroditi travmatično obdobje. In ko že zgleda, da se je vse postavilo na svoje mesto ... Knjiga, ki malo spominja na priljubljeno uspešnico *Krive so zvezde*, bo zagotovo všeč vsem, ki obožujejo srce-trgajoče ljubezenske zgodbe. > **RENATE RUGELJ**

Dragi Vincent

Mandy Hager

prevod: Nataša Grom

Miš, zbirka Z(o)renja+,

2015, t. v., 245 str., 27,95 €

V močni, s čustvi nabiti zgodbi spoznamo svet sedemnajstletne Tare, ki mora zaradi invalidnega (in zagrenjenega) očeta in razrvane matere potlačiti svojo žalost ob izgubi starejše sestre in pomagati pri finančnem vzdrževanju družine. Njena svet razpada na vseh koncih in Tara tega ne more spremeniti, zato se v njej nabira tudi jeza. Svojo uteho najde v umetnosti, še posebej jo navdihujejo van Goghove slikarije, njegovo tragično življenje in Vincentovo dopisovanje z bratom Theom. V domu upokojenec, kjer dela ob popoldnevih, spozna Maxa, ostarelega profesorja, ki razume njeno ljubezen do umetnosti in v težkih trenutkih odigra vlogo nadomestnega očeta ali dedka. Priljubljena novozelandska avtorica se je težkih tem, kot so izguba bližnjega, samomor, ljubezen, družina in odraščanje lotila z veliko mero tankočutnosti in junake pogumno iz teme popeljala proti svetlobi. > **RENATE RUGELJ**

Vse bralce, ki jih zanimajo dobre knjige vabimo, da postanejo Buklini prijatelji na **Facebooku** in spremljajo tudi spletno stran **www.bukla.si**, kjer dnevno dopolnjujemo knjižne novosti, nekatere knjige pa je moč tudi kupiti.

www.bukla.si
knjigarna

S klikom do knjige!

UMco d. d.,
Leskoškova 12,
1000 Ljubljana
tel. 01/520 18 39
knjigarna@umco.si

Vango

Med nebom in zemljo;

Princ brez kraljestva

Timothée de Fombelle

prevod: Lucija Rifel

Družina,

2014, m. v., 353/374 str., 24,90 €/knjigo

Ta odlična pustolovska romana, polna nepojasnjenih dogodkov iz preteklosti in iskanja odgovorov na številne uganke, v hipu prikuje bralca nase. Zgodba, ki se v prvem romanu začne sredi Pariza, v času posvetitve bodočih duhovnikov, s svojim dramatičnim ritmom v hipu nakaže, da se bo romaneskna napetost le še stopnjevala. Zakaj naj Vango, skorajšnji posvečeni novomašnik, beži, kot ga svari sporočilo, ki ga mladenič najde v meniški celici svojega umorjenega prijatelja duhovnika? Bo Vango našel odgovor na to vprašanje, če se bo vrnil na kraj svojega otroštva, na Sicilijo, na katero ga veže kup nepojasnjenih dogodkov, zavutih v tančico skrivnosti? Ko se na koncu prvega dela že zdi, da je marsikaj razrešeno, pisatelj s precej odprtim koncem zgodbe nakaže, da glavnega junaka tudi v drugem delu čaka še nekaj zamotanih uganek. Vango, ta svetovljanski pustolovec, razpet med iskanje pravice, resnice pa tudi čiste ljubezni, še vedno ne more mirno spati. Če bo želel uresničiti svojo mladostniško željo, da bi postal menih, bo moral najprej najti svoj dušni mir, še prej pa storilce, ki so se kruto poigrali z usodo njegove družine. Branje, ki s svojimi neštetimi pustolovščinami vleče od prve do zadnje strani obeh romanov! > VESNA SIVEC POLJANŠEK

Visoška kronika

Ivan Tavčar; priredba: Iztok Illich

ilustracije: Damijan Stepančič

Miš, 2015, m. v., 121 str., 21,95 €

Novost iz priljubljene zbirke *Prve prave* pri naša skrajšano različico enega najboljših slovenskih klasičnih del, *Visoška kronika* Ivana Tavčarja. Čeprav so iz izvirnega besedila izpuščeni nekateri stranski liki in epizode, bo bralec po zaslugi odlične predelave začutil bistvo Tavčarjeve mojstrovine. Ne nazadnje ga bo, in to priporoča tudi dodano uredniško besedilo, prav po zaslugi tega strnjene izvlečka zamikalo prebrati izvirnik. Šolarjem bodo prišli prav praktični dodatki, kot so seznam in opis junakov romana, zapisi o času nastanka in dogajanja ter oporne točke za razmislek. > AJDA JANOVSKY

Robin Hood

David Calcutt; ilustr.: Grahame Baker-Smith

prevod: Tamara Kranjec

Skrivnost, 2015, t. v., 176 str., 24,90 €

V devetih zgodbah o Robinu Hoodu lahko beremo, kako je postal izobčenec, sovražnik oblasti in se s somišljeniki naselil v gozdu. Poln je želje po pustolovščini in vedno pripravljen za boj. To ga pripelje do novih prijateljev, ki jim pomaga rešiti težave, tudi srčne. Robin Hood je spreten z mečem, hkrati pa mojster zvijač in preoblek, dokler ne izgine iz zgodovine. Zgodbe, ki jih je David Calcutt priredil po knjigi *Rymes of Robin Hood: An Introduction to the English Outlaw* avtorjev Johna Taylorja in R. B. Dobsona, spremljajo odlomki iz balad in slikovite ilustracije. > KATJA CINGERLE

Zabavno, kreativno in pravljичno učenje jezikov

Pravljica o Luni

Kako je mali Poni postal velik

Naročila: www.minipoliglotini.com 031 338 669

Veliko več kot pravljica! Knjiga vsebuje še:

- trijezični slikovni slovar
- didaktično gradivo
- družabo igro

+ BREZPLAČNO: didaktična igra za trijezično črkovanje

Otroci od 2. do 10. leta se bodo učili tri jezike hkrati. Izberite svoje tri jezike!

Kosprdec in Teletina

Zgodba iz vrtca

Eva Papoušková

ilustracije: Galina Miklinová

prevod: Nives Vidrih

Ocean, 2015, t. v., 55 str., 17,99 €

Naslovna junaka Kosprdec in Teletina sta nerazdružljiva malčka, ki uganjata večje in manjše norčije in z njimi povzročata sive lase tako vzgojiteljicam v vrtcu kakor tudi svojim staršem. Njune norčije so prav tako nenavadne, kakor je tudi njihov priimek. Malčki se bodo lahko naučili, kako se čevlje namaže z maminno kremo za obraz, da se lahko čipkaste spodnjice uporabijo tudi kot čudovito pokrivalo, kako se skrrije pod drevesom in še marsikaj zanimivega. Slikanica je bila na anonimnem literarnem natečaju založbe Albatros na Češkem izbrana za najboljšo izvirno otroško prozno delo leta 2012. > SABINA BURKELJCA

Hej, Jaka!

Najboljša ekipa;

Zmagovalni gol

Sally Rippin

ilustracije: Stephanie Spartels

prevod: Tamara Kranjec

Skrivnost,

2015, t. v., 44 str., 15,90 €/knjigo

Jaka je radoveden in aktiven osnovnošolček. Rad bi zmagal na matematičnem tekmovanju in na nogometni tekmi zabil gol. A kaj, ko mu matematika ne gre in ga je trener določil za vratarja. Rešitev obstaja, le sodelovati je treba. Se bo Jaka naučil sodelovanja tako v matematiki kot nogometu? > VANJA JAZBEC

zbirka Brina Brihta

Brinina žepnina; Izpadli zobek;

Pikčaste počitnice; Ura plavanja

Sally Rippin

ilustracije: Aki Fukuoka

prevod: Darinka Koderman Patačko

Učila International,

2015, t. v., 95 str., 11,90 €/knjigo

Navihano Brino mladi bralci že dobro poznajo, zato bodo veseli novih dogodivščin brihtne šolarke. Nekega dne Brini izpade prvi zobek, zato nestrpno pričakuje obisk zobne miške, v šoli pa se pogumno upre razrednemu nasilnežu. S prijateljem Janom se domisli, kako zaslužiti nekaj dodatne žepnine, nova sošolka Mika, pa jo ujezi s posnemanjem. Čas je tudi, da se Brina nauči plavati v bazenu z globoko vodo, ni pa še dovolj stara za grozljivke. Med počitnicami ji norice skoraj prekrizajo načrte in končno dobi tudi svojega ljubljence. Cel kup zabavnih dogodkov v lično ilustriranih knjižicah čaka na mlade bralke in bralce. > RENATE RUGELJ

Ali veš, da so otroci, ki 15 minut dnevno namenijo branju za zabavo, letno bogatejši vsaj za milijon prebranih besed?

Mednarodni bralni projekt Naša mala knjižnica vabi k sodelovanju v novem šolskem letu. Tudi letos bo zabavno in zanimivo v družbi dobrih knjig ter izvirnih dejavnosti.

IŠČE SE NAJ BRALNI KOTIČEK! Razred, ki se bo najbolj izkazal, bomo nagradili z **IZLETOM PRESENEČENJA**.

Prijave zbiramo do 23. septembra 2015.

www.nasamalaknjiznica.si

Ustvarjalna
Evropa
Kultura

Herbert

Lara Hawthorne; prevod: Sonja Porle
Modrijan, 2015, t. v., 28 str., 15,50 €

Na vrtu je zmanjkalo hrustljave solate, zato se je polž Lazar odpravil poiskat novo. Srečal je pajka, pridne mravlje in govnača, vneto je hvalil njihov trud in delo, a so ga živali godrnjavo odganjale, saj so bile preveč zaposlene. Žalosten in nesrečen, ker sam ne zna ustvariti nič posebnega, je potoval dalje in iskal solato. Zvečer pa je na nebu zasvetil mesec in ožaril bleščeco srebrno sled, ki jo je na svojem slinastem pohodu po vrtu ustvaril polž. Pretanjena zgodbica, dopolnjena s tenkočutnimi risbami, je delo mlade angleške slikarke, ki ima slovenske korenine. > **RENATE RUGELJ**

Beni in rdeča Rubi

Libby Gleeson
ilustracije: Freya Blackwood
prevod: Barbara Majcenovič Kline
Skrivnost, 2015, t. v., 32 str., 17,90 €

Prijateljstvo med najboljšim kurjim čuvajem Benijem in rdečo kokoško Rubi, ki pa je svojeglava kokoš, a nič ne de za to, se pokaže kot navadno takrat, ko nekdo potrebuje pomoč. Svojeglava kokoška Rubi se poškoduje. Beni jo dva dneva toplo varuje, celo stisne se k njej, da ji je topleje, da se postavi na lastne noge. Potem pa ne moreta več drug brez drugega. Tako je to s prijateljstvom. > **SABINA BURKELJCA**

O-pravljljica

Bina Štampe Žmavc
ilustracije: Kristina Krhin
Morfem, 2014, t. v., 25 str., 19,90 €

O-pravljljica je opravljljiva pesem, ki se loteva znanih pravljicnih bitij – zmagaja, Sneguljke, Pepelke ... Mojstrica otroške poezije v slogu prave opravljljivke zanika značilne lastnosti znanih junakov, o samih pravljicah pa pove: »Kdor da kaj nase, / ta jih prerase«.

Prikupna slikanica, ki navdušuje z duhovito vsebino, zapisano v mojstrsko preprostih, gladko tekočih rimah. Pika na i so ljubke ilustracije Kristine Krhin. > **AJDA JANOVSKY**

Poreden kuža!

Adam Stower
prevod: Miha Sužnik
Zala, 2015, t. v., 32 str., 18,95 €

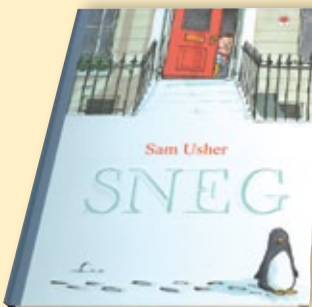
Lili si že dolgo želi kužka in tako nekega lepega jutra na vrtu zagleda prav posebno pasmo izjemno velikega psa. Ta ni prav dobre volje, a se njej zdi izjemno ljubeč in ga ima kljub temu, da ne naredi nič, kakor

je treba, izjemno rada. Mama pa ji kužka ne dovoli obdržati, saj ni njen, zato deklica izdelava plakat, da bi našla njegove lastnike. Lili seveda upa, da plakata ne bo videl nihče, a žal ga nekdo opazi. Naslednjega dne pa Lili na vrtu zagleda ogromno mucko ... Mogoče pa bo z njo imela več sreče ... > **SABINA BURKELJCA**

Sneg

Sam Usher
prevod: Mateja Črv Sužnik,
Miha Sužnik
Zala, 2015, t. v., 33 str., 19,95 €

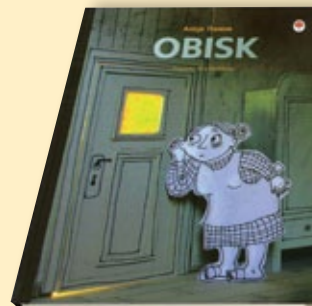
Oh, kako čudovit je (prvi) sneg. Njegova belina nas vabi na snežne prigođe. Takoj zdaj! Ampak tu je še dedek, ki ni tako hiter kot vnuček. Na snegu se zabavata z drugimi – počenjata čudovite snežne vragolije in prav tako kot vnuček se zabava tudi dedek. Res, na nekatere stvari je vredno čakati tako kot na sneg. No, morda bo pa že jutri snežilo ali pa vsaj pojutrišnjem ali pa popojutrišnjem. Kmalu, zagotovo! > **SABINA BURKELJCA**

Obisk

Antje Damm; prevod: Tina Mahkota
Zala, 2015, t. v., 31 str., 21,99 €

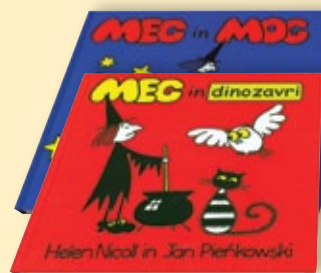
Elza vse dni čepi doma v svojem stanovanju. Je izjemno boječa, boji se namreč vsega tam zunaj – pajkov, ljudi in celo dreves. Nekoč pa se zgodi nekaj nenavadnega, skozi okno prileti čudna reč. Še bolj nenavadno pa je, da naslednjega dne na njena vrata potrka fantič Emil, ki postavi njen svet na glavo. Skupaj se igrata in Elza ugotovi, kaj je ves čas pogrešala. Čudovita slikanica z nenavadnimi ilustracijami je morda celo bolj kot otrokom namenjena nam odraslim, da pred pospravljenim stanovanjem izberemo človeško bližino in pristno otroško razposajenost. In kdaj ste vi nazadnje naredili papirnati avionček? > **SABINA BURKELJCA**

Meg in Mog; Meg in dinosavri

Helen Nicoll
ilustracije: Jan Pieńkowski
prevod: Jana Bauer
KUD Sodobnost International,
2015, t. v., 28 str., 15,90 €/knjigo

Priljubljena junaka iz serije otroških knjig, luštna dobronamerna čarovnica Meg in njen maček Mog, s svojimi dogodivščinami razveseljujeta otroke po vsem svetu že več kot štiri deset let. Preproste, a drzne ilustracije z močnimi barvami so zasnovane posebej za najmlajše, nekaj enostavnih povedi na vsaki strani pa bo v veselje tudi tistim, ki se prvič srečujejo z branjem. Za zdaj imamo v slovenščini samo dve pustolovščini Meg in Moga, in lahko le upamo, da kmalu dobimo še kakšno. > **RENATE RUGELJ**

Vihravi Jan

Andrea Petrlik Huseinović
prevod: Mateja Javeršek
Karantanija, 2015, t. v., 38 str., 15,90 €

Jan je ustvarjaljen deček. Rad riše in sanjari. V njegovi domišljiji ni nikoli dolgčas. V šoli pa ni zabavno, tam mu ukazujejo učiteljice, doma pa še starši. Same zahteve, katerim njegove misli – viharne in nemirne – ne morejo slediti. A Jan je tudi vztrajen deček, zato se bo potrudil in izboljšal svoje znanje. Zgodba nagrajene avtorice z ljubkimi ilustracijami prikazuje stisko otrok z motnjo pomanjkanja pozornosti in hkrati daje upanje, da se s trudom lahko premaga tudi ta ovira. > **VANJA JAZBEC**

Polenček odpre muzej

Åshild Kanstrad Johnsen
prevod: Marija Zlatnar Moe
KUD Sodobnost International,
zbirka Gugalnica,
2015, t. v., 28 str., 18,90 €

Mali Polenček, ki živi v leseni hiški globoko v gozdu, ima veliko prijateljev in babico, ki jo ima silno rad. Strašansko je redoljuben, zato nikoli ne zamudi torkovega sprehoda po gozdu. Nekega dne na sprehodu najde ogromno zanimivih in lepih stvari, ki jih sproti spravila v košaro. Toda ko jih doma razloži, vidi, da je najdenih predmetov – polno gozdnih dobrin in drobnarij iz hiš ter gospodinjestev – toliko, da ne ve kam z njimi. Kot pravi arhivar jih začne sortirati in zlagati v škatle, te pa opremi z nalepkami in jih postavlja na police. Toda najdenih stvari je veliko preveč, da bi lahko ostale v stanovanju, zato po telefonu pokliče babico. Šele ona mu da pravo idejo: odpre naj muzej. > ŽIGA VALETIČ

Vilibald se vrača

Mélanie Watt
prevod: Gaja Kos
KUD Sodobnost International,
zbirka Gugalnica,
2014, t. v., 29 str., 18,90 €

V prvem nadaljevanju zgodbe o debelem oranžnem mačku Vilibaldu se ta razglasi za slavnega. Dokaz za njegovo slavo naj bi bila številna pisma oboževalcev, za katera pa pisateljica Mélanie Watt, ki se v knjigi stalno pojavlja, dodaja, da jih je v resnici napisal samovšečni Vilibald. Kar nekajkrat začne maček pripovedovati svojo zgodbo, dokler se ne domisli samega sebe v pravadnini, toda tudi tisti Vilibald je slaven, saj naj bi bil izumil nič manj kot kolo! Pripoved se stalno začneja na novo, saj mačkon samemu sebi norčavo skače v besedo, to pa se najmlajšim zdi neprecenljivo zabavno. Naslednji Vilibald je cirkuška zveza, kmalu pa ima tudi on posnemovalce. Toda maček kmalu postane zvezda v dobesednem pomenu, ki mu ni preveč všeč ... > ŽIGA VALETIČ

Dedkov otok

Benji Davies
ilustracije: Benji Davies
prevod: Mateja Črv Sužnik,
Miha Sužnik
Zala, 2015, t. v., 32 str., 19,95 €

Čudovita, topla, domišljjsko lepa slikanica nas nevsiljivo odpira. Čisto nič ni podobna kakšni knjigi o slovesu, celo o dokončnem slovesu oz. smrti. Presenetljivo toplo je avtor speljal težko temo za vse nas, še posebno občutljivo pa za otroke. Ko se od nas poslovijo nekdo, ki smo ga imeli radi zelo zelo. Obstaja že nekaj slikanic o odhodu/smrti, a ta se mi zdi še posebej dragocena za pogovor in soočanju otroka o tej temi, kajti ne govori o smrti, ampak o življenju, ki ga moramo vsak sleherni trenutek užiti v vsej mavrični barvitosti, v dolgih objemih, v utripanju src svojih najdražjih. In ko pride čas, nežno nežno pomahati, ne v slovo, v ponovno snidenje, kajti ljubezen ne pozna odhoda. > SABINA BURKELJCA

Medvedi in medvedki

Medvedje pesmice, pravljice in uganke za Cicibanov 70. rojstni dan
izbor: Slavica Remškar
ilustracije: Jelka Reichman
Mladinska knjiga, Cicibanova zbirka,
2015, t. v., 246 str., 32,96 €

Prav nikomur ni treba posebej razlagati, da so plišasti dobrodušneži z okroglimi ušeski najbolj zvesti prijateljski mnogih otrok (in včasih tudi odraslih), zato ni nič čudnega, da so motivi medvedkov navdih tako številnim pisateljem kot pesnikom in ilustratorjem. V zelo lično oblikovani knjigi, s katero Mladinska knjiga proslavlja 70. rojstni dan revije *Ciciban*, je zbranih več kot sedemdeset pravljic, uganek, pesmic, črtic in medvedjih podob, ki slavijo vse godrnjavčke tega sveta, tako tiste prave, ki se sprehajajo po gozdu, kot tiste, ki oživijo v otroški domišljiji ali s svojim mehkim kožuščkom ponoči delajo družbo malim junakom. V spremi besedi je Miklavž Komelj zapisal: »Piki Jakob dečku ni samo prijatelj, ampak tudi učenec. Medvedek Pu, pa je dečku resničen učitelj.« In ja, vsak ima svojega medvedka, morda je čas, da ga poiščete tudi vi, če ga ni več na omari, ga boste gotovo našli v tej lepi medvedji knjigi. > RENATE RUGELJ

Sij, sončece, sij

Mira Voglar
ilustracije: Danijel Demšar
Mladinska knjiga, 2015, t. v., 31 str., 22,95 €

V slikanici priznane skladateljice in pedagoginje, ki je postavila temelje predšolske glasbene vzgoje pri nas, je najti vse, kar je zaznamovalo njeno ustvarjalno pot: pravljice, pesmice z notnimi zapisi in uganke, dopolnjene z imenitnimi kolaži Danijela Demšarja ter priloženo zgoščenko. Slikanica je kot nalašč za spodbujanje domišljije najmlajših in preživljanje družinskega časa. Ob prepevanju nekaterih že ponarodelih pesmic, kot sta *Vijolica* ali *Živali jeseni*, pa bodo tudi starši hitro zajadrili v čas svojega otroštva. > KRISTINA SLUGA

Janko in Metka; Veliko in majhno

Kašmir Huseinović
ilustracije: Andrea Petrlik
prevod: Mina Ristanc; Maja Nemeč
Karantanija,
2015, t. v., 26 str., 15,90 €/knjigo

Avtor zgodbe Kašmir Huseinović in ilustratorica Andrea Petrlik sta združila moči v dveh slikanicah – ena je avtorska, druga je posvojena. Zgodbo o Janku in Metki sicer poznamo vsi, toda ta, ki je pred nami, ima še posebej sočne ilustracije, v katerih barve na hiški iz piškotov in čokolade nikoli ne zbledijo. Slikanica *Veliko in majhno* pa govori o malem mišku Sivku in njegovi prijateljici Lili. Ona piše, medtem ko on veliko raje riše. Mišek ves dan odkriva najrazličnejša naravna nasprotja: svetlobo in temo, počasnost in urnost, čistost in umazanost, red in neurejenost, polnost in praznino. Malo privlačno potovanje. > ŽIGA VALETIČ

Prostozidarstvo je pojem, ki ga še vedno pogosto prekriva tančica skrivnosti, celo strašljivosti, kar je bil osebni in poklicni izziv za doktorja zgodovine Matevža Koširja (1964), nekdanjega direktorja Arhiva Slovenije, trenutno pa vodi sektor za varstvo arhivskega gradiva posebnih arhivov. Odločil se je, da bo nastanek in razvoj prostozidarstva na Slovenskem opisal z uporabo preverjenih dokumentov in drugih dejstev. Na podlagi tega je nastala obsežna monografija Prostozidarstvo na Slovenskem, obogatena tudi z zelo različnim grafičnim materialom. Z avtorjem smo kmalu po izidu knjige opravili krajši pogovor.

»Tovrstnih raziskav pri nas do srede osemdesetih let ni bilo.«

Zgodovina prostozidarstva na Slovenskem

Matevž Košir

Modrijan, 2015, t. v., 528 str., 39,90 €

Bukla: Po poklicu ste zgodovinar. Kdaj so vas prostozidarji kot zgodovinska tema začeli posebej zanimati? Zakaj?

Košir: Po poklicu sem zgodovinar in arhivist. Prostozidarji so me začeli zanimati ob raziskavi o Juriju Vegi, kjer se je izkazalo, da je Vegova aktivnost v prostozidarski loži v dunajskih arhivih dobro dokumentirana. Habsburška monarhija v drugi polovici 18. stoletja, v času vladanja Jožefa II., je z vidika zgodovine prostozidarstva in povezav s takratno znanstveno, kulturno in družbeno zgodovino zelo zanimiva – naj tu omenim samo Mozarta.

Bukla: Kako to, da ste se odločili, da napišete tako obsežno zgodovino prostozidarstva na Slovenskem? Kako je potekalo delo in koliko časa?

Košir: Dela sem se intenzivneje lotil leta 2010, saj sem bil glede na poznavanje arhivskih virov prepričan, da tovrstna zgodovina, ki bi prostozidarstvo postavila v zgodovinski kontekst, manjka.

Bukla: Se morda tudi vam zdi, da prostozidarji spet postajajo aktualna tema? Branko Šömen je, denimo, nedavno objavil izjemno obsežno zgodovino prostozidarstva na Hrvaškem ...

Košir: Tovrstnih raziskav pri nas do srede osemdesetih let ni bilo, kasneje je tema postala morda prav zato zanimivejša, a je bila marsikdaj predstavljena senzacionalistično. K zanimanju danes dodatno prispeva popularnost knjig, ki jih piše Dan Brown.

Bukla: Če se spomnim na svojo mladost, je bila okoli prostozidarjev vedno tančica skrivnostne temačnosti. Zakaj je bilo temu tako?

Košir: Pogled je pogojen tudi zgodovinsko, saj je bil pri nas govor o prostozidarjih v preteklosti v dobršni meri negativen, kot denimo s strani Rimskokatoliške cerkve, posebno od druge polovice 19. stoletja do druge svetovne vojne, po drugi svetovni vojni pa je gojila podobno negativen in sumničav odnos Komunistična partija.

Bukla: V svoji knjigi skušate prostozidarje na Slovenskem demistificirati. Kateri so po vašem mnenju ključni poudarki in ugotovitve vaših raziskav razvoja prostozidarstva pri nas?

Košir: Knjigo sem pisal na podlagi preverljivih dejstev in arhivskih dokumentov. Osvetliti skuša aktivnost lož, povezave, mednarodni kontekst, ideje in njihovo samorazumevanje. Ključna ugotovitev je, da je bilo prostozidarstvo med Slovenci prisotno tudi v obdobjih, ko je bilo prepovedano, in ne le na primer v obdobju Ilirskih provinc. Čeprav je gibanje zastopano skromneje kot ponekod v sosedstvu, so bili njegovi akterji silno zanimive osebe, pa naj govorimo o 18., 19. ali 20. stoletju.

Bukla: Eno je zgodovinski razvoj prostozidarstva pri nas, drugo pa konkretni ljudje in projekti, pri katerih so sodelovali. Lahko morda izpostavite najpomembnejše?

Košir: V 18. in začetku 19. stoletja lahko omenim tri družine: Brigido, Cobenzl in Zois, od katerih je bilo več članov prostozidarjev in so vse zaznamovale slovensko zgodovino. Kot projekte naj omenim gradnjo Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani, pred tem v 19. stoletju ustanovitev ene prvih sirotišnic in najdenišnic v Avstro-Ogrski, leta 1875 v bližini Dunaja s strani lože Humanitas. V letih 1874–1875 je bil eden najpomembnejših mož avstrijskih prostozidarjev in drugi mož lože Humanitas dr. Vinko Fererji Klun. Lože

so imele v 18. stoletju med drugim interes za naravoslovne mineraloške, botanične raziskave in druge projekte, kot npr. Gruberjeve, spoznavanje gora, vzpon na Veliki Klek (Grossglockner), podobno velja za Triglav. V diplomaciji je zanimiva prostozidarska mirovna konferenca v Parizu leta 1917, na kateri so razpravljali tudi o vprašanju razmejitve med prihodnjo Kraljevino Jugoslavijo in Kraljevino Italijo, ter kasnejša vpetost tako Velikega italijanskega orientala kot Velike lože SHS v ta spor. V času tik pred drugo vojno in med njo pa npr. povezave s TIGR-om in britansko obveščevalno službo ter po vojni intenzivna prisotnost lož na ozemlju Svobodnega tržaškega ozemlja.

Bukla: Ali vas je članstvo kakega Slovenca med prostozidarji še posebej presenetilo – in zakaj?

Košir: Na primer članstvo Leopolda Plenčiča, ki je v 19. stoletju zasedel položaj vrhovnega justičnega predsednika v Avstriji, to pa zato ker je leta 1814 prišel po odhodu Francozov v Ljubljano kot avstrijski dvorni sodni komisar. Presenetljive so tudi razprave leta 1927 v Veliki loži SHS ob sprejemanju slikarja Ivana Vavpotiča v Zagrebško oziroma Beograjsko ložo, a je bil zavrnjen.

Bukla: Prostozidarji so imeli precejšnjo vlogo tudi pri začetku gradnje Narodne in univerzitetne knjižnice. Kakšno?

Košir: Leta 1931 je bil v Ljubljani ustanovljen prostozidarski venček Valentin Vodnik. Člani venčka so leta 1933 z vsemi močmi sklenili podpreti akademsko akcijo za gradnjo NUK-a. Odločilno vlogo so imeli trije: banški svetnik Evgen Lovšin, ban dravske banovine dr. Drago Marušič in leta 1934 minister v Beograjski vladi dr. Fran Novak. Najprej so dosegli podporo banskega sveta Dravske banovine, odločilno pa je bilo, da so dosegli podporo nekaterih vplivnih srbskih »bratov« v Beogradu in posledično odobritev finančnih sredstev za gradnjo NUK-a v proračunu Kraljevine Jugoslavije za leti 1935–1936.

Bukla: Kaj menite o aktualnosti prostozidarstva v današnjem času? Če se izrazim malo šaljivo – kaj bi lahko prispevalo k temu, da se končno začne graditi NUK 2?

Košir: Družbeni vpliv danes, se da delno zaslediti v mednarodnih odnosih, sicer pa je prostozidarstvo usmerjeno bolj intimistično in kot civilna družba pacifistično ter v skrb za človekove pravice ter dobrotelost.

Bukla: Kakšni so odzivi slovenskih prostozidarjev, govorim o članih Velike slovenske lože, na vašo knjigo?

Košir: Verjetno vas to zanima zaradi poglavja v knjigi, ki se nanaša na obdobje po letu 1990. Pravi naslov za to vprašanje bi bila Velika loža Slovenije. Med kolegi in znanci pa so prvi odzivi na knjigo pozitivni.

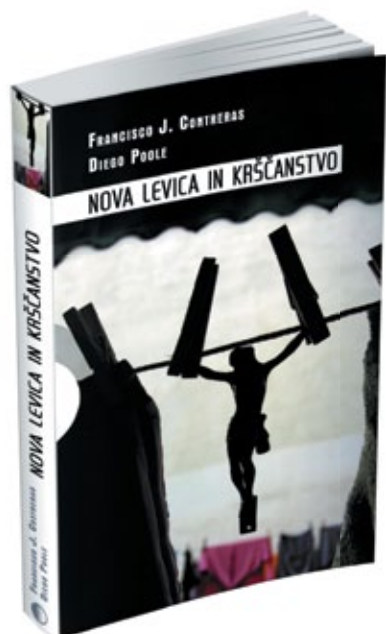
Bukla: Lahko poveste še kaj o kakem novem projektu, ki ga morda pripravljate?

Košir: Večjih knjižnih projektov ne načrtujem, saj arhivsko delo zahteva veliko energije, od zgodovinskih raziskav pa naj omenim prispevek, ki ga pripravljam ob letošnji 500. obletnici slovenskega kmečkega upora.

Foto: Igor Modic

Matevž Košir

Diego Poole, Francisco Jose Contreras

NOVA LEVICA IN KRŠČANSTVO

Levičarske stranke so v 21. stoletju družbeno-ekonomsko revolucijo zamenjale z moralno-kulturno. Liberalizacija splava, nova opredelitev zakonske zveze, propagiranje »novih modelov družine«, radikalni feminizem, legalizacija mehkih drog itd. so zdaj gonilne teme nove postsocialistične levice.

Knjiga španskih profesorjev filozofije prava, ki temelji na trdni zgodovinski, sociološki in intelektualni argumentaciji, pogumno razkriva, pred kakšnimi izzivi je družbeni model zahodnih demokracij. Bralcem bo pomagala, da bodo odločneje sodelovali v tej veliki bitki idej.

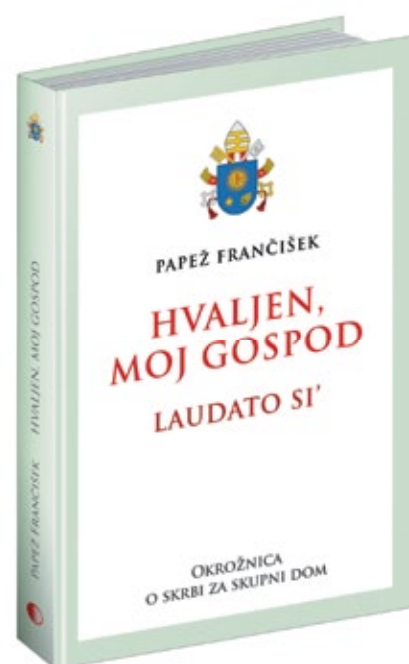
Papež Frančišek

HVALJEN, MOJ GOSPOD LAUDATO SI'

»Kakšen svet želimo zapustiti zanamcem, otrokom, ki odraščajo?«

Papež Frančišek

Papež Frančišek v izjemno pomembni okrožnici o ekologiji odkriva tesno povezanost med našim ravnanjem z ubogimi in brezbriznostjo do ranljivosti planeta. Poudarja dostojanstvo slehernega bitja, opozarja na nujnost ekološke ozaveščenosti za obstoj človeštva, poziva k odgovornosti gospodarstvenike in politike, vabi k iskanju drugačnega razumevanja napredka ter predlaga nov način življenja.

Henry Rider Haggard

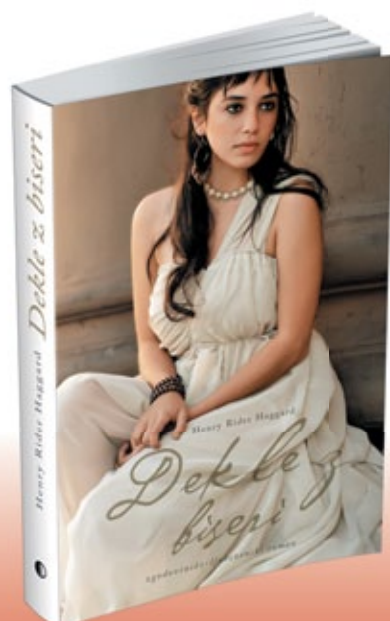
DEKLE Z BISERI

Prelepa zgodba o veri, upanju in ljubezni, ki se dogaja v prvih dneh Cerkve.

V prvem stoletju po Kristusu v mračnem in do kristjanov sovražnem rimskem imperiju odrašča mlada kristjanka Mirijam. Že kot dete je ostala brez staršev in od takrat dalje zanjo skrbi zvesta služabnica Nehušta. Lepo, srčno in pogumno dekle Mirijam se zaljubi v rimskega častnika Marka. Toda zdi se, da se njuna ljubezen ne more uresničiti: Mirijam se ne more poročiti z ljubljenim rimskim vojakom, saj bi tako zatajila svojo vero. Zgodba se še dodatno zaplete zaradi Kaleba, prijatelja iz otroštva, ki goji do nje strastna čustva in želi Mirijam zase.

Priporočamo vsem ljubiteljem zgodovine, romantičnih povesti in dobrih zgodb!

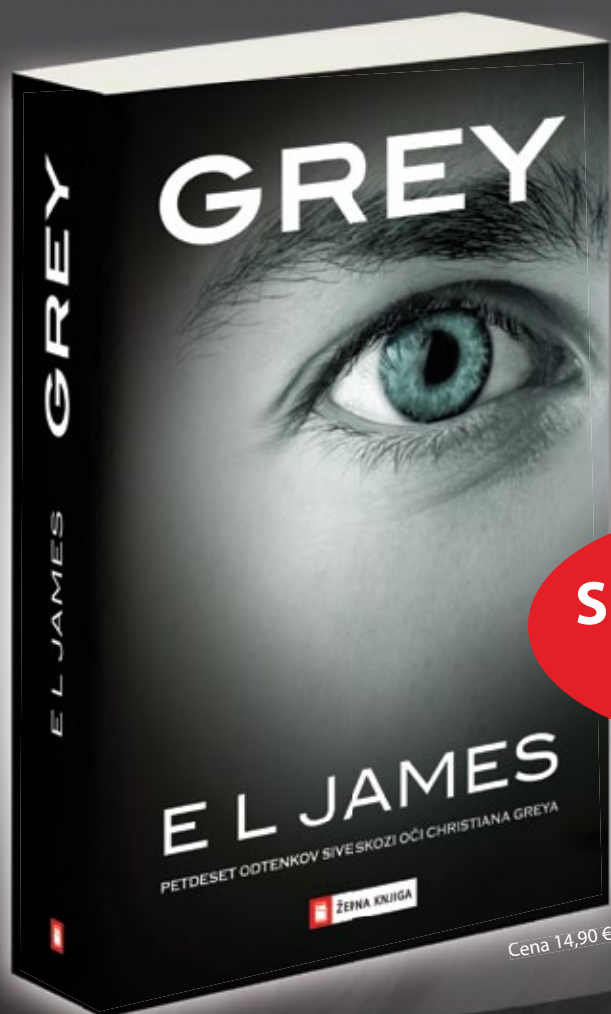
Naročila in informacije:

Družina d. o. o., Krekov trg 1, Ljubljana
tel.: 01/360-28-28, www.druzina.si

ZALOŽBA
DRUŽINA

NAJBOLJ VROČA KNJIGA LETA!

Cena 14,90 €

PETDESET
ODTENKOV SIVE
SKOZI OČI
CHRISTIANA
GREYA

SLOVENSKA
IZDAJA

DEKLE
Z ZMAJSKIM
TATUJEM
se vrača ...

80 milijonov
prodanih
izvodov
po svetu

Cena 14,90 €

UČILA

ŽEPNA KNJIGA

www.felix.si

Felix
KNJIGARNA

LJUBLJANA: Citypark • Čopova ulica 7 • E.Leclerc • Kolosej • Miklošičeva 11 • Mercator center Šiška • Mercator center Šmartinska • Pasaža Maximarketa • Supernova Rudnik; CELJE: Citycenter • Planet Tuš; DOMŽALE: Mercator center; KAMNIK: Qlandia; KOPER: Planet Tuš; KRANJ: TC Savski otok; MARIBOR: Mercator center Tabor • Planet Tuš • Qlandia; NOVA GORICA: Qlandia • Supernova; NOVO MESTO: Qlandia;